

ПОЛИТИКИН

Немачка 5.80 DEM, Швајцарска 5.00 CHF, Шведска
25.00 SEK, Аустрија 40.00 ATS, Словенија 250 SLT,
Македонија 70 ДЕН

ISSN 0032-339-X

9 770032 339010

ЗАБАВАНИК

9. V 1997. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА LIX • ЦЕНА 10 ДИНАРА • БРОЈ 2361

ДА
ЛИ
СЕ
ГЕНИЈЕ
РАЂА?

За све од 7 до 107

НАЈДУЖИ „ВОЗИК“ НА СВЕТУ

ДУГАЧАК 54,7 КИЛОМЕТАРА НАПРА-
ВИЛО ЈЕ 119986 ЛУДИ КОЈИ СУ ИГРА-
ЛИ УЛИЦАМА ГРАДА МАЈАМИЈА
1988. ГОДИНЕ.

СМРТНА КАЗНА

ЗБОГ ЗАГАБИВАЊА ВАЗДУХА
САГОРЕВАЊЕМ
УГЛА БИЛА ЈЕ
ПРЕДВИДЕНА
ЗАКОНОМ
ЕНГЛЕСКОГ
КРАЉА
ЕДВАРДА I
ЈОШ У 10 ВЕКУ.

ПАЛИДРВЦЕ 8,5 МЕТРА УВИС

БАДИО ЈЕ 1981.
ГОДИНЕ МАЈК
БАРВЕЛ ИЗ
ХАМБЕРСАЈДА
У ЕНГЛЕСКОЈ.

КИШОБРАН ДО ЗЕМЉЕ

НАПРАВИО ЈЕ
ЈЕДАН ЗАПАНАК
ТАКО ШТО ЈЕ ЗА ОБИ-
ЧАН КИШОБРАН ПРИ-
ЧРСТИО КОМАД
ПРОВИДНОГ НАЗЛО-
НА КОЈИ ПОКРИВА
ЦЕЛО ТЕЛО
ВЛАСНИКА.

АРАХИБУТИРОСОБИЈА

ЈЕ СТРАХ
ДА ЋЕ
БАМ СЕ
ПУТЕР
ОД
КИКИРИКИ-
ЈА ЗАЛЕ-
ПИТИ ЗА
НЕПЦЕ.

ИЗАБЕЛА

КЕИ ФРАНЦУСКОГ
КРАЉА ШАРЛА VI,
У СЕДМОЈ ГОДИНИ
ПОСТАЛА ЈЕ ДРУ-
ГА ЖЕНА ЕНГЛЕС-
КОГ КРАЉА
РИЧАРДА II,
А ВЕК У
ДЕСЕТОЈ-УДОВИЦА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

●●●највеће патике у NBA
лиги носи центар „Сан Ан-
тонија“ Вил Пердју – број
60!

●●●сир стар 200 година, по-
реклем с Хималаја, продат је
недавно на једној лицитаци-
ји у Великој Британији. Још у
време кад га је 1880. на Тибет-
у купио један Енглец, носио
је налепницу с натписом:
„Сир старији од 100 година“.

●●●кроз најпрометније свет-
ске аеродроме – чикашки, њу-
јоршки, детроитски и лондон-
ски – прошло је претходне го-
дине 2,5 милијарди путника.
То је 6 одсто више него 1995.

●●●некад су православни
хришћани, осим четири ве-
лика поста (божићни, ускр-
шњи, онај уочи апостола Пе-
тра и Павла и Велике Госпо-
јине), обавезно постили не

само сваког петка, на дан
кад је, по Библији, Христ ра-
запет на крст, већ и средом,
на дан кад је Јуда пристао
да изда Христа.

●●●британски истражива-
чи с Универзитета у Велсу
открили су ген који управ-
ља синтезом једног ензима
што раствара хлорофил би-
љака. Сада се надају да ће

генетичким инжењерингом
успети да добију биљке ко-
је ће остати зелене целог
живота. Евергрин, што би
се на енглеском рекло.

●●●Третјаковска галерија
у Москви, у којој се чува нај-
већа збирка руских сре-
дњовековних икона и дру-
гих уметничких ремек-дела,
најзад је отворена после де-
сетогодишњег обнављања,
није у могућности да плати
своје рачуне градским ко-
муналним службама: дугује
укупно 2,7 милиона долара,
највише Електричној ди-
стрибуцији (1,9), па јој прети
опасност да остане у мраку.

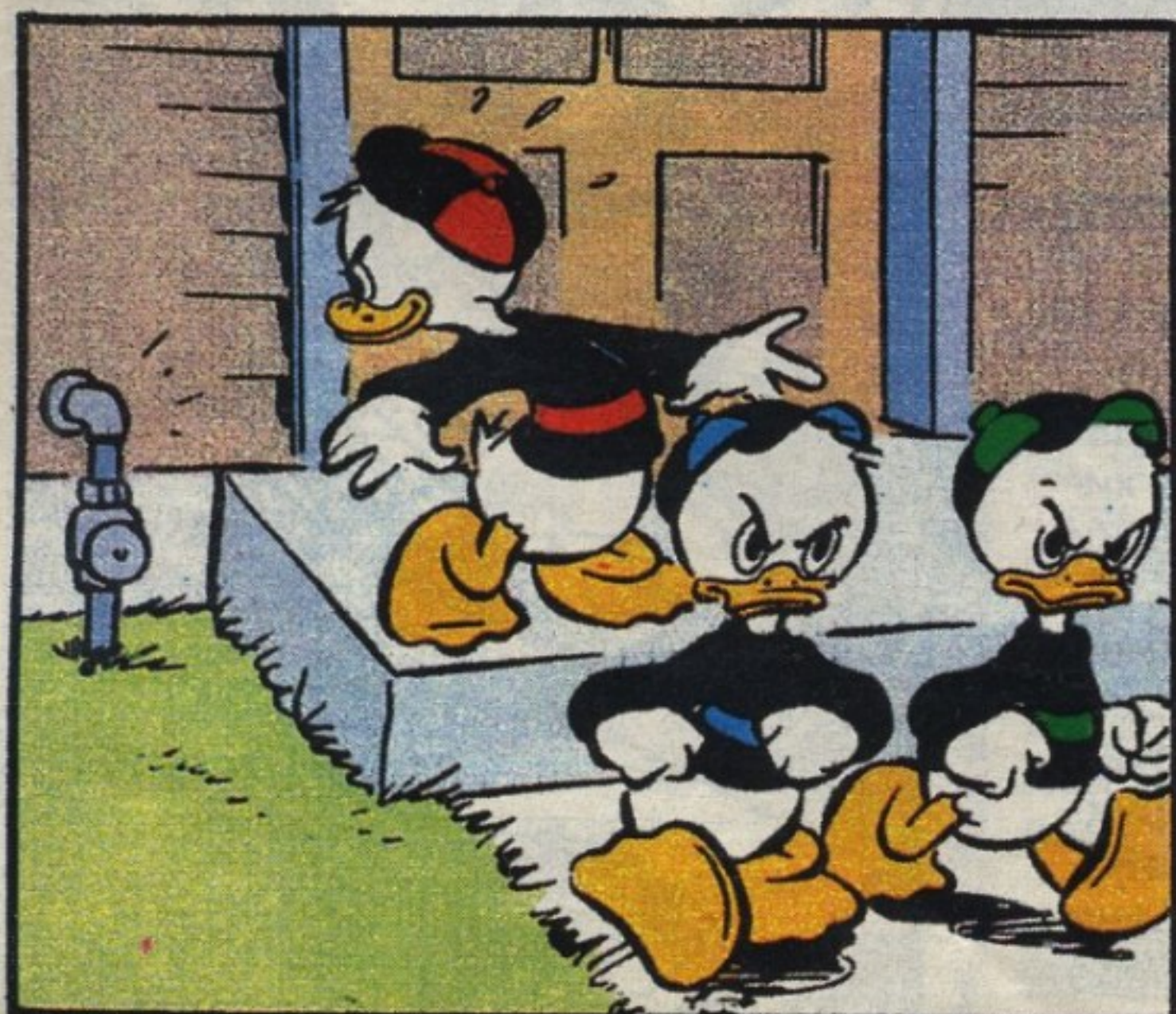
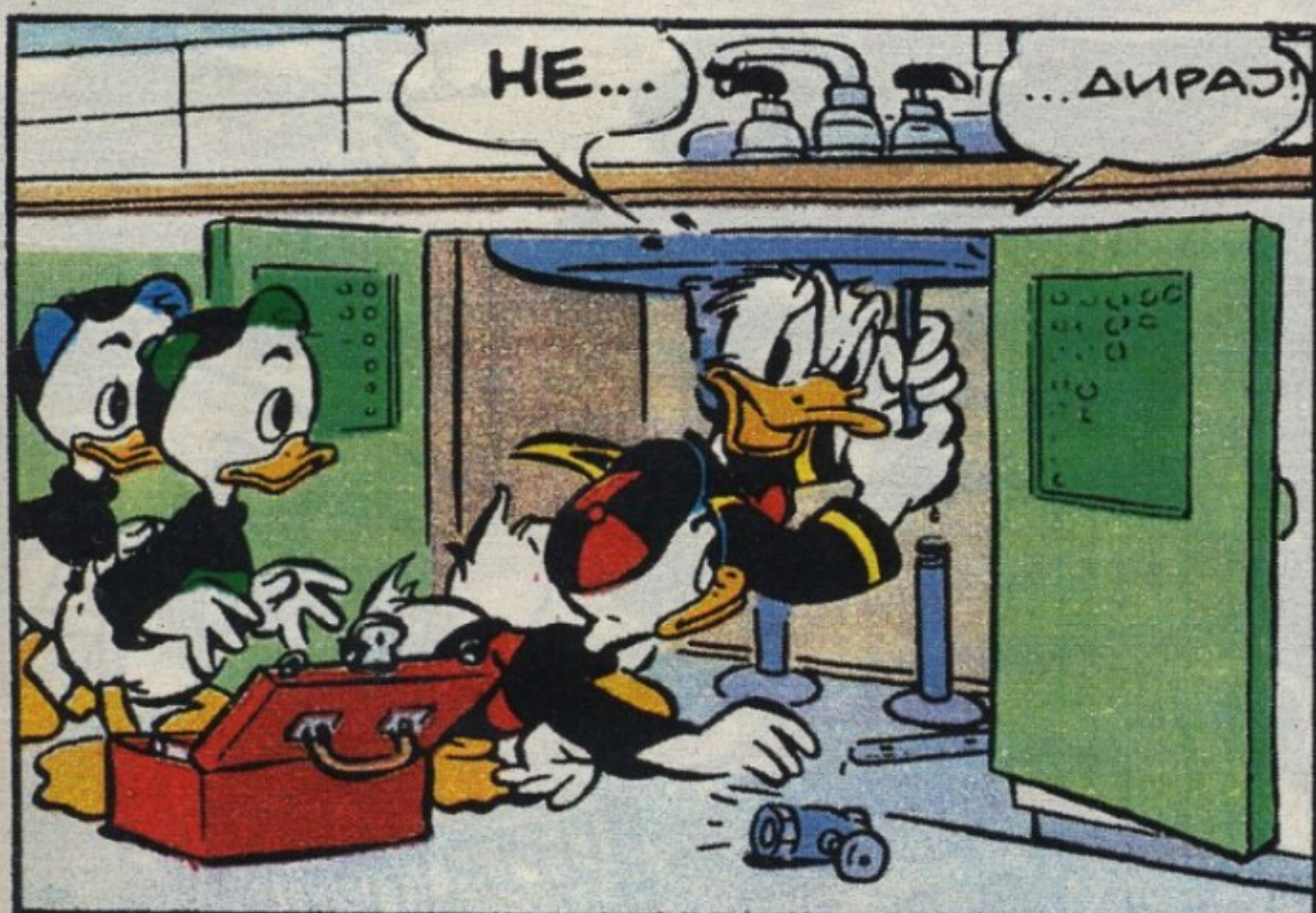
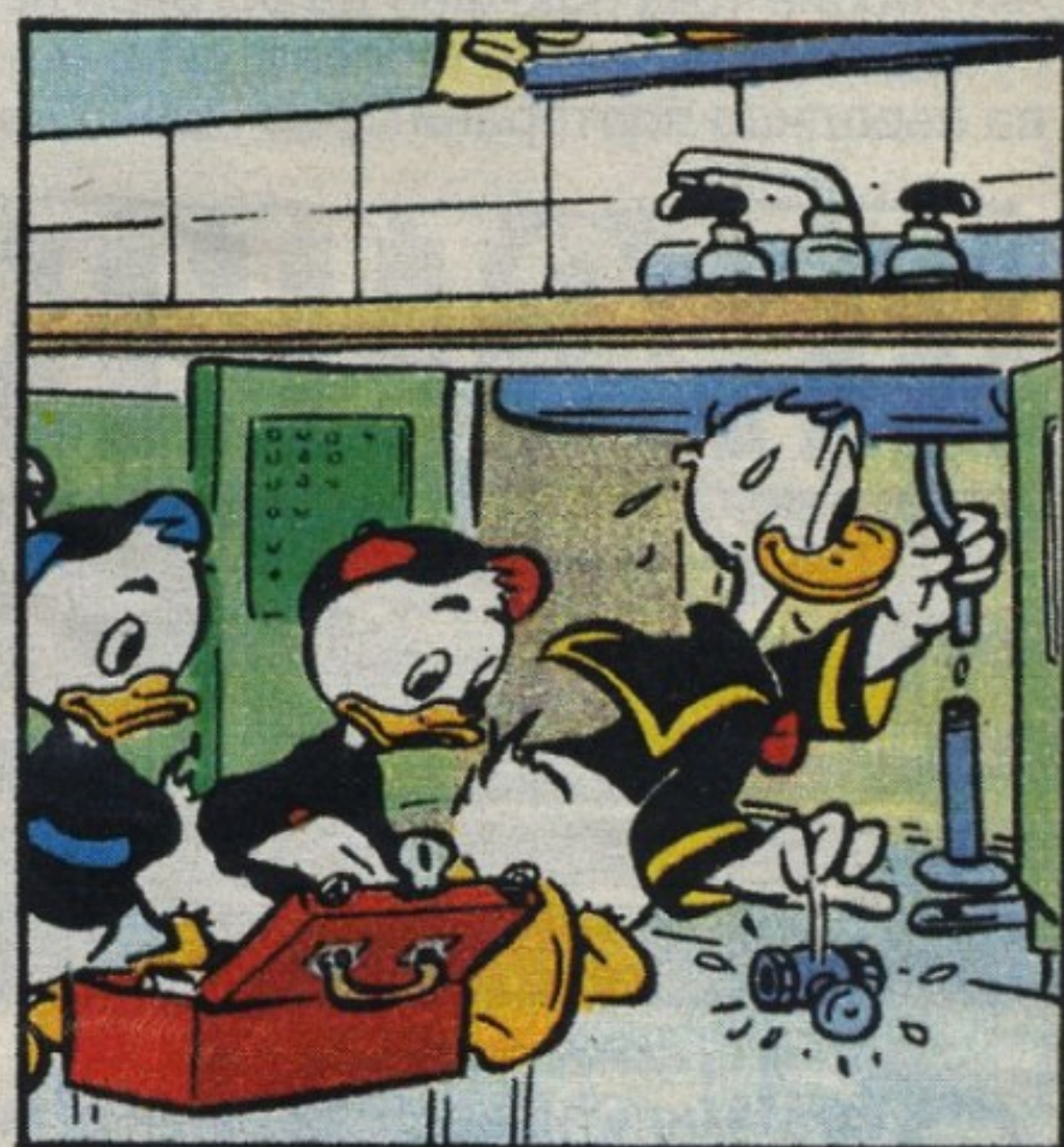
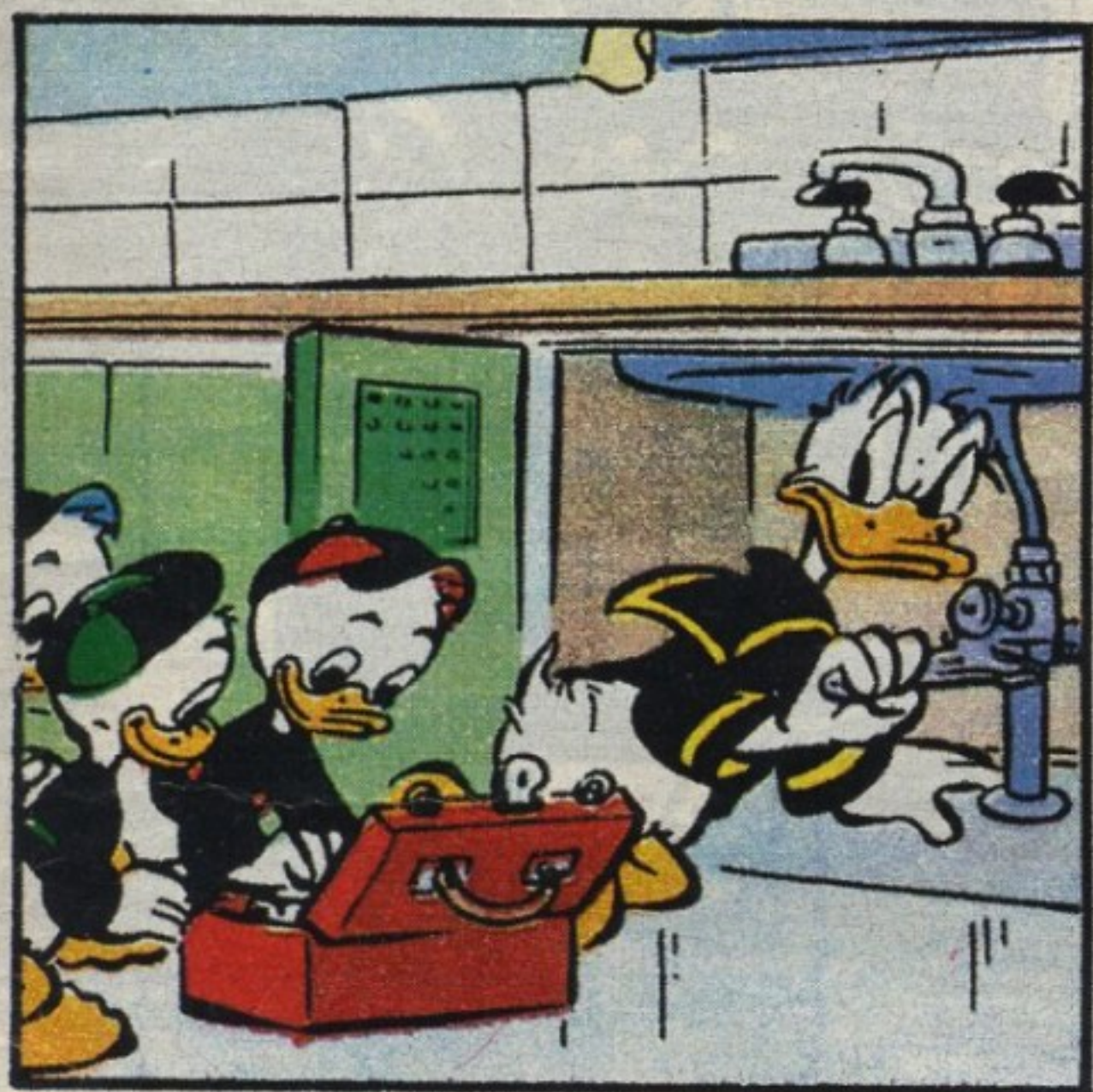
●●●француски прволигаш
„Нанси“ држи светски ре-
корд у непрекинутом низу
победа у лиги – одиграо је
34 утакмице без пораза.

Илустровао: Зоран Петковић Петко

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК

ПОЛИТИКИ

3

ЗАБАВНИК

ПОРЕЗ НА ДРЖАВУ

Његош је хтео да учврсти Црну Гору разним реформама. Укинуо је гувернадурство, неку врсту двојне власти у држави. Гувернадуре су, због своје улоге посредника између Млетака и Црне Горе, пожелели да добију највишу грађанску власт у држави. Вук Радоњић покушао је чак да то оствари уз помоћ једне стране силе. Владика је одмах осујетио ту његову намеру, укинуо звање гувернадуре, а Радоњића послао на суд. Осуђен је на смрт па затим помилован и само деградиран. Када је Радоњић после тога покушао да оствари неке сумњиве политичке послове, он и његова породица протерани су из Црне Горе.

Његош је затим установио Сенат од 16 чланова и гвардију од 164 члана. Задатак ових других био је да по нахијама извршавају наредбе Сената. А како је за остваривање државних потреба био потребан новац, Његош је увео порез. Све куће поделио је у три класе: прва је плаћала девет цванцика, друга шест, а трећа три цванцика.

Две нахије, ријечка и црмничка, чак су се побуниле због пореза, али их је владика силом приморао да испуњавају обавезу према држави. Више од побуна плаћање пореза ометале су неродне године. Тада би стигла руска помоћ и невоље би биле ублажене.

ПЕСНИК ТРГОВАЦ

Сима Милутиновић Сарајлија није одувек био песник. Ево детаља из времена његове трговачке каријере.

Када је 1808. године натоварио лађу кукурузом и кренуо уз Дунав не би ли успут продао товар, чуо је да је мађарски град Раб, познатији као Јанок из народне песме, освојио Наполеон на свом походу ка Москви. Сима је до тада продао сасвим мало кукуруза, а да настави путовања ради даље продаје не би био паметан потез. Глупо је и оставити сада сав тај кукуруз и изгубити уложени новац. И, Сима се досетио: нагодио се са неким људима пребеглим из Раба да превезе њихове ствари до Варадина, тим парама надокнадио губитак, а сву зараду остварио продајом кукуруза у Варадину. Одатле је отишао за Земун.

Охрабрен успехом, Сима је прихватио понуду да буде заповедник трговачког брода који је због неког посла богаташа Сервицког требало уз Саву да доплови до Брода.

Илустровао Ивица Кољанин

ПОЗОРИШТЕ НА ЈЕЗЕРУ

Зелени венац, садашњи део центра Београда, у прошлом веку био је устајала и дубока бара. Вода се сливала Призренском улицом са Теразија, шанцем са данашње Кнез-Михаилове и Обилићевог венца, правила је језеро. Преко њега се прелазило чамцем.

Почетком педесетих година прошлог века, под владом кнеза Александра, прокопан је јаз како би вода отекла. Затим је неком пало на памет да се тако

настали празан простор попуни зидањем театра. Прикупљено је педесет хиљада дуката, и позван је италијански архитекта Казано да направи план. Он је прорачунао да ће зграда бити безбедна ако се подигне на пилотнама и, 1853. године, отпочело је зидање. Међутим, тек што се изашло из темеља, конструкција је почела да попушта и пуца. Грађење је прекинуто и 12 година Београђани су гледали у темеље и рупчаге, док све то нису закопали.

ДА ЛИ СЕ ГЕНИЈЕ РАЂА?

ДЕСЕТ ГОДИНА ВЕЖБАЊА

Памет није довољна.
Важне су особине
личности, породица,
повољни услови, рад...

Тридесет шест текстова за четрдесет минута! Управо тако. Јер, да би неко имао у чланску картицу клуба Менса, који окупља натпросечно интелигентне људе целог света, неопходно је да сакупи најмање 148 поена, односно да има толики коефицијент интелигенције (IQ). Треба при том имати на уму да IQ просечног човека износи 100. А онај који има 148 може се рећи да тесно улази у Менсу иако спада у два одсто посебно обдарених становника наше планете. Ако, пак, освоји 170, чини тек један одсто и тако редом. На крају, онај ко пређе коефицијент од 200 спада у групу најмалобројнијих.

Менса има преко 100 хиљада чланова из целог света. — Састајемо се повремено и расправљамо о најразличитијим темама као што су, рецимо, винарство, музика или нафтне бушотине — каже Фернандо Фернандез, инже-

њер из Аргентине који тренутно живи у Италији. Циљ ових окупљања је да се чланови упознају са новинама из разних области. — Ми, заправо, немамо ништа заједничко — додаје Фернандез — само велики мозак!

Бетовен би пао

Тестове „клуба паметњаковића“ саставио је амерички психолог Ј.Ц. Рејвн и они се љубоморно чувају. А од чега се састоје? Кандидат за члана пред собом има 36 различитих делова геометријских фигура. За сваки треба да нађе одговарајућу фигуру. У почетку је то прилично лако, али решити овај тест до краја није нимало једноставно. Углавном, половина оних који покушају доживе неуспех.

Али, не треба губити наду. У основи, тест мери само једну

ИГОР СТРАВИНСКИ

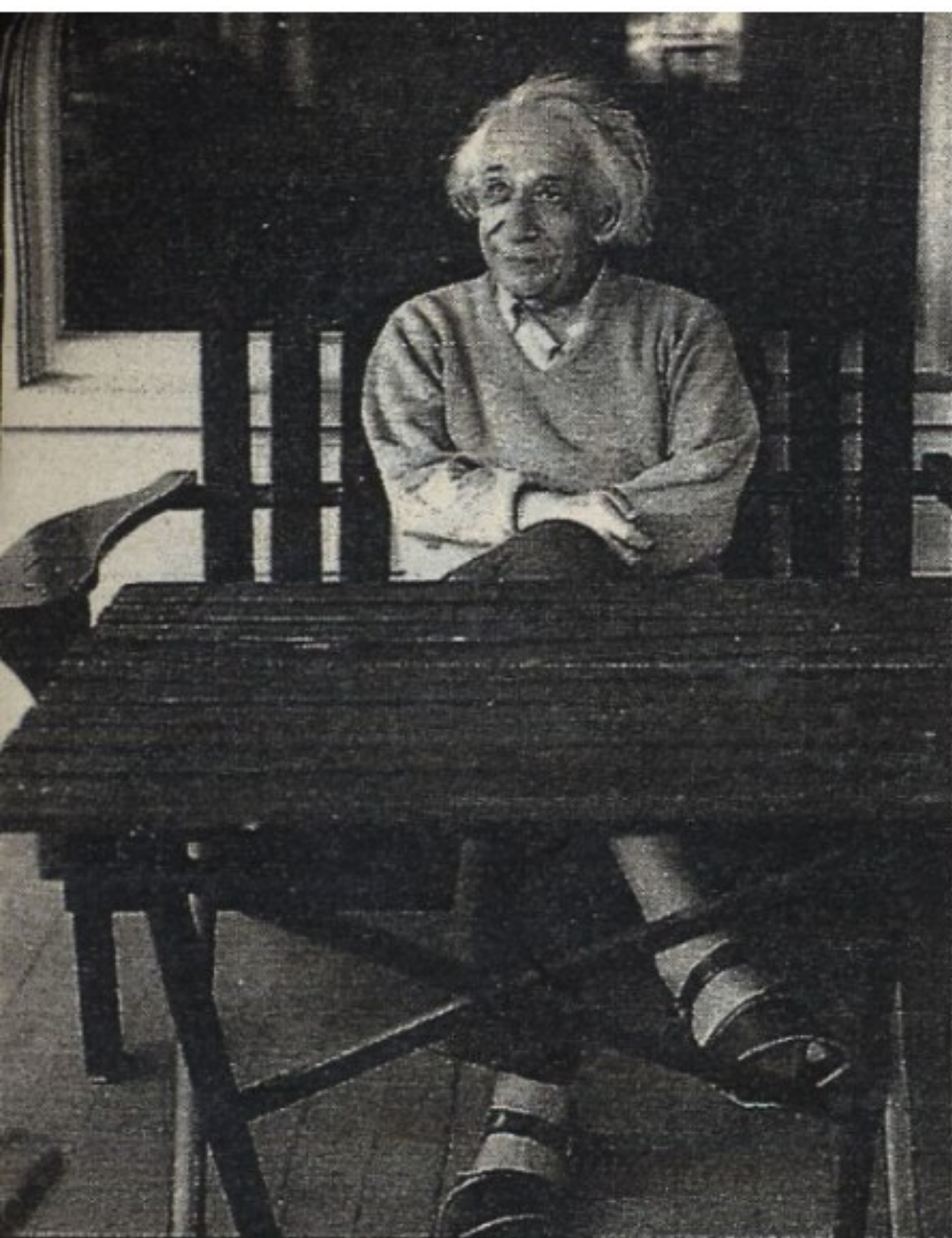
(музичар, 1882–1927)

Јака страна: музика и сликарска интелигенција.

Слаба страна: осредњост у учењу због недовољног занимања, не због интелектуалне ограничености.

Однос према другима: тежак, због свадљивости и понижавања.

Способност истицања: изузетна.

АЛБЕРТ АЈНШТАЈН (физичар, 1897–1955)

Јака страна: логичко-просторна интелигенција.

Слаба страна: комуникацијска интелигенција (нека детињаста понашања као што су радозналост и презир према усталим правилима).

Однос према другима: незаинтересован.

Способност истицања: нормална.

врсту интелигенције, односно логичко-просторне способности у којима се, рецимо, истицао Ајнштајн. Да се у овој „главоломци“ случајно огледао Бетовен, сигурно би пао на испиту. А ипак је написао Девету симфонију. За њега никако не може да се каже да није био геније. — Неспорно је да је интелигенција веома сложена и обухвата способност памћења, машту, стваралачки дар, могућност сажимања и још много тога. За сада не постоји начин да се све то измери. Стога — ни да се нађе геније — тврди Паоло Вивани, доцент за предмет основи физиологије психичке активности на

Рано сазрела деца која науче да читају и пишу са три године без напора раде рачунске задатке и имају огромну жељу за новим знањем. Она ће можда постати генији, а можда и не. У међувремену — шта чинити?

Пазите на досаду: Пре свега, на њих никада не треба вршити притисак, саветују психолози. Али, таквој деци треба омогућити посебно подучавање. Највећа опасност је да се даровито дете досађује јер у таквим случајевима може да испољи недруштвено понашање.

Мале вође: Двојност генијалност — усамљеност је прилично честа. Све зависи од темперамента: неки који су друштвени успевају да се наметну као вође групе, док се други повлаче у себе због различитости.

Оно што је важно у свим овим случајевима је да се геније никада не издваја од вршњака. Он може да иде у посебну школу или на посебне курсеве, али је важно да има времена за игру како не би могао још више да развије осећај надмоћи.

Универзитету Сан Рафаеле у Милану.

До истих закључака дошао је Хауард Гарднер, психолог универзитета Харвард. „Интелигенција је састављена од низа различитих интелектуалних способности. Свака од њих помаже при решавању проблема, али истовремено и у стварању нових.“ По Гарднеру, постоји седам ин-

телигенција: вербална, музичка, логичко-математичка, просторна (неопходна архитектама) сензомоторна (осећај кретања) какав поседују играчи, комуникацијска и социјална (способност прилагођавања). Свако од нас поседује све ове интелигенције, али у различитој мери.

ТОМАС С. ЕЛИОТ (писац, 1888–1965)

Јака страна: вербална интелигенција и учење

Слаба страна: музичка и сензомоторна интелигенција.

Однос према другима: незаинтересованост због строгости и суздржаности. Од детињства воли загонетке.

Способност истицања: нормална.

Укупна интелигенција је резултат њихове повезаности. — Геније је онај који у огромној мери развије једну од ових интелигенција, чак и на уштрб других — каже Гарднер.

Да би доказао своју тезу, спровео је истраживање на седморо генијалних који су живели у истом раздобљу. То су Елиот, Стравински, Ајнштајн, Пикасо, Марта Грејам, Фројд и Ганди. Свако од њих је изузетак у једној од седам интелигенција.

Правило „десет година“

Гарднер је најпре проучио живот седморо великана и нашао многе сличности. Он да је своја сазнања упоредио са бројним резултатима других психолошких истраживања. Закључак гласи: геније није такав од рођења. Потребно је најмање десет година преданог рада док се не покаже у свој својој величини.

МАРТА ГРЕЈАМ

(играчица, 1900–1991)

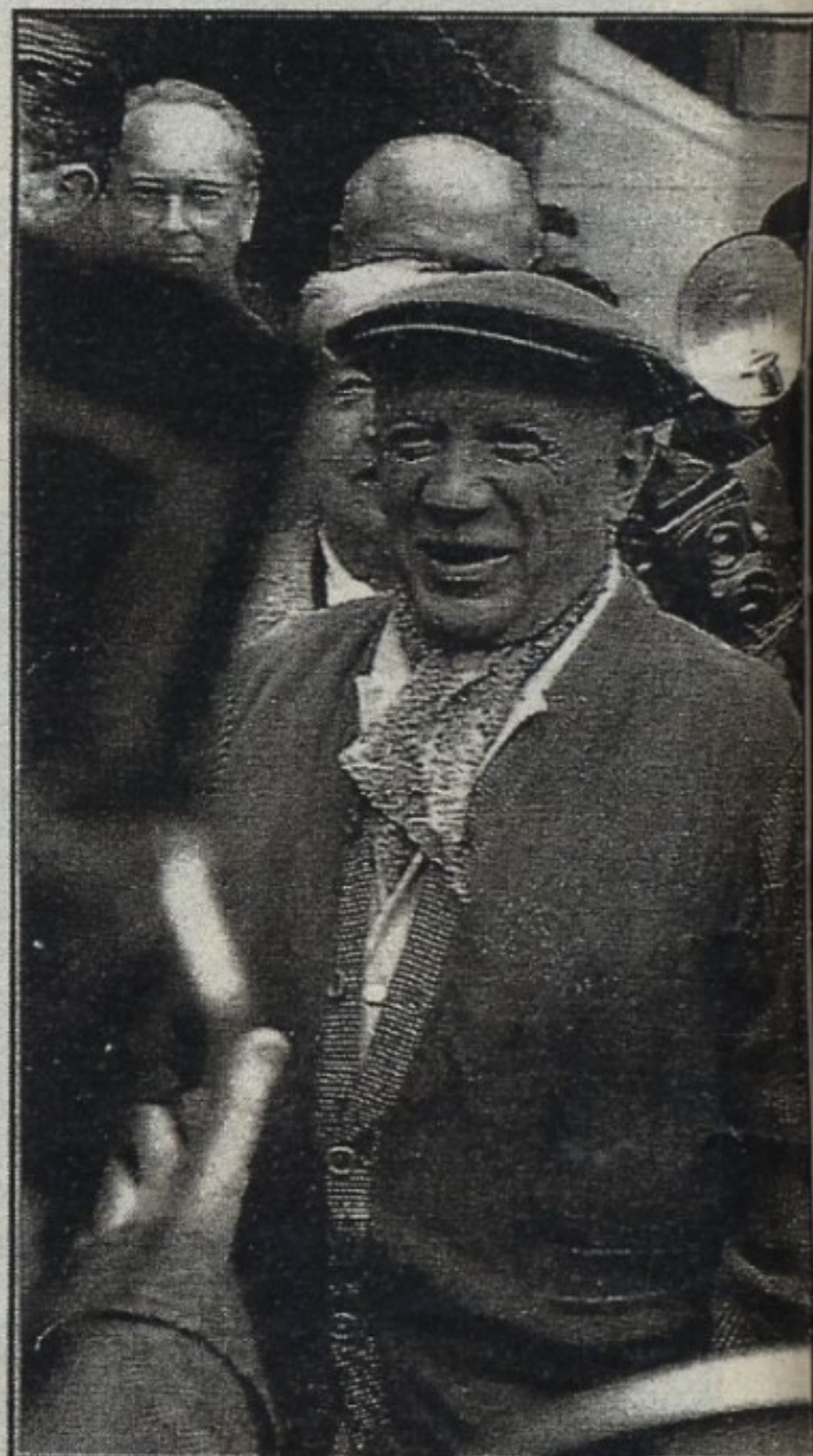
Јака страна: сензо-моторна и вербална интелигенција, које црпи из детињасте маштовитости.

Слаба страна: логичко-математичка интелигенција.

Однос према другима: потешкоће због напраситости и егоцентричност.

Способност истицања: нормална.

Пикасо, на пример, тек у „Госпођицама из Авињона“ руши сва сликарска правила и намеће се као стваралачки геније. Он је, као и Моцарт, био чудо од детета, али је сликао као Рафаел, то јест по узору на класике. Иначе, и Моцарт је прва значајна дела компоновао тек после десет година рада. Марта Грејам почела је да игра после двадесете године, а први већи

ПАБЛО ПИКАСО

(сликар, 1881–1973)

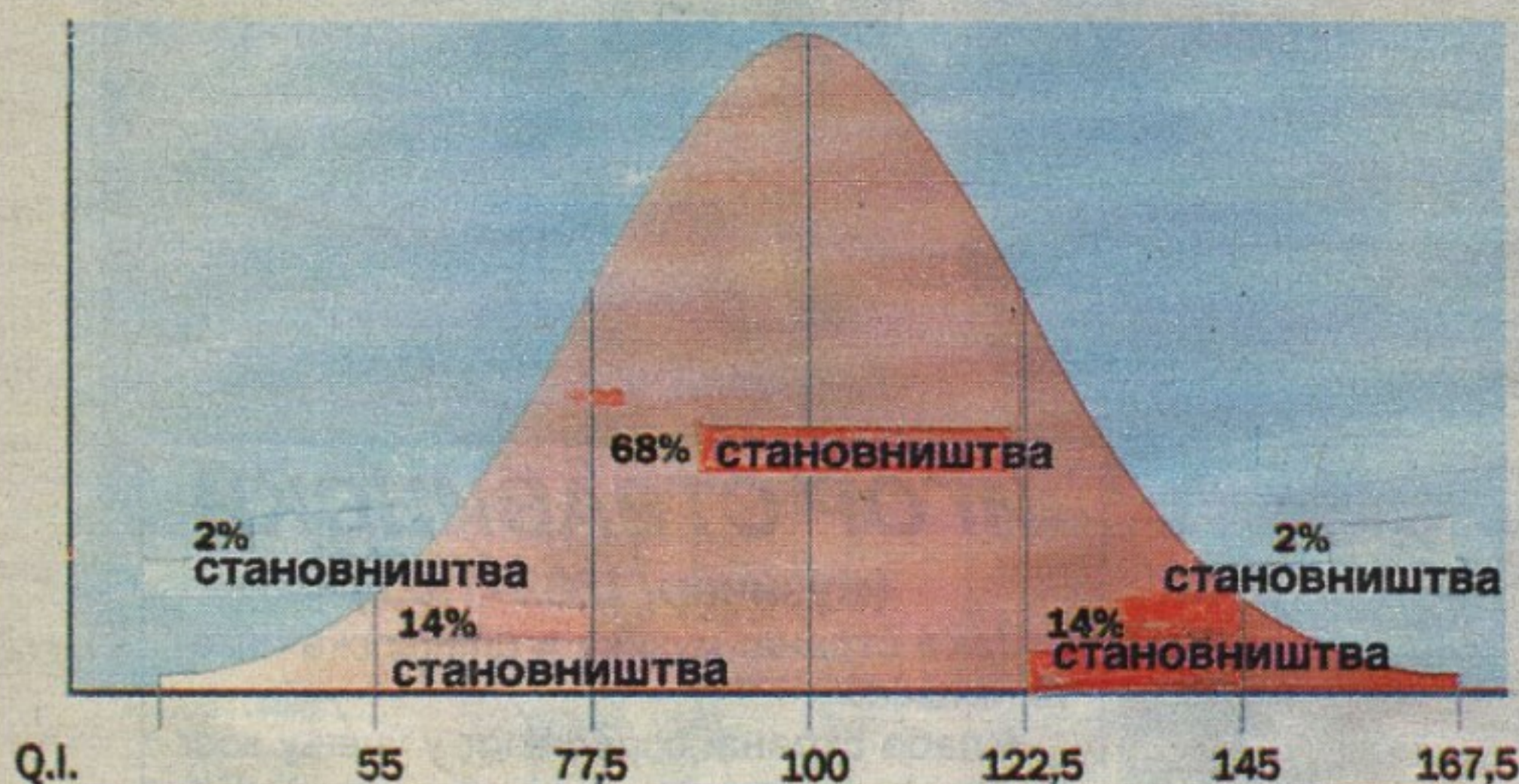
Јака страна: просторна, комуникацијска и сензо-моторна интелигенција.

Слаба страна: учење.

Однос према другима: грубост која прелази у садизам (осећао је задовољство кад је непријатан према другима).

Способност истицања: нормална.

СВЕДОЧАНСТВА ИНТЕЛИГЕНЦИЈЕ

Кривуља у облику звона настала је на основу проучавања тестова интелигенције спроведених у различитим земљама. Већина становништва (68 одсто) има IQ од 77,5 до 122,5.

ВРЕДИ ПОКУШАТИ

Ово су четири теста која својим члановима поставља Менса, клуб генијалних у који се улази кад се реши овакав тип задатака и то у одређеном времену. Сваки следећи задатак тежи је од претходног. Имајте на уму ако одговорите на први већ надмашујете просечну интелигенцију односно коефицијент од 100. Али, не заборавите да само један тест има ограничену вредност јер је потребно тридесетак оваквих да би се установио IQ.

На свету укупно има око сто хиљада чланова Менсе, а највише их је у САД (40.000), Великој Британији (37.000), Менса је настала 1946. године и нема политичке, верске и идеолошке циљеве.

c - Q.I. 148

c) четири точка са зупчаницама почињу да се окрећу. Ако велики точак направи пет кругова у смеру казаљке на сату, у ком ће се положају на крају наћи стрелица на малом?

d - Q.I. 155

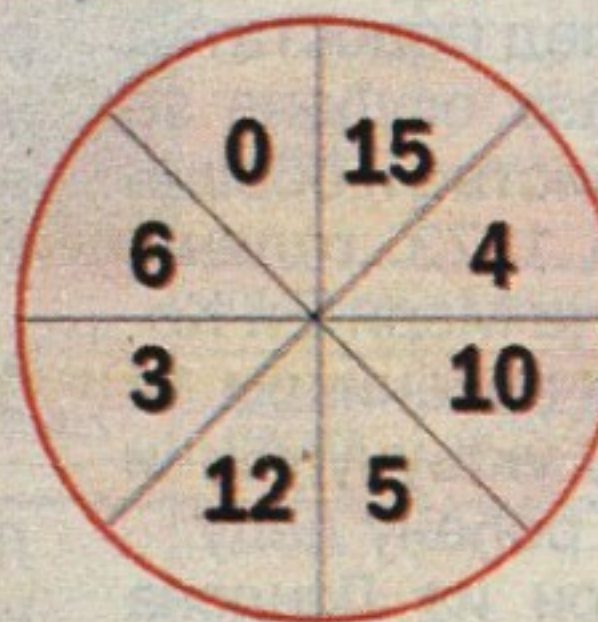
d) аутомобил иде брзином од 52 km/h. Прати га други, брзином од 35 km/h. Ако се први заустави након 35 km, колико ће минута бити потребно оном другом да га стигне?

a - Q.I. 136

a) допуните празно место одговарајућим бројем

2, 3, 4, 6, 6, 9, 8, 12, ?

b - Q.I. 140

b) који су све начини да добијете 16 користећи три стрелице од којих свака треба да погоди један исечак (кришку)

Број синапси делимично зависи и од посебних чинилаца као што су хормони и од искустава које имамо. То је слично као са рачунаром: постоји машина, али ако се у њену меморију ништа не убаци, она нам не користи. Мозак је као неки мишић: што се више употребљава боље ради. Зато, они који су образованији уједно су и интелигентнији јер су више вежбали свој мозак — каже Калисано.

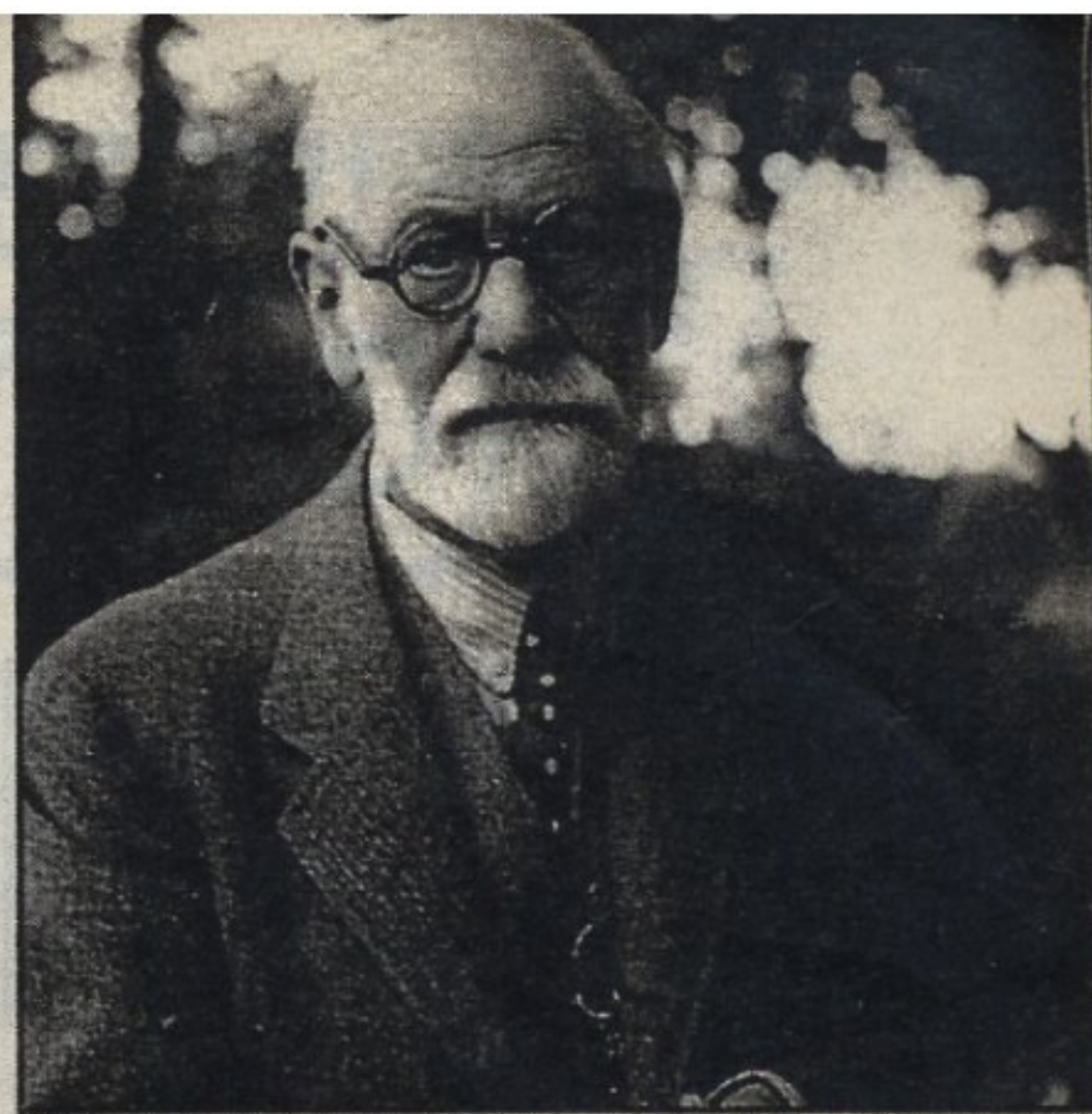
Веома је важно што више вежбати у детињству. Мозак детета има исти број неурона као и мозак одраслих. Али, у првим месецима живота синапсе се нагло повећавају, а врхунац достижу између једне и две године (педесет одсто су гушће него код одраслих). Синапсе се смањују између друге и шеснаесте године, тада се устале и тако остају све до седамдесете.

Амерички психолог Колин Бери који је проучавао породице нобеловаца открио је да је већина њих имала образоване родитеље, као и то да су расли у великим градовима. То значи да су мали генијалци у најранијем узрасту добили веома снажне интелектуалне подстицаје. И још нешто, међу нобеловцима су бројнији Јевреји него протестанти или католици. По мишљењу Берија, то произлази из тога што јеврејска вера налаже родитељима да подучавају децу од најранијег детињства.

Себичност и самољубље

Истраживање које је спровео Хауард Гарднер потврђује и резултати до којих је дошао Колин Бери. Штавише, он додаје да геније обично живи по страни на неки начин: Ајнштајн и Фројд били су Јевреји у земљама немачког говорног подручја, Марта Грејам, жена, Ганди, Елиот и Пикасо, опет, живели су у земљама у којима нису говорили матерњим језиком.

Истраживања психолога су показала: да би неко постао геније, није довољна само суперинтелигенција. Поред ње важни су и нарав, одлучност и жеља за успехом. Зато је у Институту за процену личности на Калифорнијском универзитету проучавана психологија стотинак мислилаца и стваралаца свих епоха. Ево резултата: геније је јединствен, самоуверен, потпуно предан послу, спреман да овлада ситуацијом, а друштвени живот и хоби за њега готово да не постоје. Али, лоша страна самопоуздања је та што оно код генија често пре-

СИГМУНД ФРОЈД

(лекар, 1856–1939)

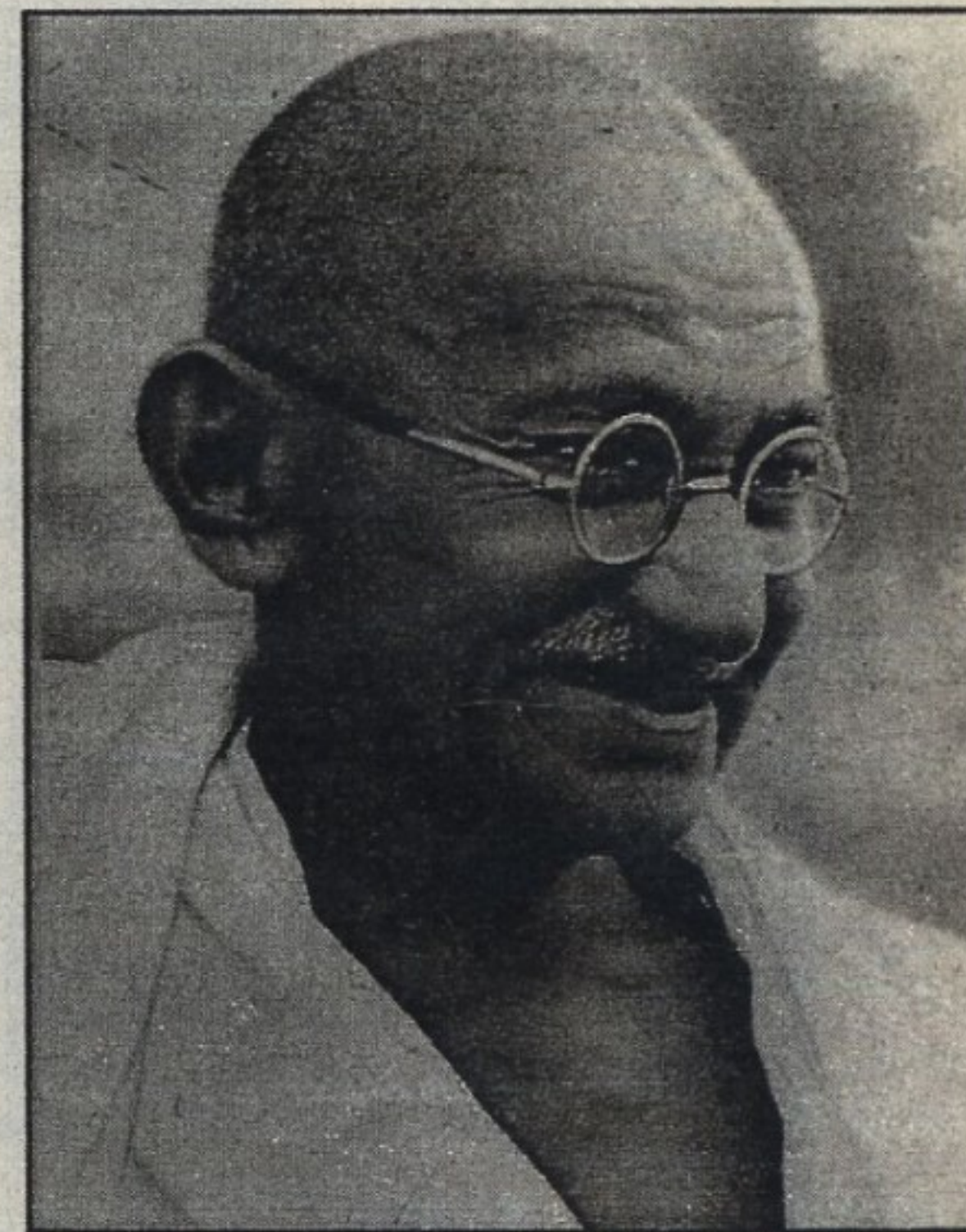
Јака страна: вербална и комуникацијска интелигенција са великом способношћу учења.

Слаба страна: музичка и просторна интелигенција.

Однос према другима: склоност ка осамљивању и аскетизам.

Способност истицања: изузетна.

раста у самољубље, помањање друштвеног живота обично рађа себичност и незаинтересованост за друге (Ајнштајн и Елиот), ако не и прави садизам.

МАХАТМА ГАНДИ

(политичар, 1869–1948)

Јака страна: комуникацијска и вербална интелигенција.

Слаба страна: сликарска интелигенција.

Однос према другима: тешкоће проузроковане жељом да друге убеди у своје ставове.

Способност истицања: изузетна.

Истовремено, генију су потребни други људи јер је прихваћеност у друштву и једино мерило њихових стваралачких способности. Према томе, не постоји геније који није ташт.

ВЕМ

Решење теста: a-10; b-5; c-2; d-19, 61

успех имала је у тридесетој. Након десетогодишњег рада Ајнштајн је разрадио теорију релативитета, Елиот је написао прво значајно дело, поему „Пуста земља“, а Ганди је изложио своје учење „сатјаграха“ — борба ненасиљем.

САВЕТИ БУДУЋИМ ГЕНИЈАЛЦИМА

Постати геније сасвим је могуће. То тврде они који подржавају такозвану амбијенталистичку теорију. По њој, највећи број генијалаца у историји понео је ту ласкаву титулу захваљујући условима у којима су растли: стабилна и повезана породица, миран породични живот бар до пубертета, родитељи који много раде и децу тако уче да време никад не треба тражити.

Године које се рачунају. Интелигенција расте у детињству. До осме године неурони имају највећу „пластичност“. У том добу родитељи и добри учитељи су најважнији.

Страховит напор. Више од свега неопходан је рад: виртуоз на виолини постао је то јер је сатима и сатима вежбао. Исто тако, важан је јак подстицај: геније истрајава у тешкоћама, усредсређује се на то што ради и никада не одустаје.

Правилном „десет година“ Гарднер жели да побије тврдњу оних који сматрају да интелигенција 60 одсто зависи од гена. Према присталицама претпоставке о наслеђу, генијалци се рађају и не постоји могућност да неко избегне своју биолошку судбину.

Џејмс Вотсон, научник који је открио ДНК, отишао је и даље. Проучавајући пацове, закључио је да генетске ћелије женки учествују у стварању мождане коре (у кори великог мозга смештени су центри виших можданих активности: мишљења, учења, памћења, логичног закључивања, осећања, говора и свести уопште). — Интелигенција не само да је наследна већ нам је дарује мајка — закључује Вотсон.

Као мишић

— Истина је, као и увек, негде на средини — каже италијански неуробиолог Пјетро Калисано. Интелигенција је заснована на раду нервних ћелија, неурона и везе између њих, такозваним синапсама. Свакако, што је више синапси, утолико боље. —

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

● Нај, нај из „Гинисове књиге рекорда“ за 1997. ●

ХОБУ ДА БУДЕМ

ОРГАНИЗОВАНИ КРИМИНАЛ

Најуносније удружење

Годишњи обрт америчке Мафије од коцке, рекета, дроге, проституције и других делатности процењен је децембра 1982. у листу „Ворлд рипортер“ на 200 милијарди долара. Рудолф Ђулијани, амерички тужилац за јужне квартове Њујорка, изјавио је марта 1986. да Мафија има чист годишњи приход од 75 милијарди долара.

Највеће удружење

Јапанска банка Јамагучи-гуми

има око 30.000 чланова што је чини највећом светском организацијом јакуза, како у Јапану зову гангстере.

БРОД ЈЕ НАЈВЕЋИ ПРЕДМЕТ КОЈИ ЈЕ УКРАО СА

ПОКУШАЈИ АТЕНТАТА

Најранији

Сматра се да је мета најранијих покушаја атентата био египатски фараон Ам-немхат I из доба Средњег царства око 2000. године пре наше ере.

Највише

Чуеног француског генерала и председника Републике Шарла де Гола метак није ни окрзнуо упркос 31 покушају атентата од 1944. до 1966. године. Неке од завере да се генерал пошаље на онај свет откривене су пре него што су напади и стигли да буду изведени.

УБИЦЕ

Највише жртава

Доказано је да је индијски професионални убица таг Бехрам од 1790. до 1840. године својом жуто-белом памучном траком званом рухмал задавио најмање 931 особу. Тагови су за време владавине култа Таги од 1550. до његове ликвидације 1853. године из користољубља прикривеног древном религијом подавили око два милиона Индијаца.

Највише жртава у 20. веку

Теофилу Рохасу, вођи колумбијских побуњеника или бандиту, зависно од тачке гледишта, стављају се на душу 592 убиства од 1948. до његове смрти 1963. године. Колумбију су у том раздобљу потресали ужасни друштвени немири познати као Ла виоленсија.

Британски специјалитети

Неопозиво је доказано да су масовне убице с највише жртава у Великој Британији били Вилијам Берк и Вилијам Хер који су од 1827. до 1828. године убили 16 особа

да би њихова тела продали анатому др Роберту Ноксу.

Мада је услед недостатка чврстих доказа осуђена за само једно убиство и обешена 24. марта 1873. године, сматра се да је Мери Ен Котон отровала арсеником 14 од 20 особа укључујући и свога мужа и рођену децу.

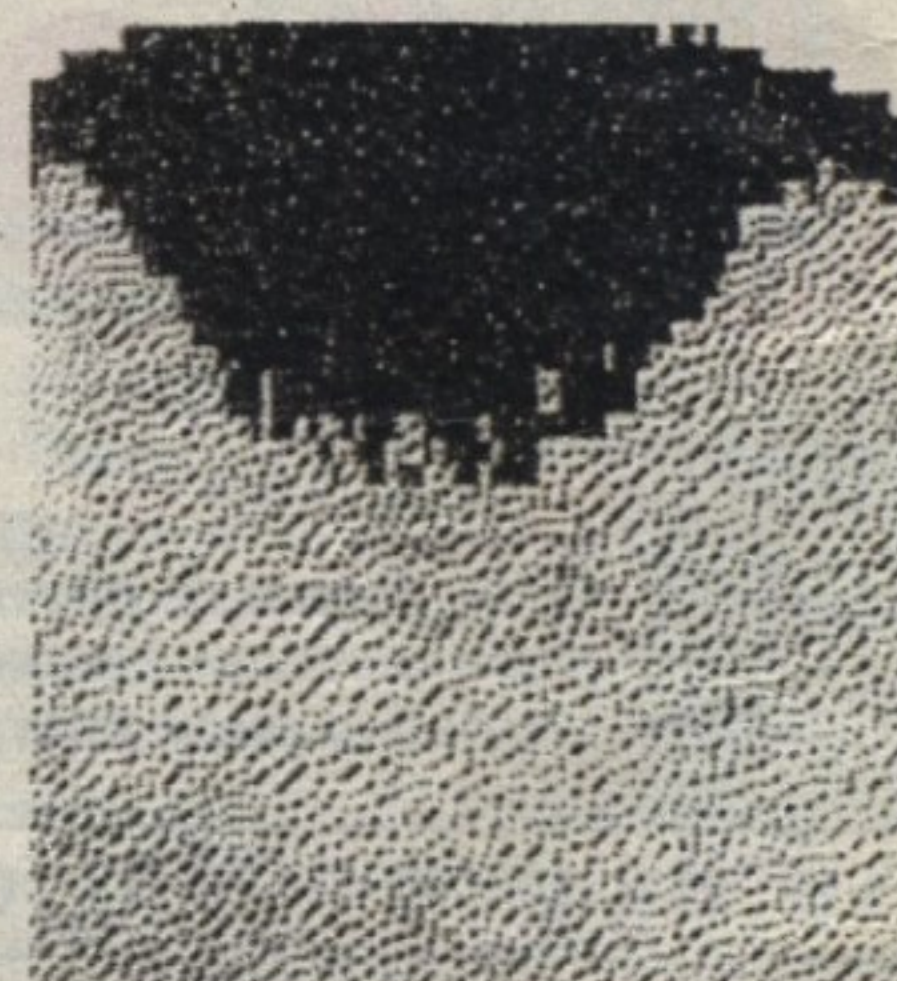
Џон Томпсон из Лондона осуђен је 7. маја 1981. године на доживотну робију пошто је подметањем пожара с предумишљајем усмртио Арчибалда Кембела. Том приликом је у „Шпанском клубу“ у Улици Денмарк у Лондону страдало још 36 људи. Они су били жртве без предумишљаја.

Најмасовније убиство овог века у Британији извршили су непознати починиоци, или починилац, подметањем бомбе у авион „Пан Американа“ на лету ПА 103. Авион се срушио на место Локерби 21. децембра 1988. одневши у смрти 270 људи од којих 11 на земљи.

лингa. Како су сви подаци о несталим папирима сместа разаслати централним банкама широм света, слаба је прилика да ће пљачкаш икада успети да их уновчи.

Уметничка дела

Да је процењена, „Мона Лиза“ Леонарда да Винчија, која виси у париском Лувру, вероватно би била највредније икада украдено уметничко дело. Ова непроцењива слика нестала је из Лувра 21. августа 1911. године, а

НА ШАРЛА ДЕ ГОЛА ПОКУШАН

ПЉАЧКЕ

Највеће

После немачког пораза у Другом светском рату, а од априла до маја 1945. године, дошло је до велике пљачке Рајхсбанке чији починиоци нису откривени. Аутори књиге „Нацистичко злато“ Јан Сејерс и Даглас Ботинг процењују плен на 2,5 милијарди фунти стерлинга прерачунато на вредност из 1984. године.

Филипинска влада објавила је 23. априла 1986. да су одбегли дугогодишњи председник Филипина Фердинанд Маркос и његова жена Имелда, расипница на гласу, однели из земље „уштеђевину“ од 860,8 милиона долара.

На дан 2. маја 1990. године у Ситију, пословном срцу Лондона, непозната особа опљачкала је курира једног финансијера одневши у неповрат нове државне благајне и разне вредносне папире у износу од 292 милиона фунти стер-

ИНДИЈАЦ БЕХРАМ

НАЈВЕЋИ ОТКУП МИЛИЈАРДА ФУНТИ

● Нај, нај из „Гинисове књиге рекорда“ за 1997. ●

ЧЛАН МАФИЈЕ!

О ЈЕДАН ЧОВЕК

У сигурним рукама: 20 тона кокаина заплењено је у једном складишту у Лос Анђелесу 1989. године

нађена је у Италији и враћена на место 1913.

Из музеја „Ван Гог“ у Амстердаму, у Холандији, украдено је 14. априла 1991. године 20 слика вредних око 500 милиона долара ако таква дела уопште могу да се вреднују новцем. Сlike су нађене 35 минута после пљачке у напуштеном аутомобилу сасвим близу музеја.

31 АТЕНТАТ

Из музеја „Изабела Стјуарт Гарднер“ у Бостону, америчка држава Масачусетс, украдено је 18. марта 1990. године 11 слика Рембранта, Вермера, Дегаа, Манеа и Флинка, кинески бронзани пехар из 1200. године пре наше ере и украс у облику орла, све заједно вредно око 200 милиона долара.

Из Националног антрополошког музеја у Мексику однето је 24. децембра 1985. године 140 уметничких предмета од злата, жада и обсидијана непроцењиве вредности. Већина је нађена и враћена јуна 1989.

Највећа пљачка банке

Јануара 1976. године, за време друштвених нереда у Бејруту, у Либану, неко је упао у „Британску средњоисточну банку“ у Баб Идрису и „почистио“ све закупљене сефове чија је садржина процењена на 9–22 милиона долара.

Највећа пљачка воза

На железничкој прузи код Ментмора у Британији 8. августа 1963. године данас увелико филмовима прослављена енглеска банда зауставила је и опљачкала поштански воз који је из Глазгова ишао за Лондон. Пљачкаши су нестали заједно са 120 поштанских врећа пуних новчаница, укупно 2.631.784 фунте стерлинга, које је централна банка намеравала да уништи. Јунаци ове пљачке имали су разне судбине, а досад је враћено само тричавих 343.448 фунти.

Највећа крађа накита

Из златарске радње хотела „Карлтон“ у Кану, Француска, трочлана банда украде је 11. августа 1994. године драгуље вредне 250 милиона француских франака.

Највећа ствар коју је украо само један човек

Наоружан само оштром секиром Вилијам Кенеди је 5. јуна 1966. године у Волф'с Коуву у пролазу Св. Лоренца у Канади пресекао ужад усидреног брода „Оријент трејдера“ од 10.639 тона. Брод је отплутао до замраченог тегљача и умакао изигравши и забрану пловидбе у време бурног штрајка. Затим је отпловио за Шпанију.

ПРОНЕВЕРЕ И ФАЛСИФИКАТИ

Највећа проневера банке

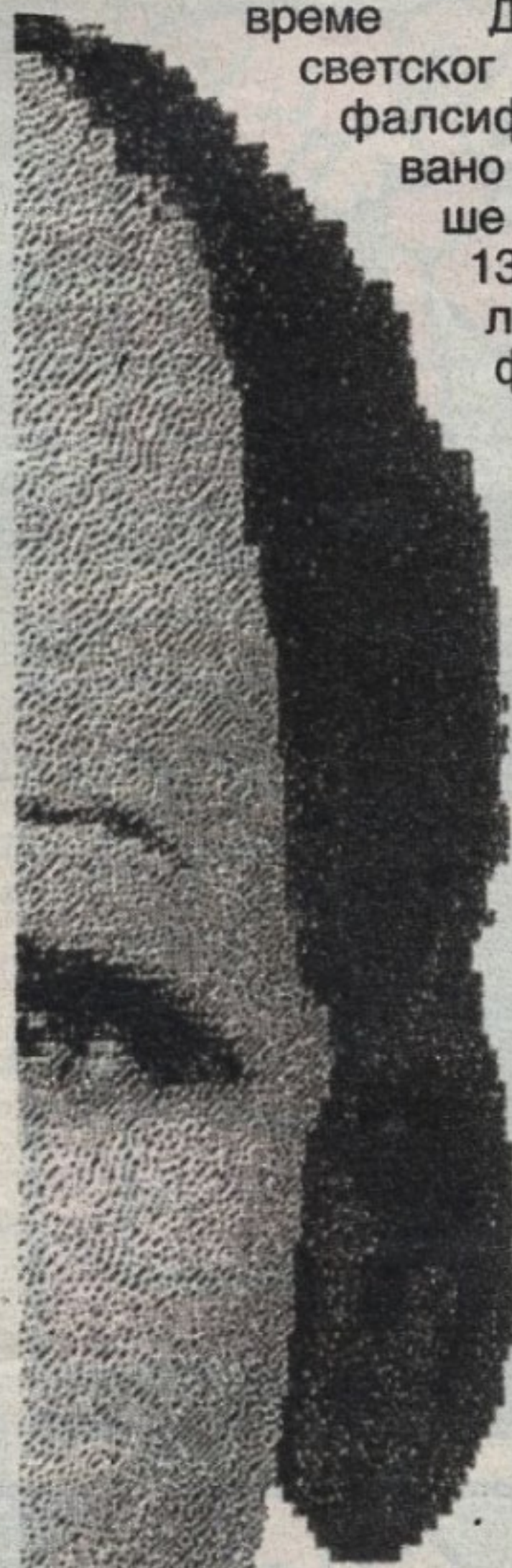
Септембра 1989. италијанска „Банка национале дел лаворо“ објавила је да је остала без око пет милијарди долара јер је неко из њене филијале у Атланти, Савезна Америчка Држава Џорџија, без питања одобрио Ираку зајам у тој вредности.

Највећа пореска проневера

Догодила се у Великој Британији када је 140 милиона фунти прихода „Британског Нисана“ тајно пребачено на банковни рачун у Швајцарској. Тиме је Уједињено Британско Краљевство лишено суме од 97 милиона фунти, колико је требало да износи порез на приход ове корпорације.

Највеће фалсификовање новчаница

Током „Операције Бернхард“, коју је водио мајор Бернхард Кригер из немачког Трећег рајха за време Другог светског рата, фалсификовано је више од 130 милиона фунти

стерлинга у британским новчаницама од 5, 10, 20 и 50 фунти. Лажне новчанице правило је 140 Јевреја у концентрационом логору Заксенхаузену.

Приредила:
Бојана Дожић

ОТМИЦЕ

Највећи откуп

Од 1532. до 1533. године злато и сребро које је испунило целу једну дворану, милијарда фунти стерлинга у данашњем новцу, дато је шпанском освајачу Франсиску Писару да би ослободио Атахуалпа, последњег цара Инка у Перуу. То је највећи икада плаћени откуп у историји.

Највећи савремени откуп

Сума од 1.500 милиона пезоса (26 милиона британских фунти) исплаћена је 20. јуна 1975. левичарској градској герилској групи „Монтонерос“ која је отела браћу Хорхеа и Хуана Борна из породице власника фирме „Бунхе и Борн“ из Буенос Ајреса у Аргентини.

ДРОГА

Највећи плен

Највећи товар дроге, што се тиче тежине, открили су цариници и полицајци у Билу у Пакистану 23. октобра 1991. године. Плен се састојао од 38,9 тона хашиша и 3,23 тоне хероина.

Највећи плен по вредности нађен је приликом упада у једно стовариште у Лос Анђелесу у Калифорнији 28. септембра 1989. године. Заплењено је 20 тона чистог кокаина који би, по уличним ценама, донео приход од 6 до 7 милијарди долара. Људи из Одељења за борбу против дроге изјавили су да је количина кокаина била толика да би сва три милиона становника Лос Анђелеса могла да се „фиксају“ сваког дана пуна три месеца.

Највећа операција

Током четрнаестомесечне „Операције Тибурон“, коју су водили Америчка администрација за борбу против дроге и одговарајућа служба из Колумбије, нађено је 2.903 тоне колумбијске марихуане. Хапшење 495 особа и заплена 95 контејнера с дрогом обелодањени су 5. фебруара 1982. године.

ЗАДАВИО ЈЕ 931 ОСОБУ

DIK
BROWNE

ХОГАР СТРАШНИ

КАД ЂЕМО ДА
ЈЕДЕМО?

© BULLS

ЕВО ОДМАХ,
ДРАГИ!

КВАКО, РОЂЕНИ!
ГДЕ СИ?

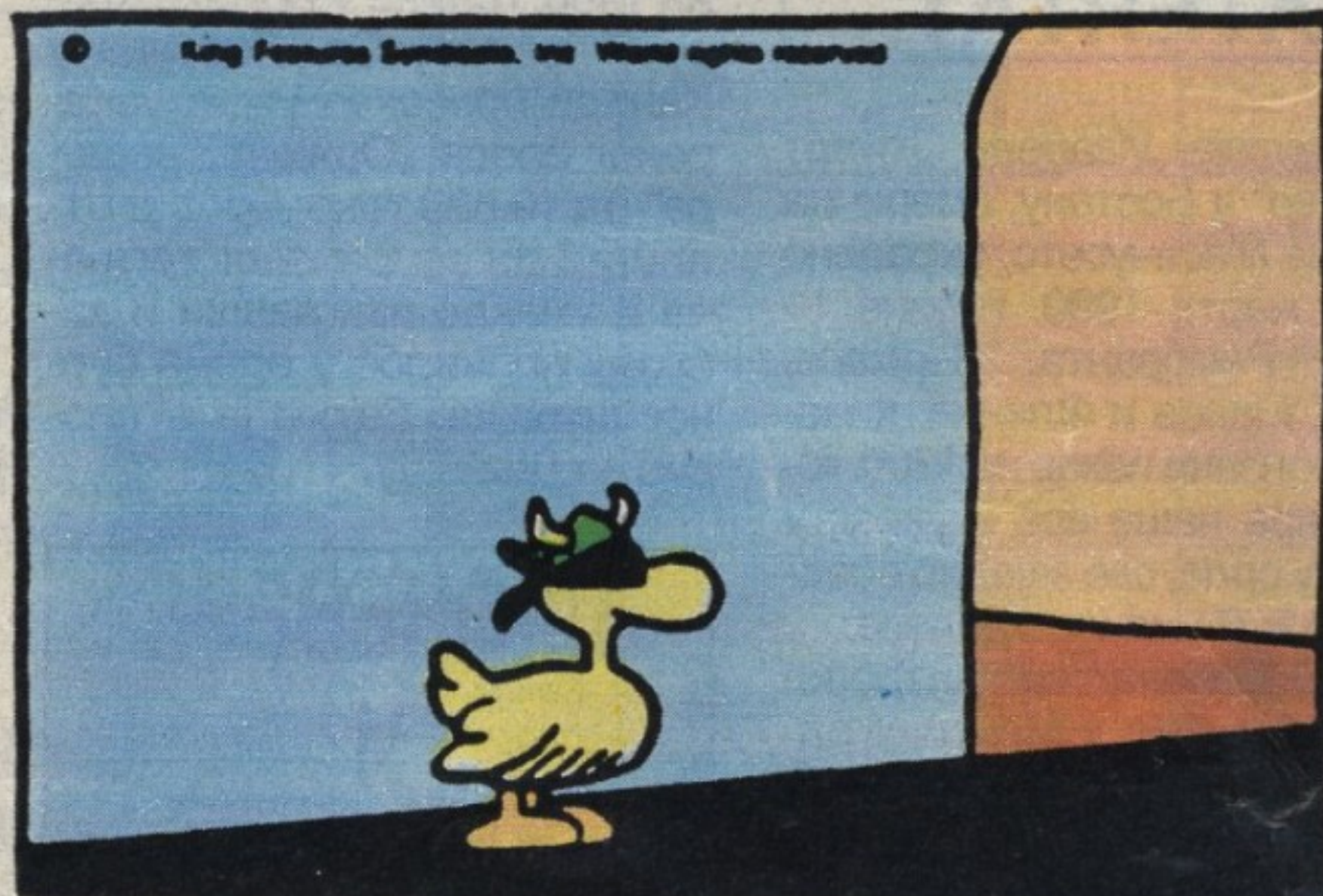
ДОБИ
МАМИЦИ,
МИЛЕНИ!

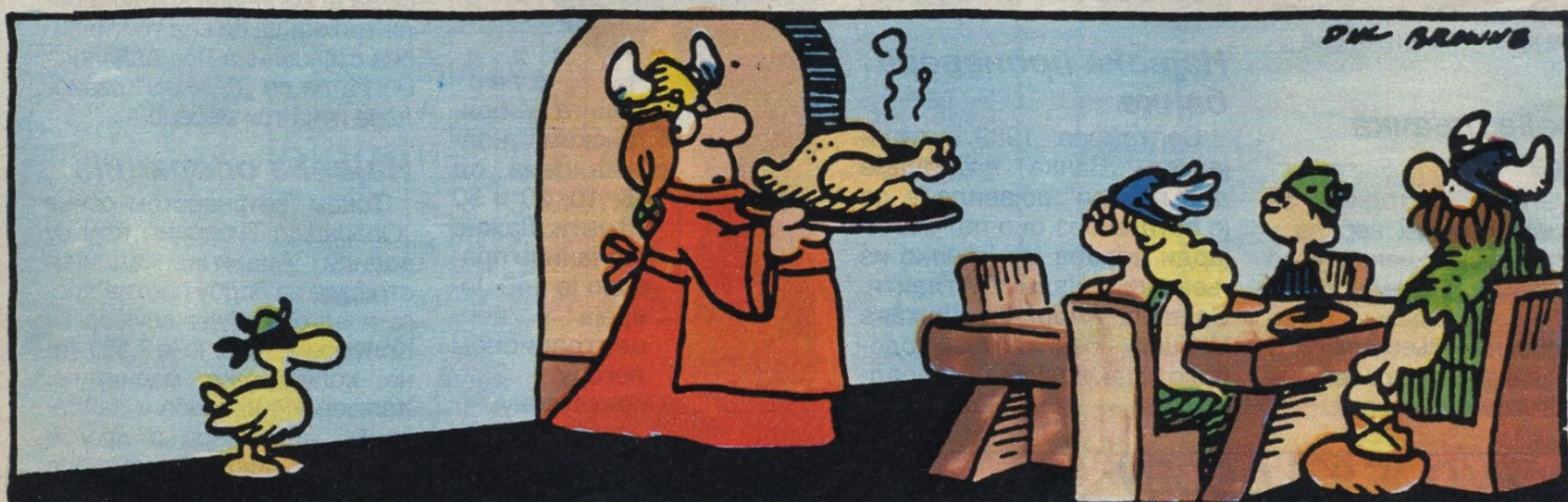
ТИ И ЈА ЂЕМО САДА
МАЛО ДА СЕ ИГРА-
МО ЖМУРКЕ!

БУДИ ТУ И
НЕ МРДАЈ
ДОК ТЕ НЕ
ПОЗО-
ВЕМ!

King Features Syndicate, Inc. All rights reserved

DIK BROWNE

ГУТЉАЈ ИЗ ЦАРИСКЕ ЛОБАЊЕ

Почетком деветог века у Византији су још трајали сукоби иконобораца и трвење око цариградског престола и патријаршије. Стога се Нићифор I одмах по ступању на престо 802. године посветио обнови царства и његове моћи. Цар се, пре свега, показао као способан реформатор економије и државног апарата, али је и као војсковођа, иако никада није био војник, показивао велику снагу и одлучност. Највеће искушење за овог владара била је појава ратоборног бугарског хана Крума. Њихов сукоб показаће се као судбоносан за животе обојице и, на необичан начин, одржаће их заједно и после смрти.

Панонски Бугари успели су да се почетком деветог века ослободе аварске власти и да своју државу нагло прошире до те мере да се на Тиси граничила са царством Карла Великог. Нови замањак њиховом освајачком налету дала је појава јаког и ратоборног Крума. Мада не баш млад, Крум је показивао велику вољу и снагу – он није ходао него трчао, није причао него викао. Био је одлучан, прек, склон изливима незадрживог беса који је искаљивао на својим робовима или противницима. На престо у Плиски попео се 809. као поглавар панонских Бугара, да би ускоро објединио снагу читавог народа и усмерио га против моћног суседа – Византије.

Византија је дуж граница са Бугарском имала чврст појас добро чуваних утврђења, од Девелга на Црном мору, преко Андријанопоља (данас Једрене) и Филипоља (Пловдив), до Сердике (Софије). У пролеће исте године када је ступио на престо Крум је јурнуо на Сердику. У страховитом налету Бугара тврђава је срушена и запаљена, а њени браниоци побијени. Драгоцености и благо опљачкане Сердике Крум је донео у свој дворца у Плиски. Како је био велики љубитељ ратничких одличја, надао се да ће целу палату ускоро украсити пленом из свих византијских покрајина и колонија, те направити двор по богатству раван цариградском.

Међутим, рушење Сердике било је за Цариград знак да су се околности у суседној држави промениле нагоре и да су области око заједничке границе опет несигуран и недовољно брањен простор. На одговор одлучног Нићифора није се морало дуго чекати.

Нићифоров поход

Предводећи војску, Нићифор I прешао је у снажном налету границу и продро готово до саме бугарске престонице Плиске. Иако је непријатељ на свим линијама

фронта одступао, Нићифор се ту зауставио. Показао је задовољавајућу силу, вратио се назад, до Сердике и обновио срушена утврђења. Потом се посветио темељним припремама за поход. Крум и његове војсковође знали су шта се спрема, али више нису имали куд. Кошницу су затресли и рој је излетео напоље.

У пролеће 811. две године после обнове Сердике, Нићифор је са великом војском поново прешао границу и кренуо путем који је већ познавао – према Плиски, Крумовој престоници. Хан је схватио да ствари иду да горе не може бити. Византијском цару стога је послао прве преговараче. Узалуд, јер Нићифор је убрзано напредовао према Плиски.

Кад је чуо да су се његови изасланици вратили необављеног посла, Крум је наредио пуну приправност на бедемима Плиске.

Први византијски напад одбили су са толиким губицима да је Крум одмах послао нове преговараче којима је наложио да цару најљубазније обећају што год затражи. Нићифор је и овог пута одбио да их прими.

Кад су се преговарачи вратили Круму, он схвати да му не преостаје ништа сем бекства. Наврат-нанос напу-

стио је Плиску и склонио се у планину.

Нићифор I ушао је у небрањену Плиску са великом војском, разорио бугарску престоницу и спалио ханов двор.

Крумова снага и храброст преко ноћи се истопише. Некад жељан рата и освајања, претворио се у страшљивца спремног да учини све за примирје и повлачење Нићифорове војске.

По трећи пут послао је преговараче. Међу њима се налазила и његова ћерка коју је великодушно понудио да буде царева робинја. Да ли се она цару није допала или је Нићифор журио да заврши свој поход, тек – Крумови људи опет се вратише с невеселим вестима. Византијски одреди кренули су планинским кланцима одлучни у намери да потпуно униште остатке бугарске војске. Кад је испробао сва дипломатска средства и схватио да више нема куд да бежи, Крум је одлучио да се спреми за борбу.

Битка у бугарским кланцима

Византијска војска ушла је у кланац, онако како би ушла и на свако друго бојиште, у строгим војничким редовима. Бугарска, пак, полудивља и подељена на мноштво малих јединица које су се бориле за себе, чекала их је на врховима клисура. Кад је Нићифор продро дубље у кланац, оне су започеле нападе, слабе, али честе и изненадне.

Одрони и камење, потом копља и стреле, засуше византијску војску која је одбила неколико напада прса у прса, али је при том поднела веће губитке од својих противника. Нићифорова одлучност није била поколебана. Неколико дана после уласка у кланце, 26. јула 811. године, покушао је да окупи војску на месту на коме се кањон незнатно ширио и омогућавао му да се отворено сукоби с противником. Но, пре него што су се све јединице окупиле, он је схватио да је његова војска опкољена. Бугари су нападали са свих страна – камењем, стрелама, пешадијом, коњицом – кланац им је давао предност коју није могла да угрози ни бројност ни дисциплинова-

ност византијских одреда.

Да ли су Бугари спонтано јурнули на цара и његове заповеднике или је један од напада случајно погодио сам циљ, не зна се. Тек, потпуно опкољена, под кишом стрела и копља, пала је главнина византијског штаба, заједно са својим заповедником Нићифором. И сам тешко рањен, његов син Ставракије успео је да поведе остатак војске ка изласку из кланца, док су их са околних стена подругљиво поздрављали и испраћали победници.

Бугарски војници окупали су се око мртвог цара у пурпурном огртачу и са сјајним оклопом. Онда се појавио и Крум, пробио се до непомичног тела, зграбио нечији мач и муњевитим замахом одсекао Нићифору главу.

Натакнута на копље, та глава је посматрала како се поново подиже двор у Плиски. Кад је време учинило

своје, царску лобању Крум је дао занатлијама. Они су јој одсекли теме, фино изгладљали ивице костију, отворе заковали металом, очне дупље напунили драгим камењем и тако од Нићифорове лобање начинили пехар. А када је у новој палати у Плиски приредио гозбу, бугарски хан Крум показао је окупљенима какво се посуђе користи на његовом двору. Лобању пуну вина подигао је да наздрави свима.

Крумова опсада Цариграда

Нићифорова страшна смрт изненада је показала колико је снага византијског царства, упркос спољњем сјају и величини, осетљива и крхка. Када је ступио на престо у Плиски, Крум је био ратоборан и освајања жељан ратник. Но, после догађаја који се завршио стицањем страшног пехара, он више није био исти. Његова жеља за ратовањем и проширењем

граница безгранично је нарастала, баш као и његово самопоуздање.

С новом снагом, Крум је наставио своје походе. Мета његових освајања били су градови на црноморској обали, Девелт и Месеврија. Освојивши их без већих тешкоћа, бугарска војска створила је и велике залихе оружја, те драгоцене „грчке ватре“, запаљиве течности која је обезбеђивала велику предност у опсадама градова и биткама на води.

На цариградском престолу у међувремену се десило неколико промена. После битке у бугарским кланцима, Нићифоров син Ставракије остао је тежак инвалид, те је брзо отишао с престола. Сменио га је неспособни Михаило Рандгабе, кога је после кратке владавине с трона збацио амбициозни војсковођа Лав V Јерменин.

Већ 813. Крум се с војском појавио под зидинама саме престонице. Но, пред зиди-

нама Цариграда, о које су се раније одбили и арабљански напади, био је потпуно немоћан. Стога је Лава V позвао да утврде услове мира. Уздајући се у цареву реч, кренуо је ненаоружан. — Византијци, међутим, нису мислили да заклетва дата оном ко пије из лобање једног од њихових владара има било какву вредност и тежину.

Крум је ушао у шатор очекујући преговоре. Но, цариградски официри одмах скочише на њега. Али, он није био само војсковођа, он је са својим војницима и ратовао. У тренутку им се отео и излетео. Пре него што је војска пред шатором схватила шта се збива, скочио је на свог коња и одјурио из византијског логора.

Присебности која га је спасла нестало је чим је стигао до својих војника. Крум је беснео: против зидина Цариграда није могао, али је зато потпуно опустошио околину византијске престонице. То ни издалека није смирило његов бес. Стога је још једном опсео Једрене, потпуно изморио становништво глађу и потом победнички ушао у град. По узору на Византију, становништво Једрена и околних села преселио је у своје покрајине.

Пошто је, дакле, узео, све што је могао, Крумов поглед поново се дигао ка неосвојивим бедемима Цариграда. С пролећа 814. скупио је велику војску и још једном кренуо ка византијској престоници.

Без мира и милости

Но, сви Крумови планови прекинути су нагло, како су и започели — 13. априла 814. ударила га је кап, баш као што се догодило Атили, „Бичу божјем“, најчувенијем варварском вођи у време сеобе народа. Сахрањен је у Плиски, у гробници препуној драгоцености, међу којима је био и пехар направљен од лобање цара Нићифора. Његова смрт није, међутим, значила крај сукоба између Византије и Бугарске. После неколико смена на престолу у Плиски, Бугари су добили достојног Крумовог наследника, Омуртага, понесеног сличном жељом за ратом и освајањем.

Ни Византија није остала без свог предводника у бугарско-цариградским ратовима. Василије II запамћен је као Василије Бугароубица, највише због битке у кланцима Беласице, где се обрачунао са својим противницима тако свирепо да је надмашио и самог Крума.

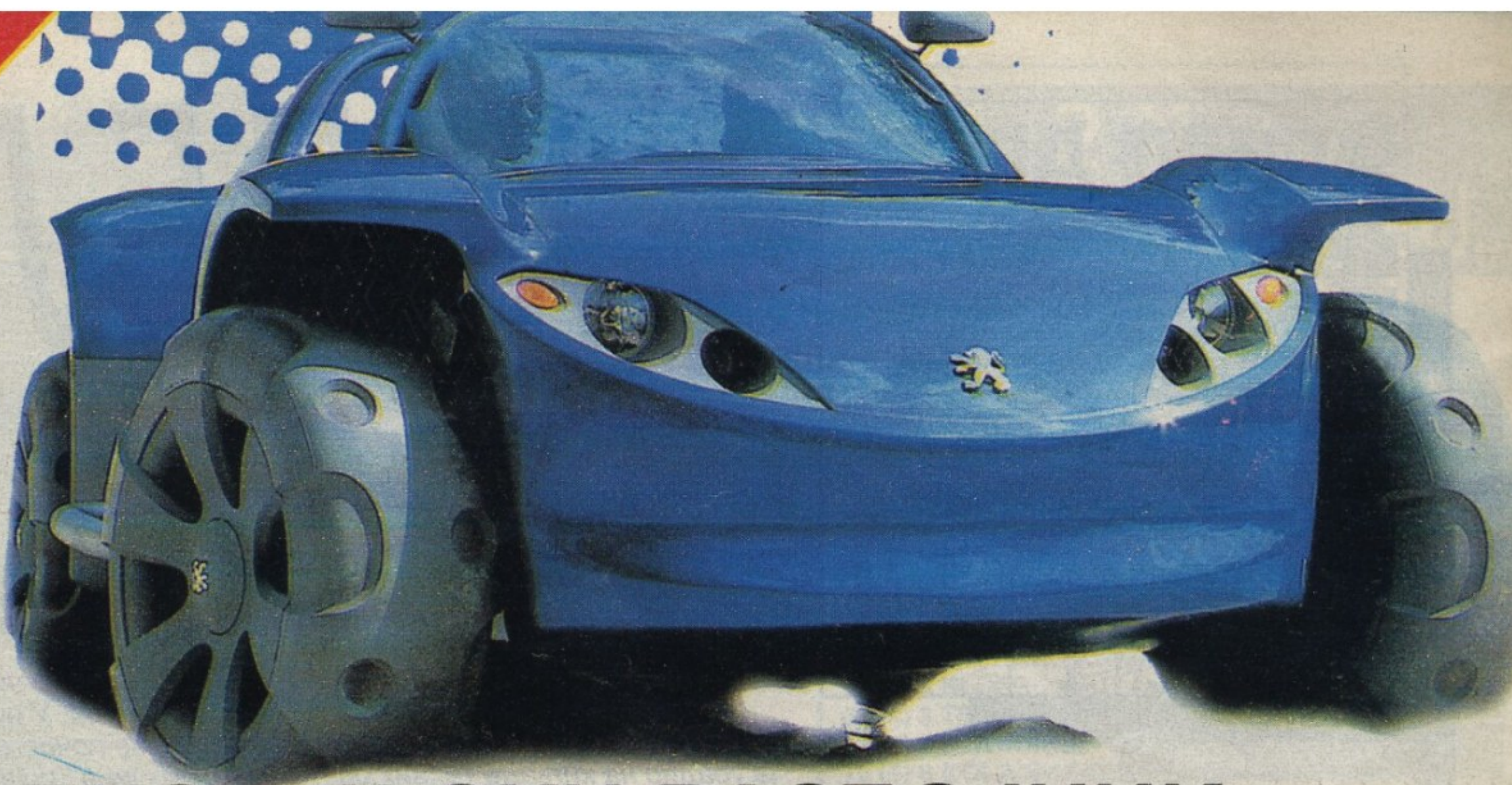
Ђорђе Милосављевић

Илустровао: Милољуб Милутиновић

ДОСАД НЕВИЂЕНО

Засада само за сањање. Ради се о прототипу чија се серијска производња још не планира. Поготово неприступачан Туарегима, чије име носи, номадима који и данас крстаре Сахаром на камилама. Обавезан турбан, који достиже дужину и до 15 метара, омотан им је око главе тако да им се виде само очи. Тканина обојена индигом пушта боју на њихову кожу због чега су и названи „Плави људи“.

ПУСТИЊСКИ РАЗБОЈНИК

Електричноплава боја објашњава не само име овог невероватног теренског возила „туарег“, названог тако због сахарског племена познатог под именом „Плави људи“, већ и погон који се крије испод

каросерије од карбонских влакана: „Туарег“, који је „Пежо“ приказао на последњој Светској изложби аутомобила, има електричну вучу на сва четири точка. Његов мотор развија снагу од 35,5 kW за тако-

звани перманентни погон. Гуме „мишелинке“, посебно за њега прављене, носе 850 килограма овог возила и по најстрмијим динама Сахаре. Серво управљање. Погон се састоји од бензинског једноцилиндричног че-

творотактног мотора који омогућава пуњење батерија што „туарегу“ даје аутономију од 300 километара. Другим речима: бензински мотор пуни батерије које погоне електрични мотор, који погони точкове...

„Hover-Cam“ није играчка. Овај мали теледириговани хеликоптер опремљен је камером која снима тамо где други не би могао.

ЛЕТЕЋИ КАМЕРМАН

„Hover-cam“ је теледириговани мини хеликоптер двомоторац, опремљен видео-камером, односно филмском траком од 16 и 35 милиметара. У стању је да снима изблиза, под угловима и на местима досад неприступачним камерама у рукама човека или класичним помоћним справама као што су шине, кранови...

Овај британски уређај пружаће филмским и телевизијским режисерима невероватне могућности за снимање специјалних ефеката или опасних подухвата. У стању је да надлеће или обилази глумце, да се креће у унутрашњости зграда, испод мостова, на неколико центиметара изнад тла или морске површине.

Користећи најновије проналаске из области технологије, аеронаутике, електронике и теледириговања, мини хеликоптер има радијус кретања до 400 метара – колико заправо износи визуелни домаћаш пилота који – остаје на земљи. Он је помоћу радија у сталној вези с редитељем који прати снимке које, захваљујући минијатурном предајнику, шаље „Hover-Cam“.

УПРАВЉАЈТЕ – ТЕЛОМ!

Ово необично електрично возило користи природне рефлексе да би се њиме управљало! Направљено у Радионици при Националној школи за индустријске иновације у Француској, оно – прво у свету – за управљање користи природне покрете људског тела: пребацујете тежину с кука на кук кад желите да скренете, сагнете се кад хоћете да прикочите, усправите се кад желите да убрзате. Дуж седишта су постављени сензори који „схватају“ покрете тела и на основу тога одређују правац и брзину кретања.

Возило је на свој начин ново и што се тиче погона: четири мотора смештена уз саму осовину точкова снижавају тежиште и чине цело возило стабилнијим. Њима се управља помоћу компјутерског чипа уграђеног у возило – он одређује снагу којом ће се извести покрет зависно од тога да ли се убрзава, кочи или, чак, иде уназад!

Возило је иначе опремљено електричним погоном као и акумулатором. Обликовало га је Одељење за дизајн „Реноа“ и Националног института за спорт и физичко васпитање. Проналазач Фредерик Ле Ру сада само треба да нађе стручњака за маркетинг који добро познаје тржиште возила за „одмор и разоноду“.

В. М.

Покрет лево, десно, напред, назад – и ово рекреативно-забавно електрично возило покорно ће послушати.

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

ХОЋЕ ЛИ МЕ ПРЕПОЗНА

У Фениксу је јутро. У моју собу улази сестра и буди ме. „Како сте?“, пита. „Пријало би ми мало кафе“, одговарам. „Пред операцију не сме ништа да се пије“, каже она и даје ми дугачке еластичне чарапе које би требало да штите све крвне судове од главе до пете. Док сам их навлачио, у собу су ушле моја жена Рони и кћерка Розмари.

„Чега има у новинама?“, било је прво што сам их питао. Оне су ме само погледале. „Добро, добро“, рекао сам, „данас сам ја главна вест.“

Мој дотадашњи мир напустио ме је тамањ толико да почнем да се прибојавам онога што се дешава у предњем делу мог мозга, тамо где почиње способност писања. Јер, ја сам новинар из Њујорка. Имам 67 година и писање је једини посао који сам икада знао да радим.

Само код Шпецлера

Моје невоље почеле су једнога дана када сам пошао у редакцију. Пао ми је леви капак и видео сам двоструко. Бол је севао кроз леву страну моје главе. Испитивања су показала да је до тога дошло услед повећаног нивоа шећера у крви, али је слика магнетне резонанце мог мозга открила још нешто – анеуризму.

Нисам знао шта је то и објашњено ми је да се ради о врећастом избочењу на зиду мождане артерије које се, током година, непрекидно пуни крвљу. Сваким откуцајем срца та се крв бесно ковитла ударајући у све тање и тање зидове балона. И једног дана тај балон, анеуризма, пуца. Најочигледнија последица тога је нови леш у мртвачници или облик без свести у соби за хитне случајеве.

Отишао сам код др Ричарда Бергленда, шефа неурохирушког одељења болнице „Бет Израел“ у Менхетну и он је погледао снимак крвних судова мог мозга. Нешто што се зове предња комуникантна мождана артерија спаја десне крвне судове с левим. Моја анеуризма налазила се тачно на средини те артерије.

„Не допада ми се, нимало ми се не допада“, изјавио је др Бергланд гледајући снимак. „Ту је и мали мехур, место где ће анеуризма прснути!“ „Шта мислите код кога би требало да одем?“, питао сам. „Код Шпецлера. Ни код кога другог на свету. Можете ли данас поподне да ухватите авион за Феникс у Аризони?“

„Зар нема никога овде у Њујорку или Бостону?“ „Не. Отићи ћете код човека ко-

ји има највише искуства. Роберт Шпецлер је урадио на хиљаде таквих операција!“

У ведро поподне Феникса стигли смо 21. новембра 1994. Са аеродрома смо се одвезли таксијем право у канцеларију др Шпецлера. Рони и ја сместили смо се у фотеље, Розмари на столицу. Отворила су се врата и славни хирург је брзим корацима ушао у собу.

Био је одевен за операциону салу с плавом капом причвршћеном за главу белом пантљиком. Имао је велике, снажне, сунцем опаљене руке и дугачке, лепе шаке. Деловао је пријатно и очи су му имале пријатељски, али професионалан израз.

Добитник Пулицерове награде

Читао сам о њему. Доктор Шпецлер има 50 година. Студирао је на универзитету „Кејс Вестерн“ у Кливленду и, када га нису поставили за шефа неурохирушког одељења, прешао је у Феникс и подигао неуролошки институт „Бероу“ који се брзо прочуо у свеут.

Рекао ми је да му је мој случај изнео лекар из Њујорка. Затим је питао: „Којом врстом посла се бавите?“ Пре него што сам успео да зинем, из уста моје жене проговорио је политичар који се у њој крио: „Он је добитник Пулицерове награде!“ Никада раније ниједно од нас није ни поменуло ову награду.

Када је др Шпецлер видео с каквим запрепашћењем зурим у своју жену, рекао је: „За нас је важно да то знамо. Ако сте писац, то неизоставно морамо да узмемо у обзир. Све вештине и способности потичу из одређених делова мозга. Када бисте зарађивали за живот на неки други начин, и ми бисмо морали да размишљамо о другачијем приступу.“

Касније, у болничкој соби, питао сам жену: „А шта ако не будем могао да напишем ни три повезане речи?“ „Не буди луд“, одговорила је. Жена и кћерка су ме пољубиле пожелевши ми laku ноћ и рекле да ће поново доћи ујутру. Било је осам увече и преда мном десет сати до операције.

Оставши сам гледао сам кроз прозор празну улицу преиспитујући своју савест. Јесам ли икада застао да учиним нешто за неког другог? Нисам знао. Али, било је добро запитати се с обзиром да могу ускоро умрети и о томе бити питан.

22. новембар, 9.20 ч. Пацијент будан и прибран. Није примећена узнемиреност. Преоперативна сестра Дарија Пачеко.

„Драго ми је што видим да сте добро“, рекла је сестра док су ме гурали у опера-

циону салу. Врата су се отворила и затворила. У руку ми је заривена игла и у мене је почео да капље „версед“, врста „валијума“ која брзо делује и дуго траје. Убрзо сам изгубио свест. Постао сам тело на столу за операцију мозга.

Појединости које следе су из 501 стране бележака сестара и лекара и њиховог изузетног памћења.

Операција се водила као „Десна птерионална краниотомија са клипсовањем непрснуте анеуризме на предњој комуникантној артерији“. Десни птерионал је руб лобање који раздваја предњи и средњи мозак.

На столу су ме покрили плавом пенастом тканином. У моју руку и врат стављене су интравенозне цеви. Плавим маркером повучена је линија преко врха мога чела и темена. Ту поглавина има пет слојева: кожу, густо везивно ткиво, апоневрозу – чврсту везивну плочу која покрива лобањски свод – ретко везивно ткиво и перикранијум.

Чим се направи рез, руке у рукавицама нежно хватају слој коже, као да је фини папир за увијање, и вуку га надоле преко мојих очију. И сада је лице које је гледало у лица моје деце нестало. Ја сам жива лобања. Унутра, на предњем делу мог мозга, угнездиле се анеуризме као запети пиштољ.

Пецање под ледом

Доктор Шпецлер држи бушилицу на крају зеленог црева. Бушилица личи на тешко пенкало и врти се брзином од 75.000 обртаја у минуту. Има толику брзину да би кост лобање претворила у прах уместо у крупније честице које би могле да улете у мозак. Прах се спира водом и усисава цревом.

Кост је дебела између једног и три центиметра. Др Шпецлер буши малу рупу на врху лобање. Тако они почињу, као да пецају под ледом. Зујање бушилице прекида се после 20 секунди. Лекари скидају део за бушење замењујући га делом за тестерисање испод лобање. Тај део има „крагну“ и не може да упадне дубље него што треба.

Завијање почиње поново и Шпецлер на мојој лобањи тестерише елипсу величине 7,5 са 10,5 центиметара. Он подиже тај овални комад кости боје слоноваче, ставља га на сто и покрива стерилизованом тканином.

Отворени мозак покривају три главна слоја: чврста мождана опна (dura mater), испод ње паучинаста опна (arachnoidea) и мекана опна (pia mater), слој који непосредно обавија мозак. Тачност испод ових опни усисава се да би Шпецлеру направило место да оперише.

МОЗАК ТИ?

Црвене линије које се пружају кроз ружичастобелу површину су артерије које хране мозак. Сам мозак не осећа бол. Зариј у њега бодаж и неће га болети. Али, дотакни само неку артерију и особа на операционом столу може да изгуби читаву поглавља свога живота!

Хирургу говоре руке

Шпецлер сада гледа кроз велики микроскоп чији је облик преузет из индустрије оружја где тешким топовима рукује један једини човек уз помоћ контрабалансног прекидача. Шпецлер у зубима држи исти такав прекидач и помера тешки микроскоп.

У његовој левој руци је сребрна шипка с ретракторским сечивом које личи на нож за мазање бутера. Благо покрећући сечиво, Шпецлер отвара и придржава режњеве мозга. Његове руке му говоре колико ће притискати. И, док напетост у сали расте, оне као да се не покрећу. Неурохирург може да изучи целу науку о мозгу, али, ако радећи на вратницама живота иједном задрхти, готов је. Његов пацијент такође.

Доктор Шпецлер мора привремено да изолује све судове кроз које крв дотиче у анеуризму. Уколико би анеуризма пукла, крв би истекла ужасном брзином. Шпецлер употребљава биполарни форцепс — инструмент за каутеризацију, сличан клештима, с пурпурним пластичним ручкама и два крака. Чим се краци споје, протиче струја и све што се нађе између спржено је, каутеризовано.

Двоглаво чудовиште

Шпецлер тражи видни живац. Он је под микроскопом бела седефаста творевина. Повреди га и пацијент ће места ослепети. С видним живцем као оријентиром његове очи прелазе на каротидну артерију. Она је под микроскопом дебела као канализациона цев. Њоме се иде уназад артерији на којој виси анеуризма.

Шпецлер кроз микроскоп вири низ мрачну долину. Упркос свем свом иску-

На операцију сам морао, она је могла да ми спасе живот. Али и да стави тачку на моју каријеру, на

BRESLIN, JIMMY
426502/EV
17-OCT-1929
18:47
28-OCT-1994
IMAGE 283
STUDY 6

NYU Faculty
MAGNET
H-SP-

једино што сам знао и волео да радим

ству, он спушта руке и каже: „Mamma mia!” Моја анеуризма је двоглаво чудовиште. Врх обе главе је као балон надувен до тачке прскања. Шпецлер ће дезактивирати бомбу која може да експлодира, а да од себе не да ни гласа упозорења.

Анеуризма је такође обавијена сићушним крвним судовима који личе на длачице. Један вијуга попут змије до области мозга која нам омогућава говор и способност за писање. У овом часу мој дар за језик виси о том једном кончићу.

Шпецлер каже: „У реду, сада молим да нико не говори ако не мора. Хвала” — и пада у транс. Тело му је непомично, концентрација потпуна.

Он држи сребрнасту копчу, мајушни комад од титанијума који ће се затворити као чељуст да би анеуризму зграбио за врат, тамо где је спојена са артеријом. Али, ова анеуризма нема врат, њен труп је широк колико обе њене главе. Шпецлер не може да постави копчу.

Анеуризма се изненада покреће, крв у њој ври. У том часу Шпецлеров живот и вештина постају једно. Оно што је мени сада неопходно јесте неко с потпуним поуздањем у своју вештину, Шпецлер. Да ли бисте ви волели неурохирурга који скромно каже: „Чини ми се да ово могу да обавим. Заиста ћу покушати”?

Следећа два и по сата Шпецлер ради рукама које као да се не мичу. Постоји само лако померање сонди, усисних пумпица и ножева за преобликовање анеуризме. Најзад, окретом ручног зглоба, Шпецлер намешта копчу. Она затвара и гуши део у облику балона. У избочење иде игла и усисава крв. Анеуризма је ишчезла.

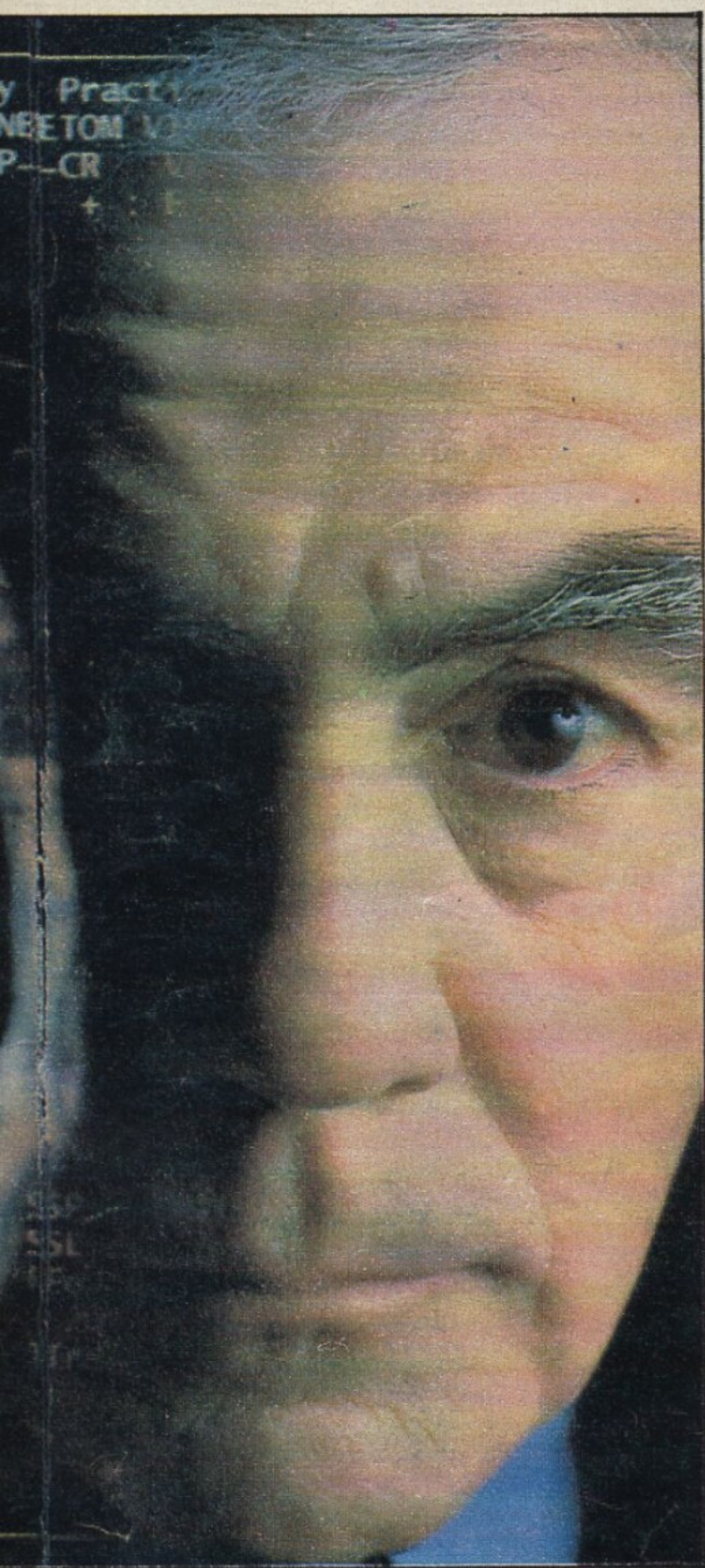
Шпецлер узима са стола овални комад лобање боје слоноваче и враћа га на место као последњу циглу у зиду. Затим се исправља, каже: „Велико хвала свима” и одлази у своју канцеларију. Други хирург почиње да затвара лобању.

22. новембар, 13 ч. Пацијент примљен у шок-собу. Не реагује на вербално/физичке стимулације. Дежурна сестра Ен Дисолт.

Не померам ниједан мишић до касног поподнева 23. новембра када славни неурохирург Шпецлер улази у собу и гледа ме. Пита ме како се зovem. „Ц. Б. Број Један”, кажем. Пита ме у ком сам граду. „Топека”, одговарам, шалећи се.

Следећа два дана мало сам при свести, мало се губим. Кад год сам полуприсебан, раздире ме немир. Знам да данас нисам написао своју рубрику, који год да је дан. Памћење ми је климаво. Изговарам неразговетне речи. Ако ми је оштећен центар за језик, готов сам.

КУЛЕ ЗА ЧИСТ ВАЗДУХ

Торњеви високи 200 метара који усисавају загађени градски ваздух – овај необичан пројекат предлаже један научник из Калифорније

Како се успешно изборити против загађења а не нагрдити изглед града? Мелвин Прајт из Националне лабораторије у Лос Аламосу (Калифорнија) зна одговор на први део питања. За други му треба још мало да размисли.

Његов план састоји се у томе да се у великим прљавим градовима подигну циновске куле високе 200 метара чија би улога била да усисавају загађени ваздух и успут – производе електричну струју. Облак водене паре распршава се на врху куле. Честице наелектрисане позитивним или негативним јонима (катјонима и анјонима), зависно од молекула који се желе

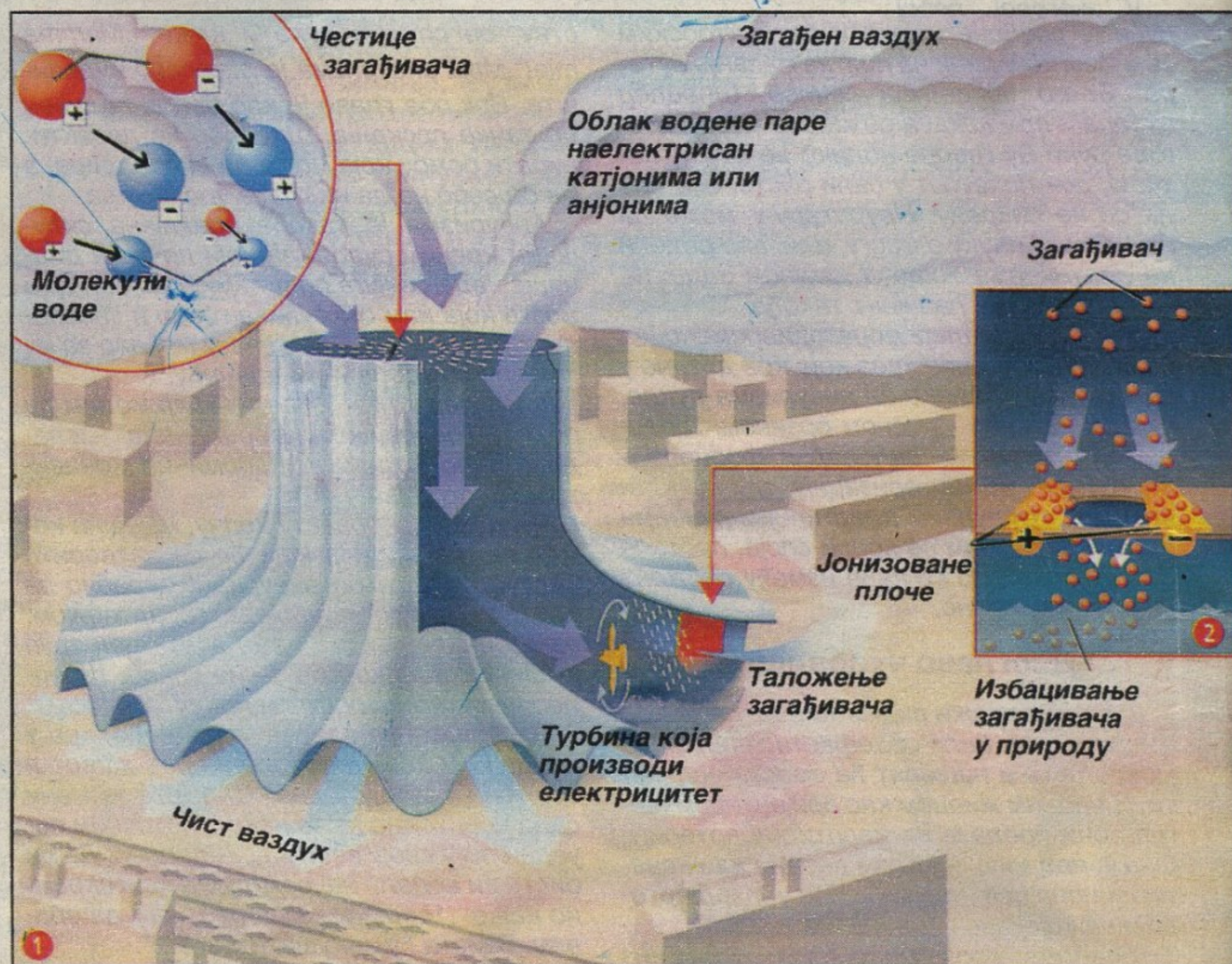
да „улове“, по законима електростатике привлаче честице загађивача из ваздуха.

Испаравање микроскопски ситних капљица воде изазива снижавање температуре: хладећи се, ваздух повлачи загађиваче надоле. При дну куле ова ваздушна струја удара у турбине, покреће их и оне производе електричну енергију (1MW/h или хиљадити део енергије које произведе један нуклеарни реактор). На изласку из турбина честице загађивача издвајају се опет захваљујући електростатичком феномену, истом оном који се користи на врху куле. „Чист“ ваздух издувава се у подножју куле, а загађивачи одлазе у море или се закопавају у земљу. Другим речима, само је ваздух пречишћен!

– Обрни – окрени, загађивачи се и иначе увек нађу у мору – брани се Мелвин Прајт. – Мој пројекат само уклања „међуетапе“ током којих удишемо све могуће загађиваче.

Поступак, према проналазачу, омогућава да се добија електрична струја јевтинија од оне из термоелектрана или нуклеарки. Цена једног оваквог пројекта износи око 20 милиона долара. У Израелу, фирма „Текнион“ размишља да за милијарду долара конструише кулу високу 1000 метара која би производила 500 MW струје – усред пустиње. Пошто неће имати улогу да смањује загађење јер га овде једноставно нема, „централа“ га неће ни производити.

Облак наелектрисане водене паре, набијен катјонима или анјонима, привлачи у кулу загађени ваздух који овде покреће турбине што производе електричну енергију (1). Да би се затим ваздух пречиштио (2), користи се други облак ваздуха, тачније јонизоване плоче које привлаче загађиваче.

Неколико дана после операције узео сам блок и оловку и, уз напор који ме је исцрпљивао, нашкрабао неколико пасуса. Сутрадан сам написао више. Моја жена је то откуцала на компјутеру. Када ми је показала текст, учинило ми се да је писан на ескимском.

Био сам обесхрабрен. Онда сам рекао себи: „Ако знам да не ваља, значи да могу да размислим и урадим добро“. Почео сам поново. Тема је била моја операција мозга. Трајало је дан и по, али сам рубрику написао. И знао сам да је добра. Позвао сам редакцију телефоном и издиктирао текст. Тада сам приметио да говорим сасвим разговетно и да нисам испустио ниједну реч.

1. децембар, 24,30 ч. Пацијент се отпушта из болнице у веома стабилном стању.

Хотелска соба била је у приземљу и широм смо отворили врата терасе. Фонтана је пунила собу звуком воде која тече. Могао сам да је чујем, могао сам да је опишем речима.

У том часу пожелио сам да захвалим Богу што ми је дозволио да живим. Што је допустио да ми се све врати у истом стању као што је увек било. И пожелио сам да захвалим свом мозгу што ме је препознао.

Џими Бреслин

(Пулицерова награда за новинарство 1986. године)

Да би се упола смањила загађеност ваздуха у једном граду као што је Лос Анђелес, било би потребно 95 оваквих кула, за Париз само двадесетак, али питање је где их поставити. Осим ако не на озелењеним површинама?

Укратко, и овај генијални изум има своја ограничења. ■

САТЕЛИТ УМЕСТО ОЧИЈУ

До сада је сателитска навигација била повезана с управљањем бродова, авиона, ракета. Однедавно служи као помоћ слепима да се лакше крећу непознатим деловима града

Глобални позициони систем у служби слепих – на ту идеју дошли су истраживачи у Калифорнији!

ПРАВО У ЗИД!

На своме путу кроз галаксију наш Сунчев систем јури право према облаку гаса и прашине. По мишљењу једног угледног астронома с Универзитета у Чикагу, пошто је током последњих пет милиона година лутао унутар једне „суперлопте“ – релативно мирног простора у космосу – Сунчев систем ће стићи до њеног омотача који је састављен од одломака, крхотина и остатака које су избациле супернове и велике звезде у протеклих 50.000 година. Док се буде пробијао кроз ову „опну“, хелиосфера, омотач од заштитних честица који окружује Сунчев систем, може бити потиснут све до Земљине орбите. У том случају могу се очекивати ужасне магнетне и климатске промене на нашој планети.. ■

Када сваког дана пролазе истом трасом, слепи помоћу штапа памте „рељеф“ стазе и оријентире (тротоар, контејнер, стуб) или слухом карактеристичне звуке везују за одређена места. Међутим, кретање кроз непознате деонице далеко им је теже. Истраживачи с универзитета Калифорнија у Санта Барбери замислили су да управо за такве ситуације искористе могућности сателита и неке електронске справе.

Као сателит изабран је, наравно, Глобални систем оријентације, чувени GPS, састављен од низа међусобно везаних сателита, чији пријемник на Земљи у било којој тачки наше планете може да одреди положај било чега и било кога, с тачношћу од неколико десетина метара. У почетку је ова сателитска мрежа, коју су изградили Американци, коришћена првенствено у војне сврхе, нарочито за навођење крстарећих ракета, борбених авиона и армијских возила док GPS данас служи и у цивилне сврхе. Његова тачност, ма колико несавршена, довољно је добра да помогне слепом човеку који први пут у Београду треба да пређе, рецимо, стазу од Калемегдана до Славије: он ће на основу почетне позиције коју утврди сателит, уз помоћ магнетног компаса, који је саставни део опреме, да стигне безбедно до жељеног места. Подаци компаса пореде се с нумеричком картицом у коју су уписане координате оријентира изабраних на одређеном путу и пре сваке од њих (Теразије, раскрсница код Лондона, Цветни трг...) укључује се звучни сигнал – реч – шифра коју слепи чује из слушалице.

Сви ови уређаји смештени су у ранцу на леђима.

В. М. ■

РАЗМИСЛИТЕ,

ПОГОДИТЕ,

УПОЗНАЈТЕ

ЧУВАЈТЕ СЕ АМЕРИКАНЦА

1 Прва опера изведена је у Фиренци 1598. године. Звала се „Дафне“, а њен аутор:

а) Клаудио Монтеверди – идите на број 18;

б) Јакопо Пери – идите на број 7;

в) Доменико Скарлати – идите на број 33.

2 Тачно. Пучинијева недовршена опера је „Турандот“. Идите на број 40.

3 Погодили сте. Оперу „Кармен“, по мотивима истоименог књижевног дела Проспера Мермеа, компоновао је Жорж Бизе (1838–1875). Идите на број 21.

4 Не. Стеван Стојановић Мокрањац (1856–1914) у свом обимном опусу, у коме су најзначајније „руковети“ створене на основу народног мелоса, нема ниједну оперу. Вратите се на број 26.

5 Не. Јохан Себастијан Бах (1685–1750) био је велики немачки композитор и оргуљаш, али није аутор ове нити било које друге опере. Вратите се на број 11.

6 Француски књижевник Бомарше написао је комедије „Севилски берберин“ и „Фигарова женидба“ по чијим су мотивима компоноване, истоимене опере. Прва је дело Италијана Ђоакина Росинија, а друга славног Аустријанца:

а) Волфганга Амадеуса Моцарта – идите на број 39;

б) Јозефа Хајдна – идите на број 14;

в) Георга Фридриха Хендла – идите на број 29.

7 Тачно. Оперу „Дафне“ компоновао је Јакопо Пери (1561–1633). Идите на број 6.

8 Не. Цезар Кјуј (1835–1918) није аутор опере „Кнез Игор“, али је, као и њен прави творац био један од стваралаца из групе Петорице. Њу су чинили руски композитори националне оријентације и израза. Вратите се на број 21.

9 Не. Жил Масне (1842–1912) је компоновао оперу „Манон“, „Вертер“ и „Дон Кихот“. Вратите се на број 17.

Ево прилике да у помало необичном квизу проверите шта знате о најпознатијим композиторима и њиховим остварењима

10 Није тачно. Опера „Набуко“ није компонована тим поводом. Вратите се на број 13.

фа“), али није аутор „Продане невесте“. Вратите се на број 32.

13 Познати италијански композитор Ђузепе Верди (1813–1901) компоновао је једно своје значајно оперско дело поводом завршетка радова на прокопавању Суецког канала. Име те опере је:

а) „Травијата“ – идите на број 23;

б) „Аида“ – идите на број 34;

в) „Набуко“ – идите на број 10.

14 Не. Јозеф Хајдн (1732–1809) је познат као творац класичног стила у симфонији, клавирској сонати и гудачком квартету. Вратите се на број 6.

15 Тачно. Станислав Бинички (1872–1942) компоновао је прву српску оперу „На уранку“, али је највише упамћен по инструменталном делу „Марш на Дрину“. Идите на број 32.

16 Није тачно. „Тоска“ је једна од првих опера у Пучинијевом опусу. Вратите се на број 37.

17 Позната опера „Кармен“ дело је истакнутог француског музичког ствараоца:

а) Жоржа Бизеа – идите на број 3;

б) Клода Дебисија – идите на број 24;

в) Жила Маснеа – идите на број 9.

18 Не. Клаудио Монтеверди (1567–1643) био је један од највећих композитора барока. Његове су опере: „Орфеј“, „Аријадна“ и „Крунисање Помпеје“. Вратите се на број 1.

19 Тачно. Руски композитор, лекар и хемичар Александар Бородин (1833–1887) компоновао је оперу „Кнез Игор“. Идите на број 26.

20 Погодили сте. Лудвиг ван Бетовен (1770–1827) један је од највећих стваралаца у историји музике. Поред 32 сонате, 16 гудачких квартета, 9 симфонија и осталих бројних дела, он је компо-

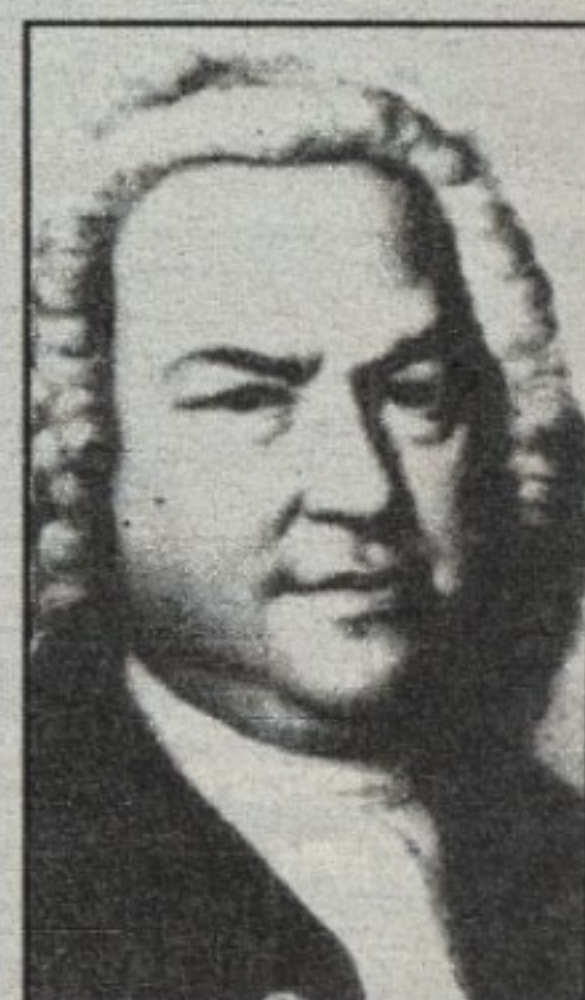
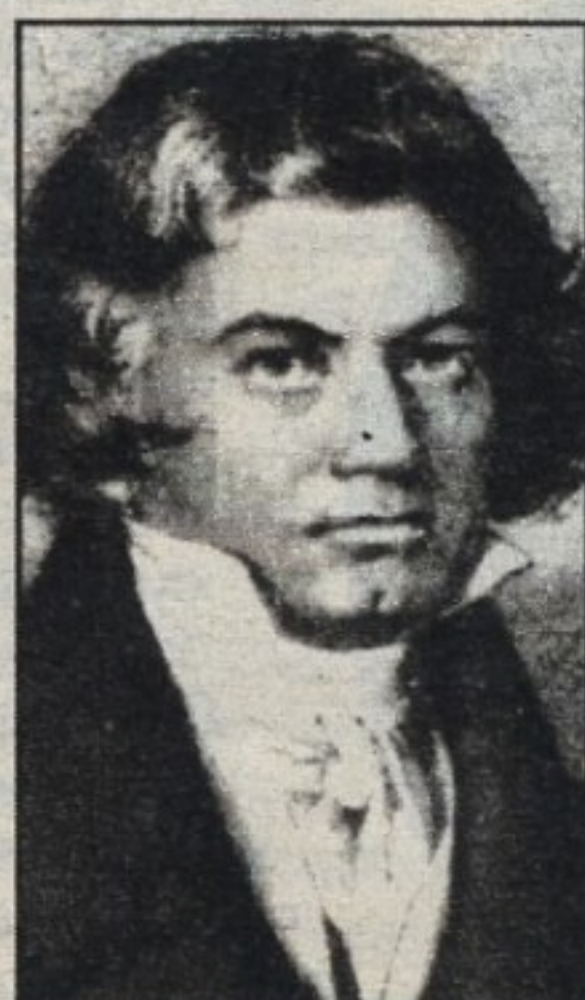
11 Опера „Фиделио“ једино је остварење те врсте славног немачког композитора:

а) Лудвига ван Бетовена – идите на број 20;

б) Јохана Себастијана Баха – идите на број 5;

в) Франца Шуберта – идите на број 31.

12 Не. Леош Јаначек (1854–1928) бавио се такође компоновањем опера (најпознатија му је „Јену-

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

У ПАРИЗУ!

новао само ту оперу. Идите на број 13.

21 Оперу „Кнез Игор” компоновао је великан руске музике:

а) Николај Римски Корсаков – идите на број 35;

б) Александар Бородин – идите на број 19;

в) Цезар Кјуј – идите на број 8.

22 Нисте погодили: „Американац у Паризу” је

28 Не. Антоњин Дворжак (1841–1904) је компоновао 10 опера, али ниједна од њих се не зове „Продана невеста”. Вратите се на број 32.

29 Не. Георг Фридрих Хендл (1685–1759) не само да није компоновао ту оперу него није ни био Аустријанац већ Немац. Вратите се на број 6.

30 Нисте погодили. Даворин Јенко (1835–1914)

рођен је скоро читав век после настанка „Дафне”. Вратите се на број 1.

34 Да. Вердијева опера „Аида” настала је 1869. године поводом завршетка радова на Суецком каналу. Идите на број 17.

35 Не. Николај Римски Корсаков (1844–1908) био је такође члан Петорице и у свом опусу има више познатих опера, али није компоновао „Кнеза Игор”. Вратите се на број 21.

опере и, после „Продане невесте”, најпознатија му је опера „Либуша”. Идите на број 37.

39 Да. Волфганг Амадеус Моцарт (1756–91), компоновао је „Фигарову женидбу”, једно од 16 оперских дела овог великана класичне музике. Идите на број 11.

40 Међу наведена три остварења познатог америчког композитора Џорџа Гершвина (1898–1937) само једно је опера. То је:

а) „Порги и Бес” – идите на број 27;

б) „Американац у Паризу” – идите на број 22;

в) „Рапсодија у плавом” – идите на број 36.

симфонијска поема, а не опера. Вратите се на број 40.

23 Не. „Травијата” није настала те (1869) године, када је завршен Суецки канал. Вратите се на број 13.

24 Погрешили сте. Творац француског музичког импресионизма Клод Дебиси (1862–1918), најпознатији је по оркестарској композицији „Поподне једног фауна”. Вратите се на број 17.

25 Не. „Мадам Батерфлај” можда није савршено, али је, сасвим сигурно, завршено оперско дело. Вратите се на број 37.

био је хоровођа Београдског певачког друштва, диригент и композитор Народног позоришта у Београду. Вратите се на број 26.

31 Не. Франц Шуберт (1797–1828) није био Немац него Аустријанац и није уопште стварао опере. Вратите се на број 11.

32 „Продана невеста” је назив најпознатије опере чешког композитора:

а) Беджиха Сметане – идите на број 38;

б) Антоњина Дворжака – идите на број 28;

в) Леоша Јаначека – идите на број 12.

36 Не. Рапсодија никако не може да буде исто што и опера. Неки тврде да сам назив тог дела код нас није добро преведен и да је једино правилно „Меланхолична рапсодија”. Вратите се на број 40.

37 Велики мајстор у обликовању женских оперских ликова Италијан Ђакомо Пучини (1858–1924) није успео да заврши једну од ове три своје опере:

а) „Тоска” – идите на број 16;

б) „Турандот” – идите на број 2;

в) „Мадам Батерфлај” – идите на број 25.

Свој учинак оцените тако што ћете за погодак из првог покушаја дати себи три поена, за онај из другог – два, а ако сте и тада погрешили припада вам један поен.

Када саберете све поене, резултат вреднујте овако:

26–30: одличан
25–21: врло добар

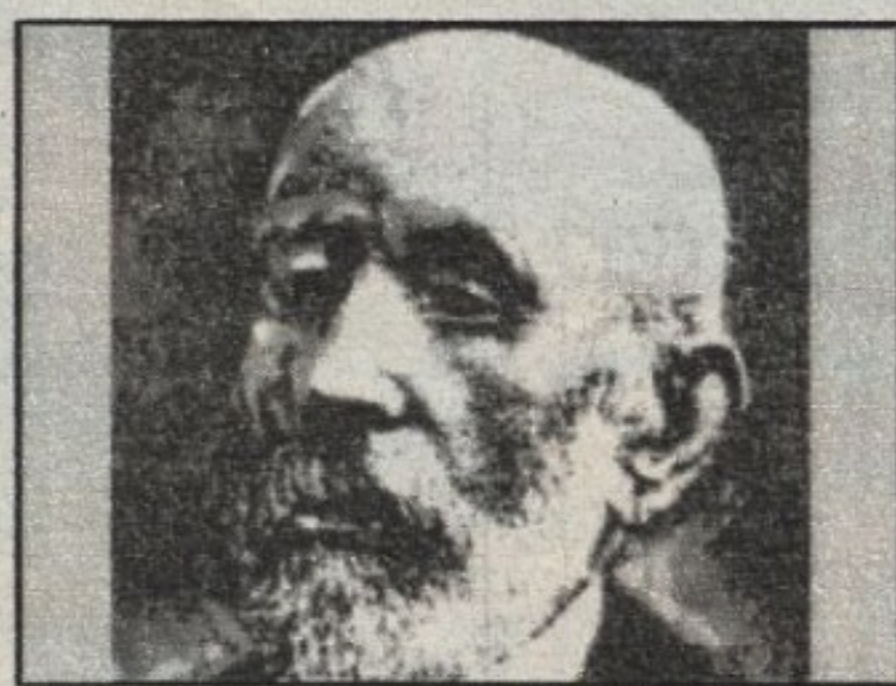
16–20: добар
11–15: довољан
10: недовољан

26 Либрето за прву српску оперу „На уранку” написао је Бранислав Нушић, а њен композитор био је:

а) Даворин Јенко – идите на број 30;

б) Станислав Бинички – идите на број 15;

в) Стеван Мокрањац – идите на број 4.

27 Тачно. „Порги и Бес” је та (и једина уопште) опера Џорџа Гершвина.

33 Није тачно. Доменико Скарлати (1685–1757) није компоновао опере, а и

38 Тачно. Беджих Сметана (1824–1884) сматра се утемељивачем чешке

Приредио:
Јова Радовановић

МА ШТА

КАЖЕШ

УМЕРЕНОСТ И БЛАГОСТ – ЗА ДУБОКУ СТАРОСТ

Ам Атва Муса има 150 година и живи у Фајуму, у Египту. Најстарији је човек на свету, а у животу се углавном бавио рибом.

ловом. Женио се пет пута: с првом женом провео је 60 година и није имао деце. Наредне четири родиле су му седморо потомака који сви заједно имају тридесет деветоро деце.

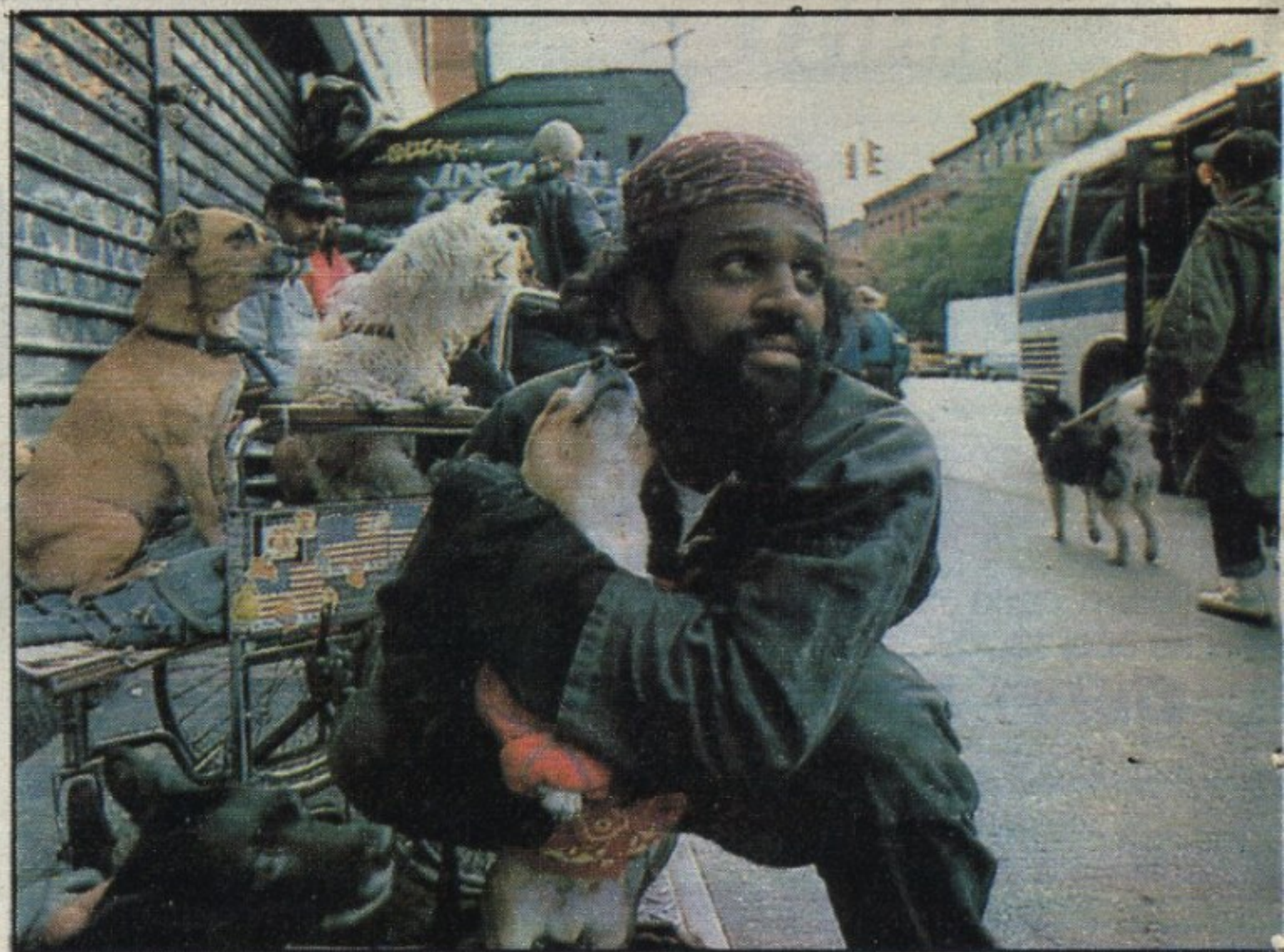
Кад га питају у чему је тајна његове дуговечности, одговара: „Увек сам био умерен у свему и благонаклон према свима!“ ■

ПРИЛИКА ЗА БЕСКУЋНИКЕ

Педесеторици бескућника у Њујорку дата је на употребу телефонска секретарица и број преко кога могу бесплатно да телефонирају и преслушавају примљене поруке.

Испоставило се да је за кратко време деветнаесторо њих на овај начин нашло посао, деветоро стан, а седморо прилику да добије стипендију за школовање.

Раније их нико није озбиљно схватао јер се веза углавном одвијала преко телефонских прихватилишта за сиромаше. ■

ЦУЦЛА И МИШ – БАБЕ И ЖАБЕ

Још носе пелене и држе цуцлу у устима, а знају да се служе „мишем“. У Сједињеним Америчким Државама све је више деце која се по читав дан не одвајају од рачунара, јер су амерички произвођачи преплавили тржиште програмима намењеним малишанима од две до шест година. Најно-

вији програми, богати сликама и звуком, веома подстичу радозналост деце која невероватно брзо науче да рачунају, па и да понешто прочитају.

Стручњаци су подељени. Једни тврде да је то боље од гледања телевизије, а други би радије да виде децу како се играју слагалицама уместо рачунаром. ■

КАД ЈЕ ЗАПАЉИВО, НИЈЕ ШАЉИВО!

Употребила је алкохол да очисти шпорет и своју необзиривост скупо платила. Домаћица из Милана Доменика Лонго је, после обављеног посла, упалила гас и све око ње на једном је букнуло. Пламен је захватио и боцу с алкохолом која је затим експлодирала. Жена је допремљена у болницу с тешким опекотинама по читавом лицу и рукама. ■

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЏОНА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

ПОШТО СУ СЕ
СРЕДНО ВРАТИЛИ
ИЗ ОЗЕМЉЕ
ПЛАМЕНИХ РУБИНА
СА БЛАГОМ,
МИЛИОНАР
ЏОРџ МИЛТОН,
ЊЕГОВ СЕСТРИЊ ЏОНИ
КИНЕЗ ШАНГ-ЛИН И
МОРНАР ТОМ ТРАУТ,
ОДМАДАЈУ СЕ У СВОЈОЈ
КУЋИ

БАШТИ ЈЕ ЛЕПО ИГРАТИ СЕ КОД КУЋЕ
ДАЛЕКО ОД СВАКЕ ОПАСНОСТИ И
НЕПРИЈАТНОСТИ!

ТАКО ЈЕ, ЏОНИ! СВАКИ МОРНАР
ВОЛИ ДА СЕ ПОСЛЕ БУРЕ СКЛОНИ
У НЕКО СИГУРНО ПРИСТАНИШТЕ!

ДОБРО ЈУТРО,
ШАНГ-ЛИНЕ!
ЗАР НИЈЕ ЛЕПО
БИТИ ПОНОВО
КОД КУЋЕ!

"СВУДА ПОЈИ ДОМА ДОБИ"
ВЕЛИ ПОСЛОВИЦА

МЛАДИ
ГОСПОДИНЕ,
УЛАЗ ЏОРџ ВАС
ЧЕКА У БИБЛИОТЕЦИ

УХ, ЗАБОРАВИО
САМ ДА УКА ЏОРџ
ХОЋЕ С НАМА ДА
РАЗГОВАРА

СТРУЧЊАЦИ СУ ПРЕГЛЕДАЛИ БЛАГО
ИЗ ОЗЕМЉЕ ПЛАМЕНИХ РУБИНА И
УТВРДИЛИ СУ ДА ОНО ВРЕДИ ШЕЗДЕСЕТ
МИЛИОНА ДИНАРА!

ОХО!

ДА ЛИ
САЊАМ?

ПАМТИТЕ:
"БОГАТСТВО ЈЕ
МАЧ СА ДВЕ
ОШТРИЦЕ".

ПОШТО СЕ РУБИНИ
ПРОДАЈУ И ОДБИЈУ
ТРОШКОВИ ЕКСПЕДИЦИЈЕ,
НОВАЦ ЋЕ СЕ ПОДЕЛИТИ
НА ЧЕТИРИ ДЕЛА...
ЏОНИЈЕВЕ ПАРЕ
УЛОЖИЋУ У
БАНКУ

КУПИКУ
КОЊЕ!

А ЈА
ЛАЂУ!

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО:
"ПРЕ ШТО ДАШ НОВАЦ
ИЗ РУКЕ, ДОБРО СЕ
ПРОМИСЛИ"

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОПЦУЛА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

ЧЛАНОВИ
ЕКСПЕДИЦИЈЕ У
ЗЕМЉИ ПЛАМЕНИХ
РУБИНА
ИМАЈУ ДА ПОДЕЛЕ
ШЕЗДЕСЕТ МИЛИО-
НА ДИНАРА...

ДАКЛЕ ПОШТО СТЕ ПРИМИЛИ
ЦЕКОВЕ, НЕШТО ЋУ ВАМ
САОПШТИТИ:

БЛАГО САМ ПРОДАО И
ОДРИЦЕМ СЕ СВОГА ДЕЛА,
ТАКО ДА ЋЕ СВАКИ ОД ВАС
ДОБИТИ ПО ДВАДЕСЕТ
МИЛИОНА ДИНАРА

УХ,
АЛА
САМ
БОГАТ

А МЕНИ ЋЕ СЕ
ОСТВАРИТИ
ДАВНО ЖЕЉЕНИ
САМ!...

КУПИКУ ЛАБУ!

БОЉЕ ЈЕ БИТИ!
ПАМЕТАН И
БОГАТ, НЕГО
ПАМЕТАН И
СИРОМАХ

ИМАЈТЕ НА УМУ ДА ВАМ ТЕ
ПАРЕ МОГУ ДОНЕТИ И СРЕЋУ
И НЕСРЕЋУ!

ДРУГОВИ МОЈИ, ЈА САМ ПЛОВИО
ПРЕКО СЕДАМ МОРА КАО МОРНАР,
А ОТСАДА ЋУ ЗАПОВЕДАТИ
И САМОМ КАПЕТАНУ
ЛАЂЕ

РОДИТЕЉСКО СРЦЕ
НИКАД НЕ ПРЕСТАЈЕ ДА
КУЦА, МАКАР ОНО БИЛО
И У КИНИ

О
ШАНГ-ЛИНЕ,
ПОВЕДИ
И МЕНЕ!

КУПИКУ ЛАБУ И ПОВЕШКУ
ТЕ У КИНУ КАО ГОСТА...
А СА НАМА ЋЕ И ШАНГ-ЛИН!

"НА МУЉИ СЕ ПОЗНАЈУ ЈУНАЦИ"
ПРИЈАТЕЉИ СТЕ МИ БИЛИ У
ЗЛУ ПРИЈАТЕЉИ ЋЕТЕ МИ
БИТИ И У ДОБРУ...

ПУСЛОВИНЕ МАМОГА ЏОНИЈА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

МОРНАР
ТОМ ТРАУТ,
ШАНГ-ЛИН И МАМ
ЏОНИ ПОЛАЗЕ
НА ПУТ У КИНУ

ЈА САМ ПОТПУНО
УВЕРЕН ДА ЋЕШТИ НА ОВОМ
ДАЛЕКОМ ПУТУ ПАЗИТИ
НА МОГ ЏОНИА!

ТО МИ ЈЕ ДЕТЕ
ЗА СРЦЕ ПРИРАСЛО...
ПАЗИЋУ ГА
КАО МАЛО ВОДЕ
НА ДЛАНУ

И ЈА БИХ СА ВАМА
ПОШАО, АЛИ МЕ ВАЖНИ
ПОСЛОВИ СПРЕЧАВАЈУ ДА
СЕ ОД КУЖЕ
УДАЉИМ

ПОСЛОВИЦА КАЖЕ:
"КО РАДИ, ТАЈ ИМА!"

АЛА ЈЕ
ДИВНА
ЛАЂА!

КАКО ДА НИЈЕ ДИВНА!
КОШТАЛА МЕ ДЕСЕТ
МИЛИОНА ДИНАРА!

КОЛА ВЕК
ЈЕКАЈУ!

ХАЈДЕ, ЦИКА-
ТОМЕ, УКОЛИКО
РАНИЈЕ ПОЂЕМО,
УТОЛИКО СМО
ПРЕ У КИНИ

СРЕКАН ПУТ!
ПИШИТЕ!

ЗБОГОМ! ЗБОГОМ!
ПИСАЋУ СВАКОГ
ДАНА!

ЖЕЛИМ ВАМ
ВЕДРО НЕБО
И МИРНО МОРЕ

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО:
"НИКО НЕ
ЗНА ШТА ЋЕ СЕ
ДЕСИТИ У
БУДУЋНОСТИ"!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНИЈА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЉИНА

ДОК ЈЕ БРОД
МИРНО ПЛОВИО
ПРЕКО ТИХОГ ОКЕАНА
НА ПУТУ ЗА КИНУ,
ТОМ ЈЕ ЗАБАВЉАО
ЦОНИЈА
МОРНАРСКИМ
ПРИЧАМА.

ЈЕ ЛИ, ТОМЕ, А ЗАШТО ЈЕ ДОБРИ ОКТОПАД
ДОБИО ИМЕ УЖАСНОГ
СТВОРА?

МОРАМ ДА ТИ
ИСПРИЧАМ!

У ПРИСТАНИШТУ НЕВИДИШУ
ЖИВЕО ЈЕ ДОБРИ ОКТОПАД, СА
ШЕСНАЕСТ КРАКОВА! ОН
ЦЕЛОГ СВОГ ЖИВОТА НИЈЕ
НИЈЕДНУ РИБУ ОКУСИО...

КАДГОД СУ ЛАЗЕ УЛАЗИЛЕ
У НЕВИДИШ, ДОБРИ ОКТОПАД
ЈЕ ИЗЛАЗИО НА ПОВРШИНУ И
ДАВАО МОРНАРИМА ДИВНЕ
БИСЕРНЕ ШКОЉКЕ, А
ОНИ ЊЕМУ
МЕДА...

ЈЕДНОГА ДАНА ЈА САМ
ХТЕО ДА СЕ НАШАЛИМ
СА ДОБРИМ ОКТОПАДОМ
И УМЕСТО МЕДА
ДАО САМ МУ РАКИЈУ

ОКТОПАД ЈЕ ПОБЕСНЕО
И ПОДИГАО СВОЈИХ
ШЕСНАЕСТ КРАКОВА НА
МЕНЕ...
ОА ДОБРОГА ОКТОПАДА
ПОСТАО ЈЕ УЖАСНИ СТВОР!

ЈА САМ СКОЧИО СА БРОДА У ВОДУ, А
ОКТОПАД ЗА МНОМ... ЈА САМ СЕ
ОКРЕНУО НА ЛЕВО, АЛИ ТАМО ЈЕ
СТАЈАЛА ЈЕДНА АКУЛА ДУГА 20
МЕТРА... ЗАГЊУРИО САМ СЕ
НА ДЕСНО, А ТАМО ЈЕ РАЗЈА-
ПНО СЕЈУСТИ ЈЕДАН КИТ.

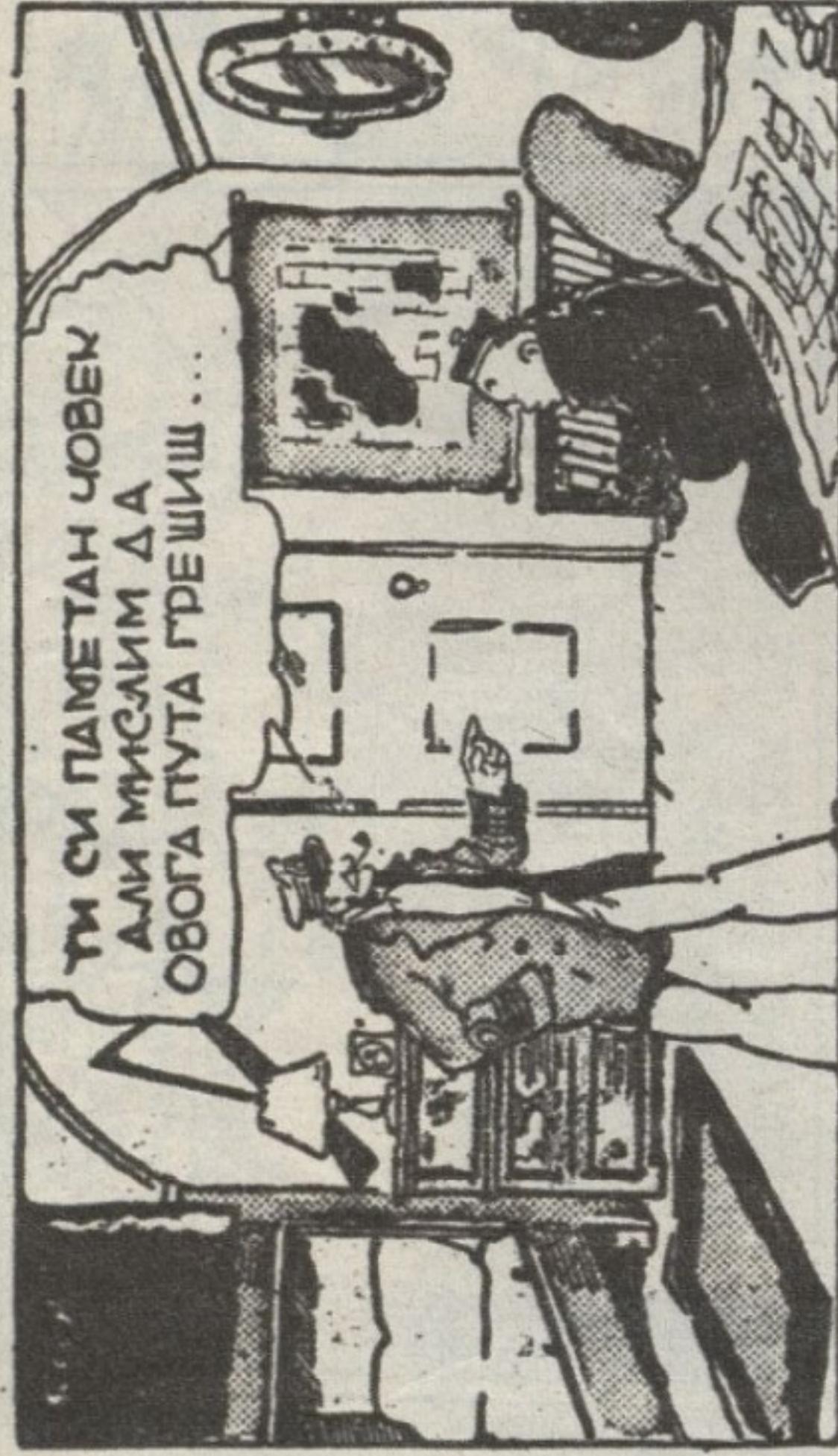
ПОЧЕО САМ ДА СЕ ВРАЌАМ
НА ПОВРШИНУ, А ТАМО ЈЕ
СТАЈАО ОКТОПАД, СА
ШЕСНАЕСТ КРАКОВА...

И ШТА ЈЕ
БИЛО
РЕЦИ МИ
БРЗО?

УЛАЗИСУ
КРАТКЕ НОГЕ,
А НАРОЧИТО
У МОРНАРСКИМ
ПРИЧАМА!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОПЦУЛА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

Забри! -
БРОД ТОМА ТРАУТА
ЛЕЂО НАГРЕДАН ЈЕ
ПРЕМА УЉИЦИ
АЛИ ШАНГ-ЛИН
ЈЕ НЕШТО
ЗАБРИНУТ

ТИ СИ ПАМЕТАН ЧОВЕК
АЛИ МИСЛИМ ДА
ОВОГА ПУТА ГРЕШИШ...

ИСКУСНОСТ ПОНЕКАДА МОЖЕ
ДА УНИШТИ ПРИВИДНО
ПРИЈАТЕЉСТВО АЛИ
ОНА СТВАРА ПРАВО
ПРИЈАТЕЉСТВО

ДАКЛЕ ВЕЛИШ ДА ИМА
НЕЧЕГА СУМЊИВОГ НА
БРОДУ ЈА САМ СТАРИ
МОРНАР ИЗАБРАО САМ
НАЈБОЉУ
ПОСАДУ

ОНАЈ КОГА ЈЕ ЗМИЈА
ЈЕДНОМ УЈЕЛА ТРЗА СЕ НА
СВАКИ ШУШАЊ МОЈЕ СУМЊЕ
НИСУ ПЛОД МАШТЕ ЈЕДНОГ
ПЛАШЉИВЦА!

ПРИСПЕЌЕМО У ЛУКУ
НОЋС ТИ ЋЕШ БИТИ НА
КРМИЛУ САМО ГА МАЛО
ОКРЕНИ И БРОД ЋЕ СЕ
НАСУСАТИ НА ОСТЕЊЕ

"АДА СЕ ЛАГА НАСУСЕ
ПОЈАВИЋЕ СЕ ПРИЈАТЕЉИ
СВЕ ДОКА НЕ ЋЕ БИТИ ЈЕР
НИКО НЕ ЋЕ ОСТАТИ
ЖИВ

ЈА НИКАДА НИСАМ
ВОЛЕО ТОМА ТРАУТА
ПРИСТАЈЕМ' АЛИ
КАКО ЋУ ДА
УДЕСИМ ДА
БУДЕМ НА
КРМИЛУ?

КО ГОД ТИ
БУДЕ СМЕТАО
БИКЕ
УНИШТЕН'

ПАЗИ ТИ ЊИХ!
ХОЋЕ ДА
ОПЛАЧУЈУ
ЛАДУ!

ЋУЈЕШ ЛИ
НЕШТО?
ХАЈДЕ БРЗО
ГОРЕ!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОЛМАЗА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ- ЛИНА

ЏОНИ ЈЕ СЈУО
КАКО СЕ КРМАНОШ СА
ЈОШ ЈЕДНИМ ЧЛАНОМ
ПОСАДЕ СПРЕМА ДА
ЗАРОБИ КАПЕТАНА
И ВЛАСНИКА БРОДА.
ПОБУЊЕНИЦИ СУ
УХВАЋЕНИ, АЛИ ОНИ
НЕКЕ ДА ОДЛАДУ ИМЕ
КОЛОВОДЕ

УЧИНИО САМ СВЕ ШТО САМ
МОГАО, АЛИ ТИ ПРОКЛЕТИ
ПСИ НЕКЕ УСТА ДА ОТВОРЕ!

ЈОШ НИСМО
ПОХВАТАЛИ
КОЛОВОДЕ!
СТВАРИ НЕ
ИДУ НАЈБОЉЕ.

ШТА МОЖЕМО
ДА РАДИМО?...
НЕПРЕСТАНО
ЋЕМО БИТИ
НА ОПРЕЗИ.

НЕ БРИНИТЕ СЕ!
ВРАТА СТАЛНО ДРЖИМ
ЗАКЉУЧАНА. НИКО
НЕ МОЖЕ УНУТРА
БЕЗ ДОЗВОЛЕ!

ПАМЕТНО ЈЕ
РЕЧЕНО: „ОПРЕЗНОСТ
ЈЕ ВРАТИНА УРАБРИХ“

ПАЗИ НА СИГНАЛ! АМО
СУ ОНИ ДОБИЛИ НАШУ
ПОРУКУ, УПАЛИКЕ ТОМ
РАКЕТЛЕ

ШАНГ-ЛИНЕ
НА ОБАВИ ЈЕ
КЕРМЕСИПАЛЕ
РАКЕТЛЕ!

ДЕТЕ МОЈЕ, ТО
НЕ СЛУТИ ДОБРУ!
ГУСАРИ ИХ ПАЛЕ!
ТО ЈЕ ЊИХОВ
ЗНАК

ШАНГ-ЛИН ВЕЛИ
ДА СУ ГУСАРИ
БАЦИЛИ ТРИ
РАКЕТЛЕ! ОН
ЈЕ ОТИШАО У
РАДИО-СОБУ

ПОЗВАКУ НА
ПРИПРАВНОСТ
ЦЕЛУ ПОСАДУ!

НЕОБАЗРИВОСТ
СЕ СКУПО
ПЛАЌА!

ТРАС!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ПОЧМАЗА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ- ЛИНА

"ДОК СЕ ХРАБРИ"
БЛИЖИО КИНЕСКОЈ
ОБАЛИ, ВОДА
ГУСАРА ЛОНГ-ФУ
ПОКУШАВА
ДА ГРЕКО СВОЈИХ
ЉУДИ ЗАРОБИ
БРОД

СТИКИ ЋЕМО У ПРИСТАНИШТЕ
ЛОШ ПРЕ МРАКА ...
ПОБУЊЕНИКЕ ЋЕМО ПРЕДАТИ
ВЛАСТИМА!

ЉОВЕК ПЛАМЕ ОД
РОБЕЊА... АКО
ПРАВО ...
ЈЕДНОГА ДАНА,
ПРЕСТАЊЕ, НЕ ЗНАЈИ
ДА ВИШЕ НЕКЕ ПЛАКАТИ
НАШИХ
МУКА!

МИ СКОМНИ ЛУДИ
УВЕК ИМАМО НА УМУ:
"КОГА ЗМИЈА ЈЕДНОМ
УЈЕДЕ, ТАЈ СЕ ПЛАШИ
СВАКОГА ШУМА"

ПОБУЊЕНИЦИ
СУ СКОВАНИ У
ЛАНЦЕ --- НЕ
МОГУ УМАЊИ!

ХРАСТОВО ДРВО
ОСТАЈЕ И АКО
ЛИШЋЕ ПАДНЕ!

ТИ
МИСЛИШ...

СЕНА ЛОНГ-ФУ НАМ ПРЕТИ!
ЊЕГОВИ ЛУДИ СУ
НА НАШЕМ БРОДУ!

ОВО СУ
ПРЕСТАВНИЦИ
ЛУЧКИХ
ВЛАСТИ...

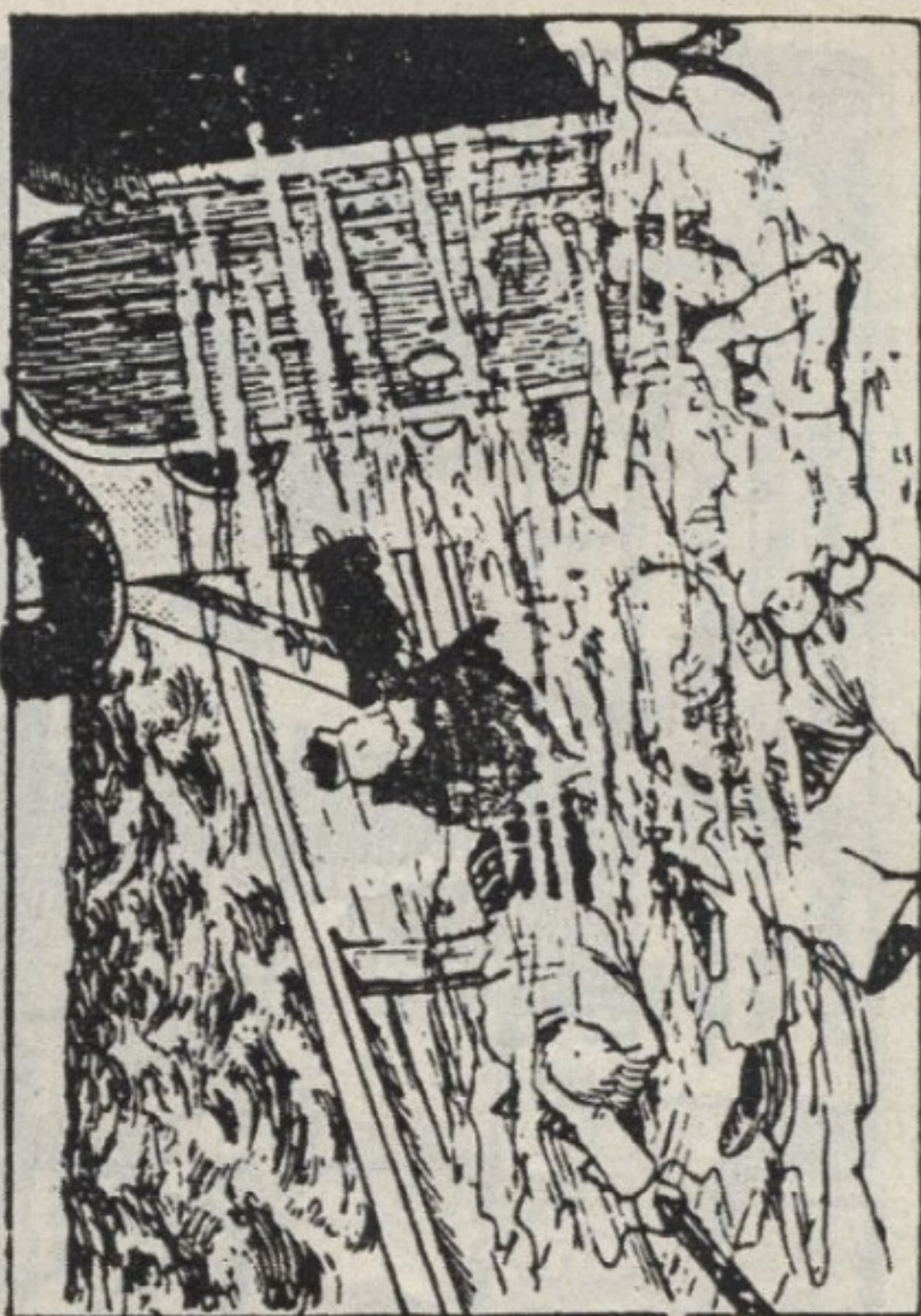
ОКО СРЦА МИ ЈЕ
ХЛАДНО... ОВО МИ СЕ НЕ
СВИЂА...

НАШ ПЛЕМЕНИТИ ГО-
СПОДАР ЛОНГ-ФУ ПОРУЧИЛЕ
ВАМ ДА ЋЕ ВАС ПОУБИЈАТИ
КАО ГСЕ, АКО НЕ ОСЛОБО-
ДИТЕ НАШЕ ДРУГОВЕ!

РУКЕ УВИС! И ПОРУЧИТЕ ВАШЕМ
КУКЛАВИКОМ ГОСПОДАРУ ДА
ИДУЋЕГ ПУТА ОН ЛИЧНО ДОЂЕ
НА НАШ БРОД!...

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЧОНГ-ФА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ- ЛИНА

ПОШТО
ЈЕ ШАНГ-ЛИН
ЗАРОБИО И ОСТАЛЕ
ЉУДЕ ГУСАРСКОГ
БОЈЕ ЛОНГ-ФА,
КОЈИ СУ ДОШЛИ
НА БРОД. ХРАБРИ,
ТО СЕ САДА ЦЕЛА
ГОСАДА ПРИПРЕМА
ЗА ОДБРАНУ У
СЛУЧАЈУ ДРУГОГ
НАПАДА...

 АОНГ-ФУ ВОДА
 ПИРАТА ПОСЛАО ЈЕ
 СВОЈ АВИОН КОЈИ
 ЈЕ БАЦИО ЗАГУШТАН
 ВИ ГАС НА БРОД
 "ХРАБРИ"
 МАЛИ ШОНИ И
 ШАНГ-ЛИН ПАЛИ СУ
 У РУКЕ ГУСАРА

ПАЗИ, ЦОНИ, ТЕК ЈЕ
СЕДМИ ДАН КАКО ЈЕ
ЛОМГ-ФУ БАЦИО НА
НАС ОТРОВНИ ГАС...

УПАМТИ ДЕТЕ МОЈЕ
' ДАМ ЖАЛОСТИ ЈЕ ДУЖИ
НЕГО ГОДИНА РАДОСТИ' "

ШТА ЛИ ЈЕ БИЛО С ТОМОН
И ПОСАДОМ? ЗАШТО НАС
ГЛУСАДИ ДРЖЕ У ОВОЈ
РЕЛИГИЈИ? МОЖДА НАС УБИЈУ

ЗЛАТНИМ СЛОВИМА ЈЕ
ПИСАНО "НИ НА ПРАГУ
СМРТИ
НЕ ТРЕБА ГУБИТИ
ЧАС"

ДА ОН
САУЧАЈНО
МОЖДА ... И
ОСВЕТА УСТУПА
МЕСТО ЗАСТАВ.

МОЖДА... И
ОСВЕТА УСТУПА
МЕСТО ЗАЛТУ.

ЈА РОБ РОВОВА
 ДОНОСИМ ПОРУКУ
 МОЋНОГ ЛОНГ-ФУД

ОД ТОГ ПРОБИСВЕТА,
КОЈИ ЈЕ ЗАРОБИО
МОНИЈА И ШАНГ-ЛИНА?

ПАЗИ ТИ ЗЛОТВОРА!
ТРАЖИ ПЕТ
МИЛИОНА ДИНАРА
УДЕНЕ!

А РОБОВА СЕ
ВРАКАМ ЗА СЕДАМ
ДАНА ДАСУЕМ ИЗ
ВАШИХ УСТА ДА ЛИ ЖЕЛТЕ
СМРТ ИЛИ ЖИВОТ ВАШИХ
ПРИЈАТЕЉА?

1. The first part of the report is a general statement of the purpose of the study.

1850

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНГ-ЛИНА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

МАЛОГ ГУСАР
ЛОНГ-ФУ ЗАРОБИО
ЈЕ ШАНГ-ЛИНА И
МАЛОГ ЦОНГ-ЛИНА
ТРАЖИ ЗА ЊИХ
ПЕТ МИЛИОНА
ДИНАРА УЦЕНЕ

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЏОНИДА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

ТОМ ТРАУТ
ЈЕ ОСЛОБОДИО
ЏОНИДА И ШАНГ
ЛИНА. А ВОДИ
ДУСАРА НИЈЕ
ОСТАВИО НИ
ПРЕБИЈЕНЕ
МАРЕ...

АВИОНИ ЛОНГ-ФУА ЋЕ НАС
ОПЕТ НАПАСТИ... ОБЛАН
СМРТИ ЈЕ ОПАСАН...

ПОСТОЈИ ИЗРЕКА,
"САМО СЕ БУДАЛА
АВА ПУТА О ИСТИ
КАМЕН СПОТИЦЕ"

МА НЕМОЈ
ДА ТЕРАШ
КОМЕДИЈУ!

ПОНАВЉАМ:
ОПРЕЗНОСТ ЈЕ
"ВРАЛИНА ХРАБРИХ".
ТРЕБА УВЕК БИТИ
СПРЕМАН!

ЈА НИШТА
НЕ РАЗУМЕМ!

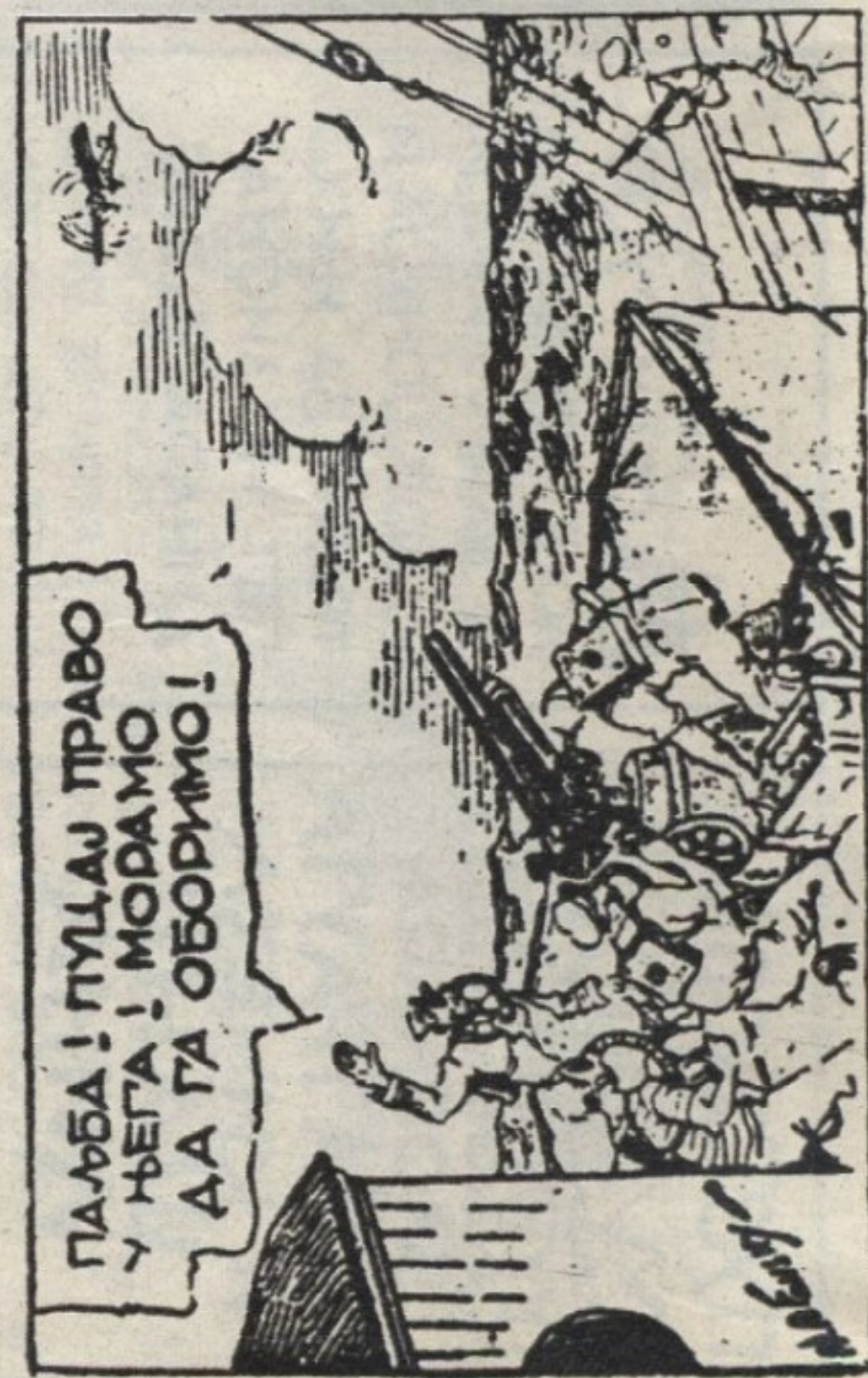

У ОВОМ КОВЧЕГУ НАЛАЗИ СЕ
НЕШТО ШТО ЋЕ НАС
ОСЛОБОДИТИ СТРАХА...

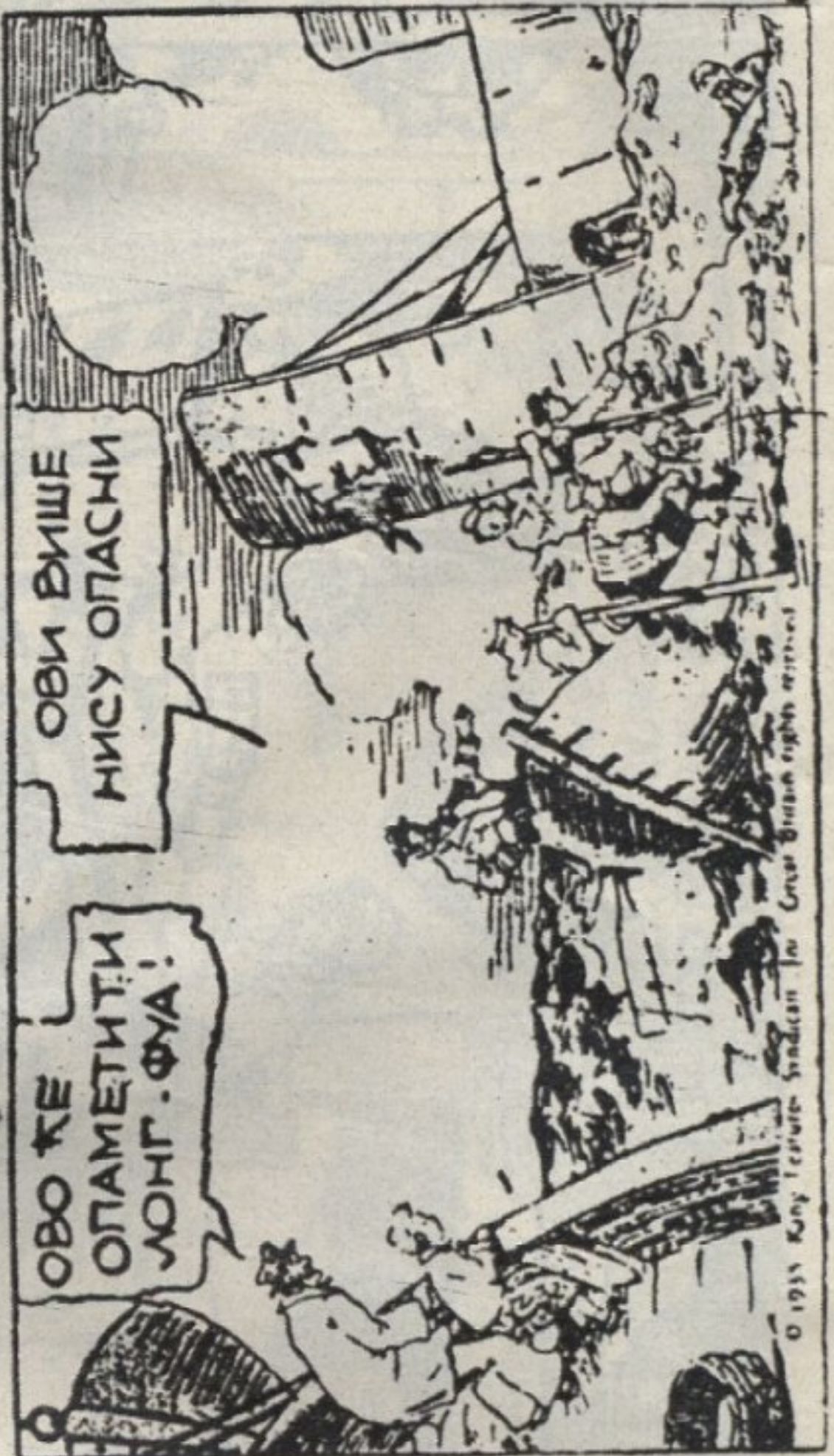
ШТА ЈЕ
ТО?

АВИОНИ СЕ
ПОЈАВЉУЈУ
С ЈУГА!
СПРЕМНИ СМО!
МАСКЕ НАС
ЧУВАЈУ...

ПАЉБА! ПУЦАЈ ПРАВО
У ЊЕГА! МОРАМО
ДА ГА ОБОРИМО!

ОВО ЋЕ
ОПАМЕТИТИ
ЛОНГ-ФУА!

ОВИ ВИШЕ
НИСУ ОПАСНИ

НИЈЕ ДОВОЉНО ДА ЧОВЕК
САМО ИЗМАКНЕ РАЗБОЈНИКУ,
ПОТРЕБНО ГА ЈЕ И КАЗНИТИ!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНГ-ФА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

ПОШТО СУ СЕ
ИЗВУЛИ ИЗ КАНЦИ
ГУСАРА ЛОНГ-ФА
ТОМ И НЕГОВИ
ГОСТИ ДОЛАЗЕ
У РОДНИ КРАЈ
ШАНГ-ЛИНА

ЈЕ ЛИ МНОГО
ДАЛЕКО ТВОЈА
КУКА?

БУДИ
СТРПЛИВ,
СИНЕ!

У ДОБРОЈ ЛАДНИ-НИЦАЉВО
ПУТОВАЊЕ НИЈЕ ДУГО, АЛИ
ОЧАЈНО ЈЕ ДОСАДНО КАЛТИТИ
СЕ У ОВОЈ КРТИЦИ ПО
ПРАШЉИВИМ ПУТОВИМА!

ДА БИ ЦОВЕК СИГУРНО ПУ-
ТОВАО, ПОТРЕБНЕ СУ МУ
ОРЛОВСКЕ ОЦИ, КАМИЛА
ЛЕЖА И МАГАРЕКЕ НОГЕ!

УПАМТИ И ОВО: ЗА УМОРНОГ
ПУТНИЦА, СВАКИ ЈЕ
МАГАРАЦ КОЊ!

ОА КАКО МИ СУЗЕ ИДУ
НА ОЦИ, КАДА ГЛЕДАМ ОВО
ДРАГО МЕСТО СВОГ ДЕТИЊСТВА!

СВИРЕПИ ЛОНГ-ФУ СА
СВОЈОМ БАНДОМ ОДВУКАО
ЈЕ ТВОГ ОЦА У РОПСТВО,
А КУКУ ЈЕ СЛАЛИО ...

ТАЈ БЕСТИДНИ
ЛОНГ-ФУ И НЕ
СЛУТИ ШТА ГА ОЧЕКУЈЕ
ОД МОЈИХ СЛАБИХ РУКУ!

ТОМ ЈЕ БИО УВЕК ТВОЈ
ПРИЈАТЕЉ! И ОН ЋЕ САДА
С ТОБОМ У БОРБУ ПРОТИВ
ЛОНГ-ФУА!

**ПОДА РУСАРА
МОНГ-ФУ, ЈЕ СПАЛИО
УКУПНАТ-ЛИНА
ЗАРОБИО-МУ ОЦА И
ОДНЕСО ЦЕО ИМЕТАУ**

ВЕЋ ЧЕТИРИ ДАНА
НЕМА НИ ГЛАСА
ОД ШАНГ-ЛИНА!...
ШТА ЛИ ЈЕ С ЊИМ?

ЈАСЕ БОЈИМ ДА МУ
СЕ НЕШТО НИЈЕ
ДОГЛАВЛО!

ОБЕКАЛИ СМО ШАНГ. ЛИЛУ ДА
ВЛАСТИМА НИШТА НЕКЕМО РЕКИ,
АЛИ МЕ ОВО НЕГОВО КУТАЊЕ
БРИНЕ

НАЈВЕЋЕ БЛАГО НА
СВЕТУ ЈЕ ИСКРЕН
ПРИЈАТЕЉ!

МОНГ-ФУ ЈЕ ПРЕПРЕДЕН!
ОН ИМА ЗА СОБОМ ХИЈАДУ
ЉУДИ, А НАС ЈЕ САМО
ЧЕТВОРИЦА!...

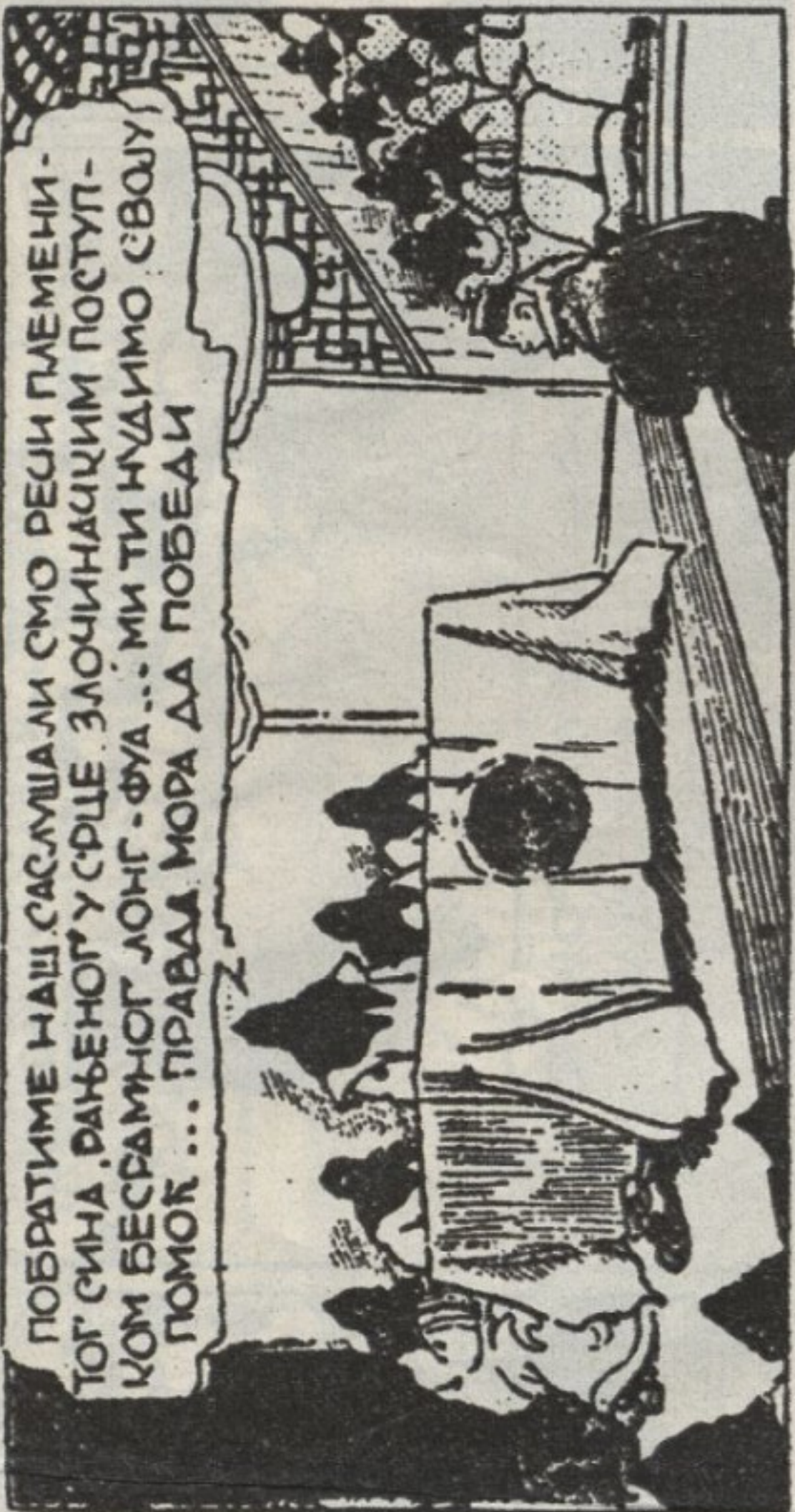
ХТЕТИ. ЗНАЧИ
МОЖИ!

СТОЈТЕ! МОЈА БРАКА
ДОЛАЗЕ МИ У ПОМОЋ!

ПОБРАТИМЕ НАШ САСЛУШАЛИ СМО РЕЦИ ПЛЕМЕНИ-
ТОГ СИНА РАЂЕНОГ У СРЦЕ ЗЛОЧИНАЦИМ ПОСТУП-
КОМ БЕСРАМНОГ ЛОНГ-ФУА ... МИ ТИ НУДИМО СВОЈУ
ПОМОЋ ... ПРАВА МОРА ДА ПОБЕДИ

ЈА ДИЖЕМ СВОЈУ БЕДНУ
ГЛАВУ ИЗ ПРАШИНЕ И
КЛАЊАМ СЕ ВАШОЈ ВЕЛИКОЈ
МИЛОСТИ У БОРБИ ПРОТИВ
НИСКОГ ЛОНГ-ФАУ!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНГ-ЛУ МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

ШАНГ-ЛИН ПОДО-
КОЧНИК ЈЕДИНИМ
ТАЈУЊИМ
БРАЋОМ, ПОШАО
ЈЕ СА СВОЈИМ
ПРИЈАТЕЉИМА ДА
ОПШТИ РУСАКОМ
ВОДИ...

НАШ БРАТ ПО ЦРВИ ШАНГ-ЛИН У
ВЕЛИКОЈ ЈЕ НЕВОЉИ... МИ
МУ МОРАМО ПОМОЋИ!...

СИН ЗА РОДИТЕЉА ТРЕБА
СВЕ ДА ДА ПРАВА КРИВА
ТРЕБА ДА НАВЛАДА...
ЗЛОЧИНЦА ЛОНГ-ФУ ТРЕБА
СМОЖАТИ

НАШЕ ОШТРЕ САЂАЈЕ СМАКНУКЕ
ГЛАВУ ЛОНГ-ФУ! НАШЕ ХИТРЕ
НОГЕ ИЗНЕНАДИКЕ НЕПРИЈАТЕЉА,
БАШ КАДА ОН НАС НЕ
БУДЕ ОЧЕКИВАО!

ШАНГ-ЛИН ЈЕ
РЕКАО ДА
ОСТАНЕМО
ОВДЕ!
АЛИ ЈЕДАН
ЧОВЕК ЈАВЉА
ДА СЕ ЛОНГ-ФУ
ПРИБЛИЖАВА!

НЕ КОЉИТЕ ГЛУСНЕ
БЕЛЦЕ, ДОК НЕ
ДОНЕСУ ЗЛАТО!

ОДАКЛЕ
САМО ЈЕ БУДАЛА
НЕОПРЕЗНА!
ИЗИДОШЕ?

ИМАШ ПРАВО! ЕВО
ТАЈ ЈЕДНОМ

АКО САМО ЈЕДНА ДЛАКА
ФАЛИ НА ГЛАВИ МОГА ОЦА,
ТВОЈЕ ТЕЛО БИЋЕ ИСЕЧЕНО НА
ХИМЛАЈУ КОМАДИКА

ПУСТОЛОВИНЕ МАМОГА ФОННЗА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

ШАШИ ПРИЈАТЕЛИ
СУ ЗАРОБИЛИ
ГРУСАРА ЛОНГ-ФУА
И НЕГОВЕ
ЉУДЕ

АЛА ЈЕ ДИВНО!
ЈАХАТИ
НА КОЊУ!
КОЈЕШТА! ЈА ВИХ ЗА
ЈЕДНУ ПОТОПЉЕНУ ЛАДУ
ДАО СВЕ КОЊЕ НА СВЕТУ!

ПЛЕМЕНИТИ РОДИТЕЉ ТВОЈ
БЕЗВРЕДНИ СИН СЕ ПРЕД
ТОБОМ ДУБОКО КЛАЊА...

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО: "МУДАР ЦОВЕК ГАЈИ
СИНА ДА ГА У СТАРОСТИ ХРАНИ, А
ДОБАР ДОМАЋИН ОСТАВЉА
БЕЛЕ ПАРЕ ЗА ЦРНЕ ДАНЕ"

ВЕЛИКА ТИ
ХВАЛА, СИНЕ.
ШТО СИ МЕ
СПАСАО ЛОНГ-
ФУА!
НЕ ЗАХВАЉУЈ,
ОСЈЕ, ТО МИ ЈЕ
САМО ДУЖНОСТ
БИЛА

ПОСЕТА ТВОЈИХ ПРИЈАТЕЉА
МОМЕ ИЗМОРЕНОМ
СРЦУ ПРИСИЊАВА
РЕТКО ЗАДОВОЉСТВО
ХВАЛА!

УХ, ФИНО
ТИ ЈЕ БИЛИ
КИНЕЗ!

ОНАЈ КОЈИ ИМА
ПРИЈАТЕЉА ПС
ЦЕЛОМ СВЕТА
УЖИВА СВАДА...

ОПРОСТИ МЕНИ, БЕЗ-
ВРЕДНОМ, ШТО ДОНОСИМ
ЈЕДНУ НЕПРИЈАТНУ
ВЕСТ...

ГОВОРИ
СЛОБОДНО!

БЕДНИ ЛОНГ-ФУ
ЈЕ ПОБЕГАО
ИЗ ТАМНИЦЕ!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНГ-ФА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

ПОШТО ЈЕ
ЦОНГ-ФА ПОБЕГАО
ИЗ ТАМНИЦЕ, НАШИ
ПРИЈАТЕЉИ УЗ
ПОМОК ВОЈСКЕ
СТРЕМАЈУ СЕ ЗА
ОДБРАНУ

ЈЕДАН МОЈ ПОВЕРЕНИК
ЈАВЉА ДА СЕ ЦОНГ-ФА
НАЛАЗИ У КЛАНЦУ СМРТИ

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО:
"АКО НЕ УБЕШ У ТИГРОВУ
ЈАМУ, МЛАДУНЦАД МУ
НЕКЕШ ПОХВАТАТИ"...

МОЈИ ХРАБРИ ВОЈНИЦИ
СЕ НЕ ПЛАШЕ
ЦОНГ-ФА!

ЈЕДАН ПУК ВОЈНИКА ИДЕ
ПРОТИВ НАС... ОЧЕКУЈЕ ИХ
СИГУРНА СМРТ!

А САДА, ЈУНАЦИ, ХРАБРО
НАПРЕД ПРОТИВ
НЕПРИЈАТЕЉА!

ПОСЛОВИЦА БЕЛИ:"КО
НЕ ПАЗИ, СТРАДА"

ОНАЈ КОЈИ СЕ ВЕРЕ ПО
РАВОЉЕМ ДРВЕТУ, НАИ-
ЛАЗИ И НА ТРУЛЕ ГРАНЕ

ПУСТОЛОВИНЕ
МАЛОГА
ЦОНГ-ФА
МОРНАРА
ТОМА ТРАУТА
И КИНЕЗА
ШАНГ-
ЛИНА

НАШИ
ПРИЈАТЕЉИ СУ
ПОЧЕЛИ
ЗАРОБИЛИ
ГУСАРА
ЛОНГ-ФУА

МОЖЕМО ЛЕПО, ДА СЕ ОДМОРИМО,
ЈЕР СЕ И ЛОНГ-ФУ ОДМАРА
ИЗА РЕШЕТКИ!

УХВАТИТИ РАЗБОЈНИКА
БЕЗ БЛАГА КОЈЕ ЈЕ
ОПЛАЌАО, ЗНАСИ ДОНЕТИ
У КУКУ ПРАЗАН СУД СА
ИЗВОРА

АЛИ НИКО НЕ
ЗНА ГДЕ ЈЕ
ЛОНГ-ФУ САКРИО
СВОЈЕ БЛАГО!

МИ НЕМАМО
НИ
НАЈМАЊЕГ
ТРАГА!

ПОСЛОВИЦА ВЕЛИ:
"РАД И ВРЕМЕ
РУШЕ БРАД"

ПОВИМО У МАГАЦИН МОГА
ОЦА И ПОГЛЕДАЈМО
ШТА РАДЕ ЛУДИ!

ЦЕПАЈУ
ОДЕЛА
А ЗАШТО?

КАД ПОГЛЕДАШ
И РАЗМИСЛИШ,
КАЗАЋЕ
ТИ СЕ
ДОБРА!
САМО!

ДОК СЕ НАЈЕ ИГЛА У
ПЛАСТУ СЕНА, ТРЕБА
МНОГО РАДИТИ!

ЕВО ОВО СМО
НАШЛИ У
ОДЕЛУ
ЛОНГ-ФУА!

МАПА! ИГЛА ЈЕ
НАЂЕНА У
ПЛАСТУ СЕНА!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЧОНГЗА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ ЛИНА

ШАНГ-ЛИН ЈЕ
ПРОМАЗАО ПЛАН
СКРОВИШТА У КОМЕ
СЕ НАЛАЗИЛО
БЛАГО
ЛОУП-ФУА

ОВА МАПА ВЕЛИ ДА СЕ БЛАГО НАЛАЗИЛО
У ОВОЈ ТВРЂАВИ, А ОНА ЈЕ САДА
ПОРУШЕНА

КО РАДИ НЕ БОЈИ СЕ
ГЛАДИ! АКО ПОТРАЖИМО,
БЛАГО ЋЕ УСКОРО БИТИ
НАШЕ!

ДА
НИЈЕ
БЛАГО
ИЗТОРЕМО
212

ЗЛАТО У
ОГЊУ НЕ
МОЖЕ ДА
ПРОПАДНЕ!

ПОСЛОВИЦА ВЕЛИ:
"У СТРАХА СУ
ВЕЛИКЕ ОЧИ"

ПАЗИ, ОНИ
БЕЖЕ! ШТА
ИМ ЈЕ?

УРА! ОВЕ СТЕПЕНИЦЕ
ВОДЕ У СКРОВИШТЕ
С БЛАГОМ!

СТИГОСМО
НАЈЗАА

ПРАЗНО ЈЕ ОВЕ!
МАПА ЈЕ ЛАЖНА!

НИКАДА НЕ ТРЕБА
ГУБИТИ НАДУ!

ПУСТОЛОВИНЕ МАЛОГА ЦОНГ-ЛА МОРНАРА ТОМА ТРАУТА И КИНЕЗА ШАНГ-ЛИНА

ШАНГ-ЛИН
И ЊЕГОВИ
ПРИЈАТЕЉИ
ПРОНАШЛИ СУ
БЛАГО
ЛОП-ФУА

СВАКИ КОМАД ОВОГ БЛАГА ЗАЛИВЕН
ЈЕ СУЗАМА НЕВИНИХ ЖРТАВА
КРВОЛОЧНОГ ГУСАРА ЛОП-ФУА!

ЧУВАРИ ЗАТВОРА ПРИЈАЈУ
ДА ЈЕ ЛОП-ФУ ПОБЕСНЕО
КАДА ЈЕ ЧУО ДА ЋЕМО
ЊЕГОВО БЛАГО РАВДЕЛИТИ
СИРОТИЊИ!

ПАМЕТНО ЈЕ РЕЧЕНО:
"ДОБРО СРЦЕ, А НЕ
ЗЛАТО, ПОСЛЕ СМРТИ
ОСТАЈЕ"

САДА КУДА ДЕЛИМ
ЗЛАТО И
ШАКОМ И
КАПОМ!
ОА НАРОДА ОВОГ
КРАЈА

ШАНГ-ЛИНЕ, ЈА НЕ
РАЗУМЕМ НИЈЕДНУ
РЕЧ! ШТА
ОН ХОРЕ?

ОН ВЕЛИ ДА ТЕ СРЕКНА
ЗВЕЗДА ТРАТИ ДО
КРАЈА ЖИВОТА

ХВАЛА!
ВЕЛИКА ХВАЛА!

УХ, АЛА МЕ БОЛЕ РУКЕ... ДАЛИ
СМО СВЕ БЛАГО... НИЈЕ НАМ
ОСТАО НИ ПРЕВИЈЕНИ МАРЈАШ:

ПОСЛОВИЦА ВЕЛИ: "СА ХЛЕБОМ
И ВОДОМ НА СТОЛУ И РУКОМ
ИСПОД ГЛАВЕ - ЧОВЕК МОЖЕ
ДА ЖИВИ ЗАДОВОЉНО"...

БАШ ВРЕДАН АПАРАТИЋ

„Авокет“ мери све што може да занима једног загриженог скијаша. Прво, измериће вам сваку висинску разлику током једног спуштања, једног дана, једне недеље или, како вам се већ свиђа. Вредни апаратић такође уредно бележи број ваших спустова, израчунава надморску висину на којој сте. Ни то није све: има

уграђен термометар, барометар и хронометар. Е, сад заиста нема више. Осим цене: 270 DEM што и није тако много за скијаше који воле да знају све што им се дешава и да касније детаљно о томе приповедају својој околини.

КАД УКЉУЧИМ ВОЗИЛО НА СТРУЈУ...

Мини кабриолет на струју за који је, ипак, потребна возачка дозвола. Чист и тих, Newstreet је као измишљен за градску вожњу. Лако га је упаркирати, гаражирати – дугачак је свега 2,58 м. Испод хаубе је „непромочива“ батерија са пуњачем. Максимална брзина 75 km/h уз аутономију од 100 километара. Шкољка од композитних материјала. Кошта 26.000 DEM, у шта су, ако вам је од тога лакше, урачунате и батерије.

УВЕК ДОЂУ НЕКИ МАЊИ

Пред вама је CMD-Z1, мобилни телефон укључен у сателитски Глобални позициони систем, величине посетнице: 1006124 mm. Тежак 200 грама. Укључује се у рад обртањем назубљеног кружића, као цепни трансистор. Кориснику пружа аутономију од три сата разговора и 80 сати „приправности“. За Сонијев најновији „минић“ треба избројати 1200 DEM.

Вера Милићевић

ДОЗВОЛИТЕ ДА СЕ ПРЕДСТАВИМ, ЈА САМ...

САВРШЕНИ ЕВРОПЉАНИН

Талентован за кување... као Британац

Дан Европе, 9. мај, права је прилика за Европљане да се нашале на свој рачун. Ево какав према једном духовитом истраживању, треба да буде „идеални“ Европљанин:

Возач... као Француз

Увек на располагању... као Белгијанац

Говорљив... као Финац

Духовит... као Немац

Скљон техници... као Португалац

Попустљив... као Швеђанин

Чувен... као Луксембуржанин

Стрпљив... као Аустријанац

Повучен... као Италијан

Трезан... као Ирац

Скроман... као Шпанац

Дарежљив... као Холанђанин

Организован... као Грк

Дискретан... као Данац

САВЕТОДАВЦИ:

НАДЕЖДА МИЛЕНКОВИЋ
специјални педагог

ДОБРИЛА МИРКОВИЋ
клинички психолог

КРАТКИ КУРС ЉУБОМОРЕ

До сада се погрешно веровало да је љубав врхунски покретач свега. Али није. Захваљујући истраживању које је спровео институт (чије се име љубоморно чува у тајности), дошло се до сазнања да је љубомора много јачи покретач него што је то љубав. (Дошло се до још неких сазнања, али се и она, погађате већ, љубоморно чувају од јавности.)

Будући да нам резултати истраживања нису доступни, покушаћемо саме да дођемо до истог закључка. Погледајмо најпре како и колико користимо речи „љубав“ и „љубомора“. Готово све што неко ради са много снаге, упорности или страсти – ради због љубоморе. Човек љубоморно чува, љубоморно брани, љубоморно пазити... Да ли сте некада чули да неко „љубавно брани“? Нисте, наравно. У најбољем случају каже се „злочин из љубави“, али то обично значи да је неко настрадао, тако да ни ту љубав нема позитивну конотацију.

Шта из тога можемо да закључимо? Да нас љубомора а не љубав подстиче на позитивну акцију. Штавише, љубав никада не би могла да нас наведе да урадимо оно што радимо због љубоморе. Ако љубав то и чини, онда нам се то

дешава само на почетку, у краткој фази заљубљености када нам се чини да нам ништа није тешко и да све можемо. Али, за разлику од заљубљености, љубомора траје много дуже, понекад и целог живота. И стално нас изнова подстиче. Ево, процените и сами: да ли вам је некада пало на памет да због љубави престојите целу ноћ под нечијим прозором? Није, наравно. Али, због љубоморе бисте могли да дежурате само да бисте проверили да ли је тај неко сам (као што вам је рекао) или се проводи са неким другим.

Због љубоморе вам не би било тешко да некога пратите, проверавате телефоном, прекопавате по њеним (његовим) фиокама у потрази за неким доказом. Једном речју, то што некога волите не значи да сте увек спремни да му посветите цело вече (нарочито ако вас боли глава, ако перете косу или вам се гледа неки добар филм или утакмица на телевизији). Насупрот томе, ако сте због тог неког љубоморни – ништа вас неће спречити (па ни главобоља ни утакмица) да обиђете кафиће и проверите да није можда ипак изашао с неким другим.

ЉУБОМОРА НАДАХЊУЈЕ

Као што видите, љубоморном човеку ништа не пада тешко (ни целодневна јурњава, ни дежурање, ни бламирање), док заљубљен човек увек има неке изговоре, те: „Јао, боже, шта ће после мислити о мени“, те: „А шта ако се избламирам“. И у праву је што брине јер, док он пажљиво бира сигурне начине на које ће показати своју заљубљеност, друга страна изгуби стрпљење. Тако се и дешава да заљубљени му-

шкарци добију етикете „шоња“, „крпа“, „млакоња“... и то баш од оних у које су заљубљени. Али, зато љубоморни немају тих невоља. Они се не плаше да ће се избламирати пред вољеном особом, нити да ће због тога бити остављени и баш та неустраничивост разликује их од оних других – оних који су само заљубљени, али не и љубоморни.

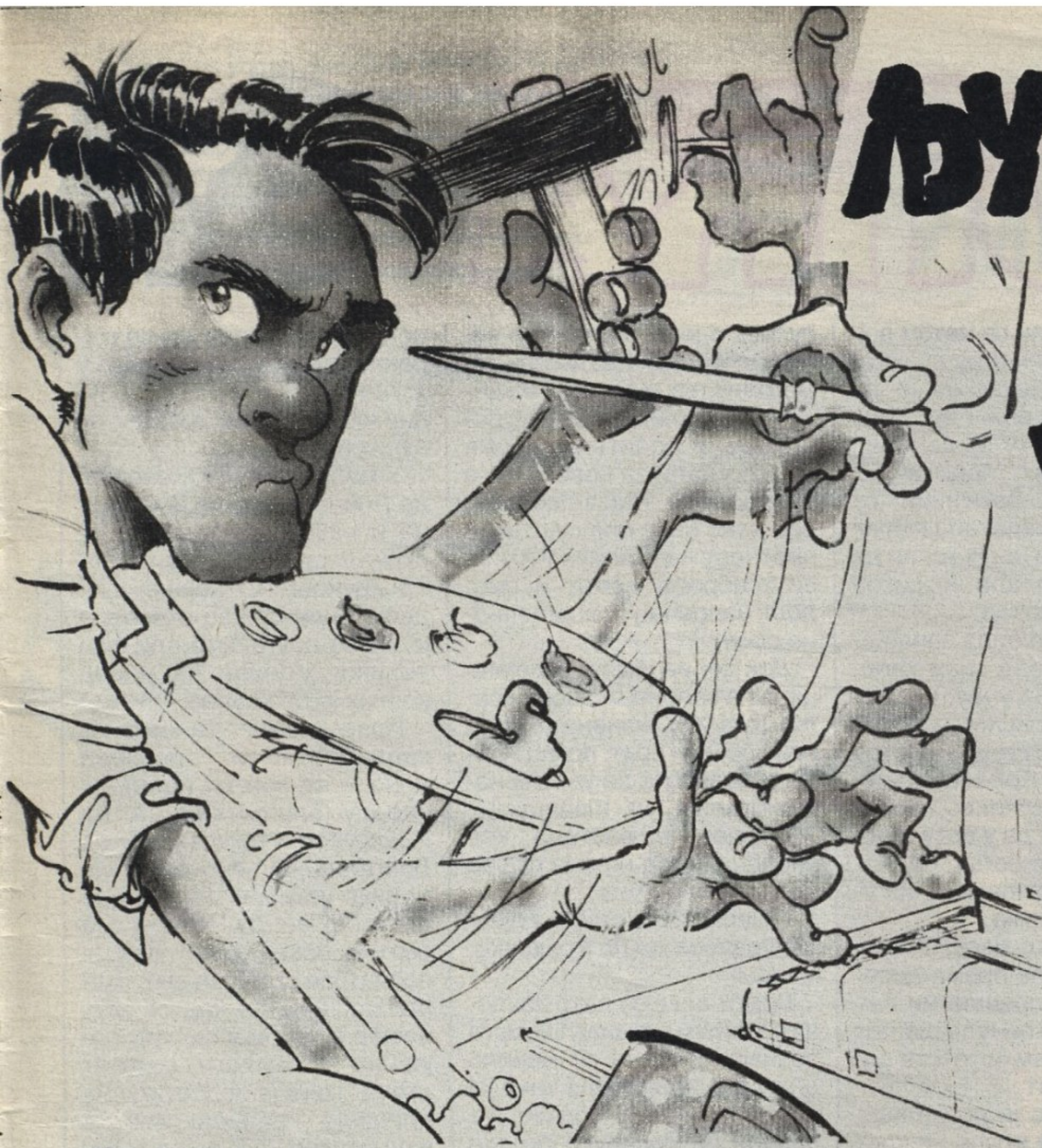
И још нешто: љубоморан човек је паметнији и креа-

тивнији од заљубљеног. То што љубоморном падне на памет ником другом не би.

Љубоморан човек је и слободнији јер он слободно лети на крилима маште – њему је све могуће, па и то да га варате са папагајем (лепо вас је чуо кад сте му тепали, а и видео вас је како се љубите кроз кавез). Љубоморан човек је и проницљив – он закључује попут највећих детектива: аха, гледате хаљину у излогу, дакле желите да се неком допаднете, дакле мис-

лите да је он будала, дакле ви га не волите, дакле... И не покушавајте да се правдате јер љубоморан човек није наиван (а само би наивчина поверовала да сте гледали свој одраз у излогу).

Следећа добра особина љубоморних је да нису ситничави. Штавише, за њих је све велико и од животног значаја – ако одлучите да по подне играте фудбал са друговима, то ће бити смак света и крунски доказ да вам је све друго важније него љубав вашег живота.

ЉУБОМОРА УНОСИ УЗБУБЕЊЕ

ЉУБОМОРА НЕ ПОСТАВЉА УСЛОВЕ

Разни теоретичари (претежно психолози и филозофи) тврде да је безусловна љубав једина права љубав, али пракса их побија. Када сте последњи пут чули или рекли некоме: „Волим те без обзира на то какав си и шта радиш?“ А знате ли када ћете да чујете? Мало сутра.

За разлику од љубави која тако често поставља услове: „Волим те, али...“ или још горе: „Волећу те ако...“ (поспремиш собу, волиш и ти мене, будеш добра...), љубомора је већ одавно достигла филозофски идеал и постала безусловна. Да, да, једино љубомора не поставља никакве услове пред вас. Чак није неопходно ни да некога волите да бисте били љубоморни. Штавише, друга особа није вам ни потребна – љубомору можете осећати и због кућног љубимца (ви га толико волите, мазите, пазите, а он се радује и другима!).

Они који мисле да је љубав нужен услов за љубомору праве велику логичку грешку. То је исто као када би тврдили да фрижидер не би

хладно кад би био празан. Онда би ти паметњаковићи морали да нас убеди да фрижидер хлади зато што воли намирнице, што би била глупост. Јер, фрижидер хлади зато што само то уме добро да ради и што само тако може да стекне углед и постане неопходан (чим почне да греје, људи га прогласе поквареним). А ако сте баш навалили да вам на примеру фрижидера објаснимо љубомору – ево поређења: и човек хлади, пардон, љубоморан је зато што се плаши да би ако би почео да греје потпуно изгубио ваше поверење. (Добро, можда га не бисте баш прогласили поквареним, али бисте сигурно набавили новији модел.)

Погледајмо изблиза како би то изгледало кад бисте се заљубили у некога. (Ако баш наваљујете, и даље ћемо пратити фрижидер који греје.) Све почне тако што стал-

но пазите на туђа осећања, памтите важне датуме, удварате се (чак и туђим родитељима и пријатељима само да бисте им се допали)... Дате комплименте, дивите се другој особи (истој оној која ће вас можда оставити) и добровољно пристајете да не будете у средишту пажње. Шта ће се десити? Постаћете досадни и предвидљиви. И на крају – остављени. (Или ћете ви отићи, али на прозивци то дође на исто – остали сте сами.)

Ето тако ћете проћи у животу ако ону другу страну не опоменете да постојите и да вредите. А опоменућете је сваки пут кад помисли да је важна и да је треба волети. (Ако и ви помислите да је онај кога волите важан, опомените себе!)

Али зато ви ако сте љубоморни – никада нисте досадни. Које нормалном може да досади ако стално захтевате да вам прича о себи. Ако вас занима где је био, с ким, шта је радио, да ли је мислио на вас, да ли вас лаже... Које нормалном може да досади ако га пратите у стопу, прислушкујете и пресрећете на улици (поготово ако се прерушавате у поштаре, добермане или пензионере). И не само да нисте досадни – ви нисте ни себични. Напротив, и те како сте спремни да са другима делите сазнања до којих сте дошли. На тај начин постајете занимљиви и својим пријатељима јер увек имате о чему да им причате. А да све буде још лепше – и они причају о вама.

И тако све најзад дође на своје место. Ви сте у средишту пажње, сви брину о томе шта ћете помислити, и урадити, покушавају да вам угодите и да вас не провоцирају. Добро, можда толика пажња и није знак љубави већ страха, али сте свеједно вољени од најбоље особе у универзуму – себе.

Илустровао: Алекса Гајић

ЗАКЉУЧАК

Шта из свега наведеног можемо да закључимо? Љубав, поверење и сигурност су досадна стања која не покрећу људе, већ, напротив, воде у монотонију. Зато, ако већ сами не можете да budete љубоморни – нађите себи љубоморну особу. И уживајте.

И за крај, погодите зашто има више песама о љубави него о љубомори? Зато што сви љубоморно чувају тајну коју смо ми тако несебично поделили са вама.

КЛОПКА

ЗА

у
писму
Ла
Рошфукоу
војвоткиња
Де
Лонгвил
је
написала:
„Ти
си
издајица!“
Тек
кад
је то
прочитао,
он је
прозрео
краљичине
намере

Војвоткиња Де Лонгвил одсутно је превртала у рукама позивницу за бал коју јој је послала краљица Ана Аустријска лично. Њој се баш и није ишло, али је знала да је краљичин позив – заповест.

Готово сви из њене околине приметили су да је војвоткиња почела необично да се понаша. Повлачила се у самоћу и често до касно увече седела на клупи у врту. Послуга је то повезивала са њеним брачним несугласицама, али то је био само део иситне. Неволје војвоткиње Женејев де Лонгвил трајале су већ неколико месеци...

Прошла је поноћ и Женејев је испратила последње госте са једног пријема када јој је у двориште бануо ко-

њички капетан са четом војника. Уз извињење што тако долази, рекао јој је да мора да претражи врт. Чуо је да се баш ту крије један од краљевих политичких противника. Доушници су обавестили капетана где се група окупља, он је успео да их изненади, али – њихов вођа му је умакао.

Женејев је била запањена. Откуд право овом капетану да сумња у њу, кћерку Анрија Бурбонског, војвоткињу од Лонгвила и сестру принца Луја Кондеа! Капетан је једва дочекао наредников рапорт да у врту нема никога, брже-боље се наклонио војвоткињи и изгубио са војницима.

Ван себе од беса, Женејев је кренула према дворцу, али није прешла ни пет корака кад је зачула шапат: – Хвала вам што сте ми спасли живот!

Изненађено је погледала у жбун поред клупе из кога је полако излазио неки човек.

– Нема на чему да ми захваљујете јер то нисам учинила намерно, нити желим да вам помогнем – несигурно му је одговорила.

Могу ли да видим ону клупу?

Док су војвоткиња и незнанац стајали и немо се гледали, она је схватила да је пала у замку. Могла је да зове војнике у помоћ, али пошто то није учинила, бегунац је сада био сигуран да је спасен. Зато је покушала да делује одлучно:

– Склоните се у жбуње док Месец не зађе за облаке, а онда идите! И будите опрезни!

– Чуваћу се више но икада јер сада знам да постоје жене као што сте ви...

Иако се трудила да што пре заборави незнанца, већ следеће вечери војвоткиња је ухватила себе како је несвесно дошла до места синоћњег сусрета. После два месеца те, 1646. године, морала је себи да призна да се заљубила у непознатог бегунца ког је толико вечери очекивала надајући се да ће се изненада појавити. А

сусрет с њим желела је више од свега! Двадесетседмогодишња Женејев живела је у несрећном браку, пошто су је родитељи веома младу удали за човека кога није волела. Најзад се појавио неко ко је био сушта супротност њеном мужу и чија су храброст, памет и смелост напречац освојиле њено срце.

Док је на балу расејано шетала салонима двора краља Луја XIV, изненада јој је пришао њен брат, принц Конде, и позвао је да упозна најблиставији ум Француске. Женејев је застала као укопана: пред њом је стајао непознати бегунац.

– Ваш одани слуга, војвода Франсоа де Ла Рошфуко, мадам!

Војвоткиња се лако наклонила ничим не одајући да га познаје мада јој се чинило да су сви приметили како јој је крв журнула у образе. Те вечери Ла Рошфуко се није одвајао од Женејев.

– Могу ли поново да видим ону клупу у вашој башти? – упитао је на разанку.

Следеће вечери дуго су седели на тој клупи. Ла Рошфукова интелигенција је помутила разум војвоткињи од Лонгвила и када су се пред зору растали, она је од особе незаинтересоване за политику преко ноћи постала ватрени присталица противника режима.

Пет година сукоба

А баш у то време у скупштини је борба против краља Луја XIV, његове мајке краљице Ане Аустријске, која је владала уместо њега и првог министра, кардинала Мазарена, достигла врхунац. Племство је било незадовољно краљевом самовладом, а наруку им је ишло и незадовољство народа високим порезима које је Мазарен расписао још у време Луја XIII. Годину дана трајао је скупштински рат док племство, које је предводио Ла Рошфуко, није схватило да речима неће постићи ништа. Тек после великих уличних нереда 1648. годи-

не краљ је морао да се одрекне власти и да оде у изгнанство, а сукоби побуњеника и владе трајали су пуних пет година.

У међувремену, Женејев де Лонгвил остала је удовица и више није морала да скрива своју љубав са Ла Рошфуком. Штавише, њих двоје били су као створени једно за друго, а имали су и великог утицаја на народ који их је обожавао.

Прве године такозваног парламентарног периода донеле су земљи промене, народу благостање, а Ла Рошфукоу и војвоткињи од Лонгвила жељено дете. Ма колико усхићен тиме што је постао отац, Ла Рошфуко је осетио неки немир док је посматрао одушевљење окупљеног народа кад се Женејев с бебом у наручју појавила на балкону њиховог стана. То га је подсетило на клицање краљици Ани, а баш против тога он се годинама борио. Рекао је то и Женејев.

– Претерујеш – одговорила је смешећи се.

Наредних годину дана доказало се да је био у праву. Почетно одушевљење и народа и племства је спласнуло и сада су почели да се разилазе: народ је очекивао још одлучније промене, племство је желело да преузме сву власт у своје руке, па је 1650. године на француски престо довело принца Кондеа.

Ла Рошфуко је оштро критиковао овај потез племства. Њиме је доказало да није ништа боље од оних које је протерало, али Ла Рошфуко нико није слушао. Заправо, нико у Француској. Но, Луј XIV будно је пратио све што се дешава. Сада је осетио да је дошао тренутак да размисли о повратку у Француску.

Преко кардинала Мазарена краљ се повезао са својим присталицама у домовини и 1653. године подстакао побуну „народа“ против племства, искористивши је као повод да се врати у земљу.

Тек тада је племство схва-

ЖЕНЕВЈЕВ

ANNE GENEVIEFVE DE BOVRBON
DVCHESSE DE LONGVEVILLI

Војвоткиња Женевјев де Лонгвил имала је истакнуту улогу међу побуњеницима против владавине Луја XIV и Ане Аустријске

тило колико је Ла Рошфуко био у праву, али било је касно. Народ им више није веровао. Када су на капијама Париза покушавали да спрече улазак Луја XIV у град претрпели су тежак пораз.

Онај гад вози се кочијама

Сада су улоге биле измењене. Краљ и краљица мајка седели су у Паризу, а племићи су се разишли кријући се широм Француске. И Франсоа и Женевјев морали су да се растану: он је побегао код пријатеља у покрајину Лорен, а она се крила у околини Париза.

Краљица Ана убедила је Луја XIV да њој препусти борбу против побуњеника. У ствари, она и није имала намеру да се бори против племства. То није било ни потре-

бно. Они су јасно показали народу ко су и шта су, а с друге стране лако може да их придобије за Круну ако им остави титуле и имања. Ана Аустријска добро је знала ко су јој најљући непријатељи: Франсоа Ла Рошфуко и Женевјев де Лонгвил. Пошто су још били омиљени у народу, није могла тек тако да их погуби. Зато је одлучила да се послужи лукавством и да их раздвоји.

Франсоа Ла Рошфуко није се претерано изненадио када су гардисти дошли да га воде краљу. Зачудило га је што не само да га нису ухапсили и оковали, већ су му уручили краљево писмо с молбом да дође у Париз. Уз све то, краљ му на располагање ставља кочије и пратњу!

С друге стране, у кућу у коју се Женевјев склонила с дететом тих дана дошао је неки човек молећи је да га прими јер га јуре војници. Док је халапљиво јео, оно што му је изнела, грдио је Ла Рошфукоа:

— Онај гад сада се вози краљевим кочијама и баш га брига што се ми, прави борци, кријемо да бисмо сачували главу на рамену...

Женевјев, не схватајући да пред собом има краљичиног човека, није могла да поверује у оно што је рекао. Незнанцу није било тешко да је наговори да већ сутра, прерушена оде до градске капије како би се у све то уверила својим очима.

Ла Рошфуко је са свим почастима уведен код краљице. Осећао је: то је нека подвала, али никако му није било јасно шта се крије иза свега. Кад је сео, краљица му је пружила подужи списак са именима. Било му је довољно да прочита неколико првих па да му рука задрхти. То су била имена свих побуњеника са тачним адресама где се који крије.

— Видите и сами да могу све да их похапсим. Међутим, међу њима има доста часних и поштених људи, па бих вас молила да ми кажете ко од њих заслужује мој опроштај! — обратила му се краљица.

Франсоа Ла Рошфуко у неверици је читао. На списку није била његова Женевјев. Како да буде сигуран да ово није краљичин мамац да је извуче и онда је убије? Зато је одговорио да сви они заслужују да буду помиловани. Краљица је то прихватила.

Ништа лоше није учинила!

Ускоро је Ла Рошфуко са разних страна чуо да су се његови пријатељи без тешкоћа вратили кући. И баш када је хтео да моли за Женевјев, добио је њено писмо пуно оптужби. — Ти си издајца! — прочитао је. Тог тренутка прозreo је краљичину игру. Сада када их је раставила, јер је Женевјев написала да одлази заувек, кра-

љица може да је убије а да нико ништа не посумња.

Женевјев је већ ушла у чамац који је требало да је одвезе до брода у оближњем заливу, спремног да њиме побегне у Холандију, када је угледала неког човека на коњу који је јурио према њима. Дала је знак морнару да крену. Већ су се удаљили од обале и она се још једном окренула. Добро је видела да се коњаник спрема да скочи у воду. Тада јој је пало на памет да непознати, заправо, доводи свој живот у опасност не би ли дошао до ње. Још једном се осврнула и јасно видела његово лице.

— Франсоа! — готово је крикнула. — Зауоставите чамац! Брзо!

Морнар је, међутим, почео још снажније да весла, а по његовом осмеху схватила је да је пала у клопку. Почела је да љуља чамац и то је за тренутак збунило морнара. Ла Рошфуко је то искористио и вешто ускочио у чамац. Борба је трајала кратко. После неколико снажних удараца морнар је нестао у таласима. Њих двоје окренули су чамац према обали...

Док су јахали ка сигурном склоништу, Франсоа Ла Рошфука је размишљао само о једном: сада мора да употреби своју дипломатску вештину како би од краљице Ане добио опроштај за Женевјев.

Краљица је брзо сазнала да јој је план пропао. Кад се Ла Рошфуко вратио на двор и затражио опроштај за Женевјев, она се тобоже изненадила:

— Опроштај за војвоткињу од Лонгвила? Зашто?! Па она није ништа лоше учинила!

Франсоа де Ла Рошфуко и Женевјев де Лонгвил повукли су се у свој дом у Паризу. Не верујући краљици, Женевјев је, колико је могла, избегавала скупове, а Франсоа се оканио политике и почео да пише. Чак и када је постао уважен писац, он је за миљење о својој новој књизи увек најпре питао Женевјев.

Д. М.

ВETERАНИ ПОНОВО НА СЦЕНИ

После концерта који је 1992. одржан у Лондону у част Фредија Меркјурија, чланови групе Queen нису се више окупљали – све до прошлог јануара када су наступили у Паризу са Елтоном Џоном. Одсвирали су песму „The Show Must Go On” на премијери балетске представе којој је тема сида и у којој су се нашле неке песме из репертоара групе „Queen”.

МУЗИКА БЕЗ ГРАНИЦА

Београдска блуз група „Сирова кожа” објавила је почетком марта свој други компакт диск у каријери под називом „Gypsy Moon”. Поред обрада неких класика америчког блуза, на плочи се претежно налазе композиције њиховог певача Јована Илића, које су, у правој традицији тог жанра, отпеване на енглеском језику. Занимљиво је да су читав албум снимили прошле јесени, током београдског Маркони блуз фестивала а и то у сарадњи са америчким музичаром Геријем Слоуном који је тада свирао код нас. Слоун је на већини композиција певао пратеће вокале и свирао усну хармонику, а у песми „Doin’ My Thing” пева о свом боравку у Београду и сарадњи са „Сировом кожом”. Иначе, чланови ове групе већ годинама неуморно свирају на блуз фестивалима по свету, где су врло цењени али не заборављају ни домаћу публику. Често наступају у клубовима по Србији па ће на тим местима, где су већ одавно домаћи, представити и нове материјале.

ПОЛИТИКИН

ЗАБАВНИК

46

ОПРОШТАЈ ОД ПРОШЛОСТИ

Својим новим албумом „Elegantly wasted” аустралијски састав „INXS” покушаће да поврати своје место на светској сцени. Албум је објављен 15. априла и то је једанаеста плоча у њиховој седамнаест година дугој каријери. Претходни албум „Full Moon, Dirty Hearts”, објављен 1993, веома је слабо прошао на тржишту и тада се група повукла из јавности. У међувремену их је напустио дугогодишњи менаџер, неки чланови групе снимили су соло плоче, други су се посветили породици, а рад на новој плочи као да је био у другом плану. Ипак, око снимања новог албума брзо су се окупили, а занимљиво је да током свих ових година групу чине исти музичари.

– Мислим да смо имали много среће – каже њихов певач Мајкл Хачинс. – После огромног успеха који смо постигли током осамдесетих година једноставно смо избледели. Ипак, није нам било тешко, као неким

другим групама, да раскинемо ланце који су нас везивали за претходни период. На неки начин, осећам да сада почињемо испочетка са сасвим новом групом. Од 1990. до 1993. снимили смо четири албума и на крају смо били уморни. Зато је било добро да се једно време не виђамо. Када смо се опет окупили, свако је имао да исприча неко своје виђење живота, говорили смо о ономе што нам се у међувремену дешавало. Са пуно жара прихватили смо се снимања. Музички део песама урадили смо за само осам дана. Када смо се дохватили инструмената, желели смо да будемо сигурни да ће сваки звук наших гитара бити забележен а не да се мучимо да поновимо те прве тренутке усхићења. Тако смо једног јутра почели да радимо на песми „Searching”. За неколико сати поставили смо основу мелодије, акорде, темпо и атмосферу саме песме. Током поподнева снимили смо музички део, ја сам спремио текст, отпевао га и у десет увече песма је била готова, спремна за албум.

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ

Текст
и музика:
Supergrass
Изводе:
Supergrass

ROOSTER ПЕТАО

Wait a minute, now you just can't run
away
you've got no money and you've got
no place to stay
things are bad but there's always an-
other way
how would you know if you never saw
me?

Oh no! When I look at you I say
why you looking so crazy,
why you looking so lonely for love?
what do you wanna be now?
what do you wanna see now?

Wait a minute it's all wrong
wait a minute it's all gone wrong
wait a minute now you just can't hide
away
you've got no money and you've got
no face to save
you think it's bad but there's always
another way
how would you know if you never ever
saw me?

What do you wanna see?
What do you wanna be?
What do you wanna feel?

Сачекај тренутак, сада не можеш да
побегнеш
немаш пара ни стана
ствари лоше стоје али увек постоји
други начин
како то можеш да знаш када ме
никада ниси видео?

О, не! Када те погледам, кажем,
зашто тако блесаво изгледаш?
Зашто изгледаш тако усамљен због
љубави?
Шта сада желиш да будеш?
Шта сада желиш да видиш?

Сачекај тренутак, све је погрешно,
сачекај тренутак, све је пошло
наопако,
сачекај тренутак, сада не можеш да
се скриваш
немаш пара а ни образ да га
сачуваш
мислиш да је лоше, али увек постоји
други начин
како то можеш да знаш када ме
никада ниси видео?

Шта желиш да видиш?
Шта желиш да будеш?
Шта желиш да осећаш?

2 X НАЈ, НАЈ, НАЈ..

ИНОСТРАНА ЛИСТА РАДИО ПОЛИТИКЕ

(03.05.-10. 05. '97.)

Уредник и водитељ: Никола Таминџић
Тонски реализатор: Зоран Иветић

- 1 (7) 5 U2 - Staring At The Sun
- 2 (6) 4 FAITHLESS - Reverence
- 3 (10) 3 CHEMICAL BROTHERS - Block Rockin' Beats
- 4 (9) 5 SUPERGRASS - Richard III
- 5 (1) 5 DEPECHE MODE - It's No Good
- 6 (11) 3 ETERNAL - Don't You Love Me?
- 7 (13) 4 BLUEBOY - Remember Me
- 8 (14) 3 TEXAS - Halo
- 9 (16) 2 N-TRANCE - D. I. S. C. O.
- 10 (5) 6 KOLA SHAKER - Hush
- 11 (12) 2 REPUBLICA - Drop Dead Gorgeous
- 12 (-) 1 AEROSMITH - Taste Of India
- 13 (3) 4 R KELLY - I Believe I Can Fly
- 14 (2) 5 DAVID BOWIE - Dead Man Walking
- 15 (17) 5 SUEDE - Lazy
- 16 (18) 2 ORBITAL - The Saint
- 17 (4) 7 BLUR - Song 2
- 18 (-) 1 SINEAD O'CONNOR - This Is To Mother You (05/05)
- 19 (25) 2 LUSCIOUS JACKSON - Naked Eye
- 20 (21) 2 METALLICA - King Nothing
- 21 (19) 4 US3 - Come On Everybody (Get Down)
- 22 (23) 3 WET WET WET - If I Never See You Again
- 23 (-) 1 DAFT PUNK - Around The World
- 24 (8) 6 DINOSAUR JR - Take A Run At The Sun
- 25 (28) 2 MONACO - What Do You Want From Me?
- 26 (-) 1 TRICKY - Makes Me Wanna Die
- 27 (15) 4 SMOKE CITY - Underwater Love
- 28 (20) 7 PET SHOP BOYS - A Red Letter Day
- 29 (-) 1 MANSUN - Tax Loss
- 30 (29) 9 SPICE GIRLS - Mama (Who Do You Think You Are?)

ЛИСТА СИНГЛОВА ДОМАЋИХ, No. 22

3. 5.-10. 5. 1997.

Уредници: Давид Вартабедијан и Ненад Мандић

водитељ: Ненад Мандић
тонски реализатор: Зоран Иветић

1. (2) 4 КРИСТАЛИ - Таласи
2. (4) 6 РАМБО АМАДЕУС - Зрео за пензију
3. (3) 3 НОВЕМБАР - Тако Млад и Тако Чист
3. (6) 3 VOODOO POPEYE - Отмичар
4. (4) 4 DEL ARNO BAND - Верујем
5. (1) 5 DARKWOOD DUB - У Недоглед
6. (7) 3 КОНТРАБАНДА - Мађионичар
7. new 1 ГОБЛИНИ - Боље Соко... Него Гуска...
8. (10) 2 РИТАМ НЕРЕДА - Небо
9. (10) 2 16-8-23 - Таутологија
10. (8) 6 ATHEIST RAP - Одлазим
11. new 1 О. П. О. - Саша Ајданов
12. (5) 4 ВЕЛИКИ ПРЕЗИР - Добро је

Радио Политика прославила је 29. априла рођендан. Већ шест година са фреквенцијама од 105,2 MHz и 91,4 (од пре две године), емитује се програм за све укусе. Радио се мењао, људи су долазили и одлазили, али нешто је остало: најбоља продукција (што доказују и награде и могућности - три студија, савремени уређаји, изузетно опремљена фонотека, најбољи тонски реализатори...), најбоља музика и много емисија које су временом постале најслушаније, али и култне: „Радио Политика на лицу места“, „Polimix“, јутарњи и ноћни програм, квизови.

Од 1. децембра 1996. примењује се нова шема: 22 сата музике и два сата информативног програма. Са слоганом „Урбана провокација за уши“, радио је стекао завидан углед у Београду, али и широм Србије. Од 6 до 18 часова може да се чује најновија страна и домаћа музика, а после 19 часова следе разни музички правци (rap, techno, r'n'b, hard rock, asid-jazz, reggae). Вести се емитују на сваки сат, а BBC сервис радним данима три, а викендом четири пута дневно.

Шести рођендан Радио Политике добар је повод за почетак сарадње између ове станице и „Политикиног Забавника“. Наиме, две званичне листе (Инострана и Листа домаћих синглова), које су на програму суботом од 19 до 22 часа, биће објављиване на овим страницама.

Н. Мандић

Уређује
др Зоран Живковић

Мајк Резник

Пришао сам јој и рекао: „Мама, требало би да разговарамо“. Мада ме је чула, није одвајала поглед од телевизора. Сачекала је неколико тренутака и набусито ме опоменула да је не прекидам док гледа омиљену серију. При том ме је, почео сам да верујем да то ради намерно, ословила са Марвине.

— Мама, добро знаш да се зовем Милтон, а да је Марвин твој вољени полубратић који је због фалсификовања новчаница већ пету годину у затвору.

— Марвин или Милтон? Не видим битну разлику. Него, да л' си чуо да се Лиз Тејлор поново удаје. Који ли јој је то пут по реду!?

— Извиђи, мама, али мало ми је необично што ти водиш бригу о таквим стварима.

— Необично?! Још ћеш да ми одређујеш шта треба да ме занима а шта не. Уосталом, да ниси можда ти њен изабраник, је ли? Хајде, потврди ми, улепшај ми дан.

— Толики људи се жене, мама, и њихова изабраница не мора да буде баш Лиз Тејлор.

— Да, многи зрели људи ступају у брак, Мелвине.

— Мелвин је, мама, мој рођак који је побегао са укротитељком лавова из циркуса, а ја сам Милтон. И, кад већ говориш о зрелости, само да те подсетим да ми је већ тридесет четврта!

— Нису важне године, много је битније да ли знаш да промениш чарапе а да на то нико не мора да те подсети. Уосталом, зашто ме замајаваш? Пропустила сам „Лекарски билтен“, а добро знаш да не могу без те емисије. Ти као да хоћеш да ми позли, да завршим у болници.

— Мајко, јака си ти, хвала Богу, као стена, немој да

призиваш лекаре без потребе.

— Не знам да ли сам ти икада поменула да је Бог одредио посебно место у паклу за незахвалне синове?

— Поменула си ми то бар хиљаду пута. Него, да није Бог смислио такво место за мужеве папучиће?

— Сад си још и дрзак и безобразан. Како се усуђујеш да збијаш неслане шале на рачун Ервина, мог вољеног покојног мужа?

— Није ми било ни на крај памети да те подсећам на Ервинов одлазак, без обзира на то што је збрисао тако нагло, па нисмо ни сигурни куда је тачно отишао. И нека ме Бог овог часа згроми (ово сам рекао све у нади да ме Бог не чује, да је баш у том часу заузет паметнијим пословима), али можда Ервин и није покојни.

Кад год би се повела расправа о Ервину, мајка би, то сам већ научио, остала без речи што се њој, иначе, никада није догађало. Намерно сам је пустио да се мало пече на ватри и тек после неколико тренутака поново проговорио.

— Мама, вратимо се на разговор који смо започели. Хајде да причамо о мојој женидби.

— Једног дана, када будеш довољно зрео, оженићеш неку јадну девојку јеврејског порекла и уништићеш јој живот као што је и твој покојни отац ојадио мене. Једино добро што може да се деси у том твом браку биће неко унуче које, искрено се надам, неће личити ни на тебе ни на твог оца, неко дете које ће знати да ми укаже мало поштовања и да саосећа са мном.

Иако свестан да неће бити лако да јој саопштим оно што сам намеравао, ипак нисам веровао да нећу наћи начина

да са њом изађем на крај. Замислио сам се трудећи се да се досетим како да јој саопштим новост и, коначно, отворено рекао да сам се верио.

Све време док смо разговарали мајка није скидала поглед са екрана телевизора. Тек када је чула моју последњу реченицу, окренула се и нетремице ме гледала добрих тридесетак секунди. Онда је посегла за корпом с плетивом, извадила из ње велике маказе и узбуђеним гласом одржала ми предавање да би било боље да је на месту убијем тим маказама него што чекам да јој срце

попусти и да на онај свет оде у најгорим мукама.

— Мама, правиш неприлике без икакве потребе.

— Најпре приредиш овакву трагедију, а онда ми пребацујеш да ја правим сцене. Срам те било! Али, пре него што ми препукне ово јадно срце, реци ми бар која је то девојка са којом кажеш да си се верио.

— Мелора из Ружичастих измаглица.

— Мелора из Ружичастих измаглица — поновила је светачно, на моје запрепашћење. — Како, молим те, мислиш да толико име стане на позивнице за венчање.

Невестина

– Зар није довољно да напишеш само Мелора? – поверовао сам да се умиловила и да ће престати да ме кињи.

– Где си упознао ту несрећницу?

– Када сам ишао да роним.

– Шта, и она се бави тим глупостима?

– Па, не баш...

– Како то мислиш „не баш“?

– Мама, волео бих да се не узбуђујеш толико!

– Да се не узбуђујем, је ли? А срце ми се стеже и лупа, као да ће сваког часа да ми излети из грудног коша. Реци јасно и гласно: шта је она!

– Она је, хм... – како да јој то саопштим без већих последица, питао сам се и напоскон рекао:

– Она је, мама, сирена.

– Добро је само да није она твоја келнерица или она жена заљубљена у бубе.

– Мислиш на власницу ресторана и даму, ентомолога, са којом сам се забављао прошлог лета?

– Немој сада да скрећеш с теме. Испричај ми више о тој ружичастој измаглици.

– Шта ту има да се прича? Она је једноставно – сирена.

– Што ће рећи да има реп као у рибе и да живи у води?

– Баш тако.

– Носи ли она прслуче?

– Побогу, мама!

– Не избегавај него ми одговори. Носи ли прслуче?

– Не.

– Тако сам и мислила.

– Како ти пада на памет да тако нешто и питаш?

– А шта би ти да те питам? Хладно ми саопштиш да је пола тела избранице твог срца прекривено крљуштима и да живи у салној води, а онда се изненађујеш што питам да ли јој је бар она друга половина тела покривена! Коју је школу завршила?

– Право да ти кажем, мислим да се и није школовала.

– Аха, богаташица која је имала приватне професоре –

мајка је ово промрмљала више за себе. – Ком се Богу моле, Мартине?

– Мартин ти је братанац који је банкротирао, а ја сам Милтон, сећаш се?

– Не мењај тему – ошинула ме је погледом. – Које су вероисповести?

– Мислим да и не знају за веру. Једно је сигурно – застао сам на тренутак хватајући ваздух, као да сам ја риба избачена на суво – нису Јевреји, то је сасвим извесно – очекивао сам да мајка експлодира.

– Сместа зови хитну помоћ, осећам да ће ми срце препући!

– Мама, буди разумна, не постоје сирене јеврејске или било које друге вере.

– Све је то моја грешка, нисам те добро васпитала... – сада је на њу дошао ред да се замисли. – Како мислиш да ће све то примити наш рабин? Или твој ујак Натан кад дође да види твоје дете?

– Да ли би ипак пристала да се упознаш с њом?

– И шта да јој кажем! И како да она одговори мени?

– Она говори енглески.

– Заиста?

– Да, и то с дивним изговором.

Обоје смо на тренутак заћутали, очигледно свако задубљен у своје мисли.

– Шта уопште та риблија персоне без прслучета хоће од тебе?

– Срео сам је недавно, док сам тражио корале. Била је то љубав на први поглед. Уосталом, мама, она је спремна да се преобрати...

– ...У особу са две или више ногу? – мама је била на ивици хистерије.

– Не, она жели да прихвати нашу веру. Објаснио сам јој колико би то теби значило.

– А како мислиш да се то изведе? Знамо ли иједног рабина који може да изведе тај чин два метра испод воде?

– Може она да изађе на површину – чинило ми се да се мајка мало смирила. – Шта мислиш како бисмо иначе нас двоје причали?

– Ако бих јој спремила рибу за ручак, да ли би ме оптужила да јој на трпезу износим родбину?

– Мама, она једе рибу врло често, не брини.

– А кад завршимо с оброком, да ли би требало да је однесем до телевизора да гледамо Опру Винфри или би она сама отпузала до кауча?

– Мама, али она не гледа Опру!

– Не гледа најпознатију телевизијску личност и њене

емисије? – мајка се изненадила више него кад сам јој саопштио да је Мелора сирена. – То није нормално!

– Мелора никада није видела телевизор, они и не знају шта је то. Таквих апарата нема у њиховом краљевству.

– Шта су они онда? Неки комунисти?

– Мама, они немају електричну струју – трудио сам се да јој објасним на што безболнији начин.

– Значи, она не зна ни за микроталасну пећницу, ни за машину за прање судова или веша?

– Баш тако.

– Јадница. Како без тих ствари може да живи?

– Колико сам ја видео, рекао бих да се добро сналази.

– Глупости! Жена мога сина можда може да буде риба, али неће она да скапава од послова по цео дан, као ја када сам била млада. Набавићеш јој све апарате!

– То је врло лепо од тебе, мама, лепо што бринеш, али...

– Не прекидај ме? Доведи је данас послеподне. Пре него што одгледамо шоу Опре Винфри, спремићу јој нешто лепо за јело... – онда се начас замислила па додала. – Боље би било да дођу раније, најпре ћемо гледати „Донахјуове“, а увече ће остати да гледа с нама старе каубојске филмове. Треба да се осећа пријатно, као да је у свом дому.

– Видећеш да ће ти се допасти, мама, веруј ми!

– Морамо мало да је угојимо – мајка је опет мрмљала себи у браду.

– Зашто то мислиш кад је ниси ни видела?

– Знам ја твој укус кад су жене у питању. Само бираш неке сараге.

– Мајко, за тебе је жена која нема бар осамдесет килограма права Твиги.

– Ти ми кажеш! Увек си тврдио да било која жена која пије вино користећи сламчицу није вредна пажње. Него, шта седиш и буљиш у мене? Иди по ту твоју ружичасту рибу, а ја ћу обавестити рабина Бернштајна о срећном догађају.

Док сам одлазио, чуо сам мајку како телефоном разговара с неком фирмом која израђује оловке. Распитивала се да ли постоје неке хемијске којима може да се пише под водом. Треба да пошаље позивнице за венчање будућој родбини која живи у океану.

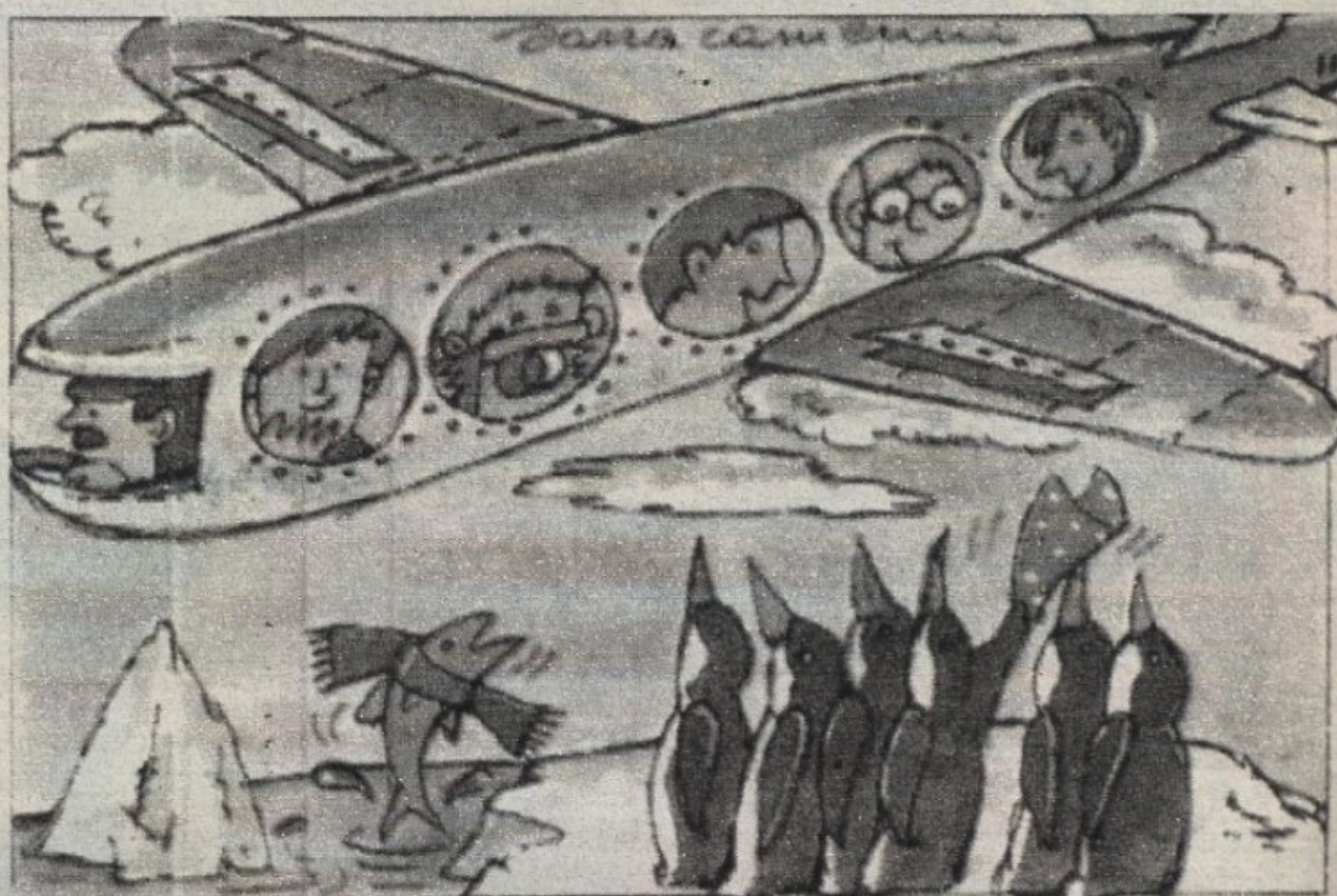
В. С.

НИЈЕ ЗА

СМРЗОТИНЕ

Биће то сигурно најхладније путовање на свету – до Јужног пола и натраг. Полазиће се из Сиднеја или Мел-

бурна „боингом“ 747–300 у организацији компаније „Квантас“. Авион ће летети што је могуће ниже како би путници могли да уживају у јединственим пејзажима од

снега и леда. Оно што не буду могли да виде кроз прозор снимаће аутоматска камера у пилотској кабини и преносити на одговарајуће и свима доступне екране.

ИГРА

СУДБИНЕ

Две сестре, у Енглеској, растављене 1943. године после смрти њихове мајке, ових дана су се, сасвим изненада, поново састале у једној самоуслуги у Портсмауту.

Барбара Смол је и после више од пола века лако препознала нешто млађу Дорен Фрост која је слепа од своје друге године. Живеле су све време у овом истом граду, али до сада се нису среле.

СВЕ ЗАРАД

КУЛТУРЕ

Једна од последица одлуке да Солун буде европска престоница културе 1997. јесте и одлука градских власти да се одржи посебна обука за такси возаче. Они би требало да овладају основним правилима бонтона, најнеопходнијим фразама на страним језицима како би се колико-толико споразумели са странцима и да науче понешто о прошлости свог града. Нарочита пажња биће посвећена обнављању познавања саобраћајних прописа које су неки до сада прилично произвољно тумачили.

ЈУРИШ

НА ВОЗАЧЕ

У Бремену, у Немачкој, лоше се пише возачима који своја возила остављају на недозвољеним местима. Да би спречила дивље паркирање, општина спроводи у дело јединствену акцију: саобраћајцу који дневно напише 80 оправданих казни даје се један слободан дан, односно два, уколико је тај број већи од 90.

ОД САДА, ДО КРАЈА ГОДИНЕ

КО СЕ ИГРА ТАЈ СЕ ВОДИ

Наградна игра са
преко 7000 награда

Свака послата коверта,
четири шансе за добитак

СВАКЕ НЕДЕЉЕ

100
најлепших
играчака
на свету

100
најслађих
пакета
на свету

СВАКОГ МЕСЕЦА

10 најбољих
видео игара на свету
NINTENDO 64

по 10 хеликоптера на течно
гориво, са радио-контролом

У ЈУНУ, СЕПТЕМБРУ И ДЕЦЕМБРУ

по 10 најбољих РС рачунара
на свету PENTIUM 16Mb

НА КРАЈУ
ГОДИНЕ

12 СТИПЕНДИЈА ДО КРАЈА
РЕДОВНОГ ШКОЛОВАЊА
уз могућност запослења,
зависно од струке и успеха
у школи.

Награда важи и за децу која још
нису кренула у школу, а добитници
који су школу завршили могу
пренети право коришћења на оне
које највише воле.

Сакупите марклице са наших производа у укупној вредности од 10
поена, као и једну од касица десертата који су учествовали у
прошлогодишњој наградној игри (SWEET, RUM bar или ŠTARK (joker)).

Све то пошаљите на адресу:

Свака послата коверта учествује у недељном, месечном,
тримесечном и извлачењу награда на крају године.
Резултате извлачења објавићемо у "ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ".

ШТАРК - НАГРАДНА ИГРА
КУМОДРАШКА 249
11000 БЕОГРАД,

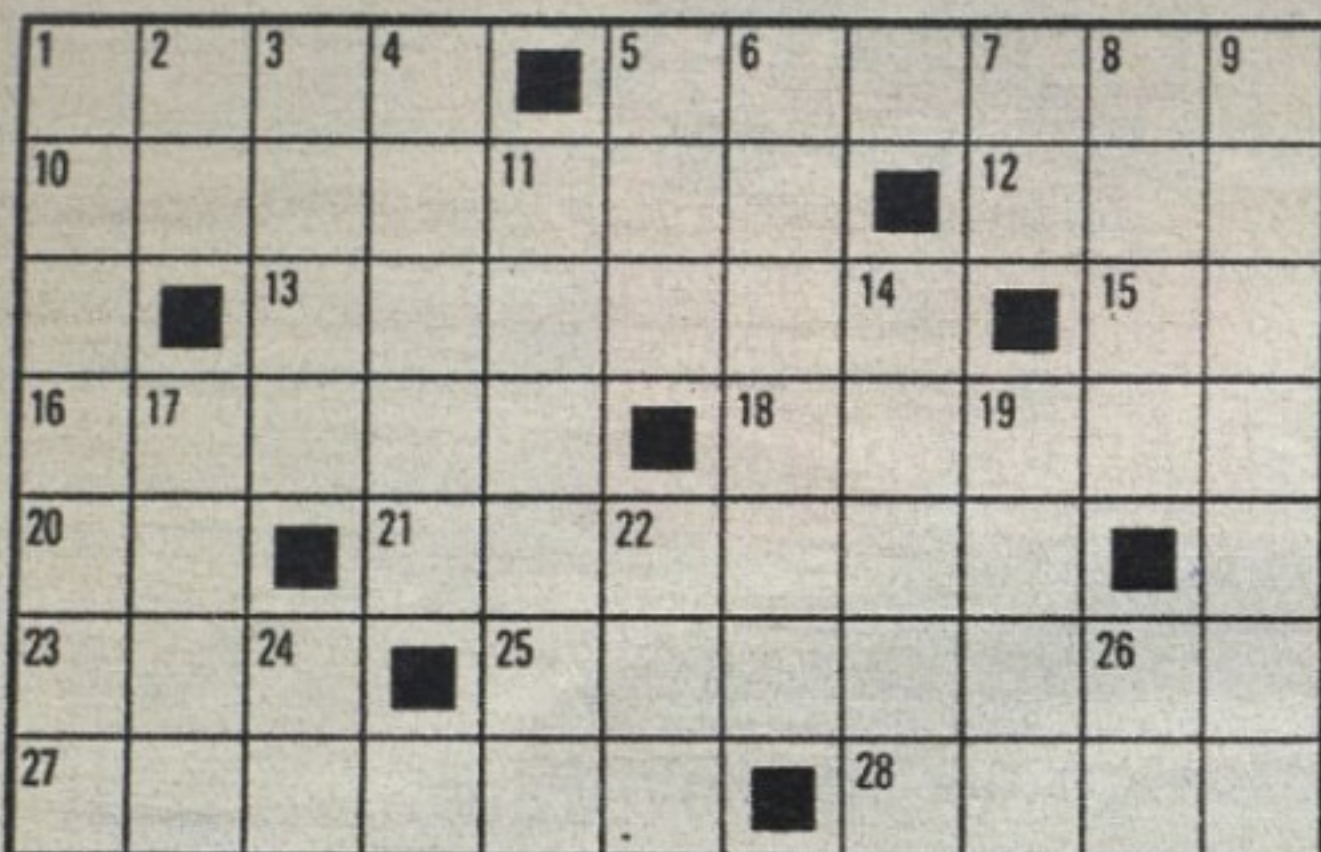

СРЕЊЕНО!

ПРВО ИЗВЛАЧЕЊЕ 12. МАЈА

ИМЕНА ДОБИТНИКА ОБЈАВИЋЕМО У "ПОЛИТИКИНОМ ЗАБАВНИКУ" 16. МАЈА

УКРШТЕНИЦА

ВОДОРАВНО: 1. Име одмила за зеца; 5. Самилош, милосрђе; 10. Човек који је у свом послу постигао врхунско мајсторство; 12. Везник; 13. Војна акција којом се непријатељ држи опкољен; 15. Аутомобилска ознака за Ваљево; 16. Живљење, бивствовање; 18. Узбуна; 20. 5. и 4. слово азбуке; 21. Позитивно набијен јон; 23. Град у Немачкој на Дунаву; 25. Постојање у времену; 27. Град у Словенији, северно од Љубљане; 28. Римски бог љубави.

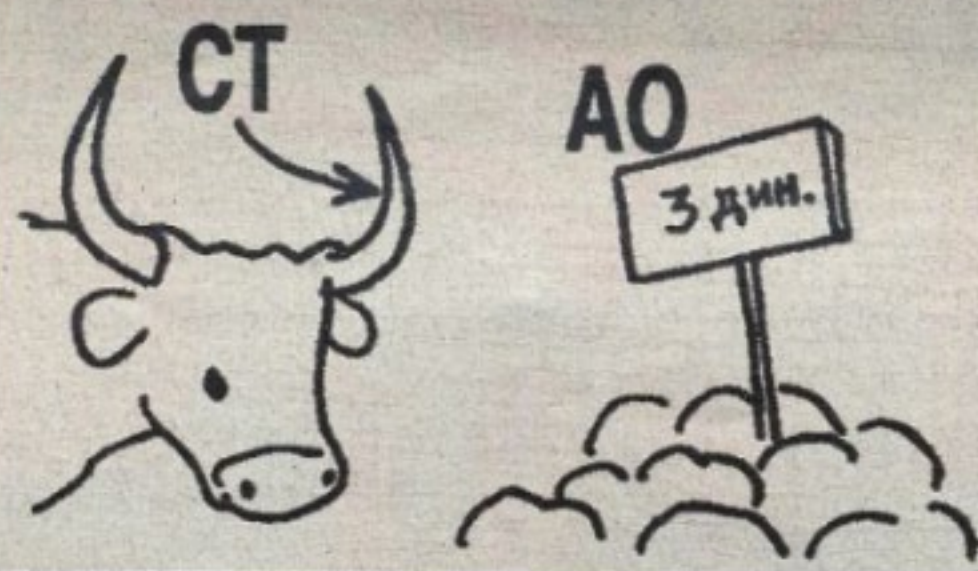
УСПРАВНО: 1. Писак звиждаљке; 2. Електронска индустрија (скр.); 3. Горњи део куће; 4. Колање, оптицај; 5. Изумрла птица са Новог Зеланда; 6. Издајство; 7. Узвик дозивања; 8. Место код Париза; 9. Теретни брод слободне пловидбе; 11. Дићи се са столице; 14. Врста биља са великим цветним меснатим листовима; 17. Кројачка потрештина; 19. Старо име Вијетнама; 22. Брзо кретање; 24. Скраћеница за милиметар; 26. Суседна слова.

АНАГРАМНА ПОСЕТНИЦА

ТЕТА-МИМА КАЧАР

ШТА ЈЕ ПО ЗАНИМАЊУ ТЕТА-МИМА?

РЕБУС (6, 5)

ЗА БИСТРООКЕ

Од свих ових десет делова само два се могу у потпуности уклопити у лик тако да се добије квадрат. Који су то делови?

ИЛУСТРОВАНА ОСМОСМЕРКА

Појмове представљене цртежима пронађите у мрежи. Неискоришћена слова, читана редом, дају појам са преостале слике.

АУТОР: СЕМ СТОУН	РУСКИ ПИСАЦ (“АНА КАРЕЊИ- НА”)	АРТИСТ У ЦИРКУСУ	УВОДИТИ ЗАБРАНЕ	РЕЧНО ОСТРВО
ПЕСНИК КОСТИЋ	Л	А	Е	А
СЕВЕРНИ ДЕО АНТ. БАВИЛО- НА	А	К	А	О
ДРВО КОЈЕ РАСТЕ УЗ ВОДУ	В	Р	В	А
ПЕРИОД АЛПСКОГ ТРИЈАСА	Н	О	Р	СО- ЛИСТИЧКИ КОНЦЕРТ
РЕКА У СРБИЈИ	И	В	А	Р
МОРСКИ ПАС, АЈКУЛА (мн.)	К	А	У	Е
АМЕРИЧКА ГЛУМИЦА, КАРЕ	О	Т	И	
ЛИТАР	Л	ЛИЧНА ЗАМЕНИЦА КРШ ГОЛЕТ	В	И
СПИС, АКТ (заст.)	А	К	А	
ГРУПА ПТИЦА У ЛЕТУ	З	А	Т	О
ФРАНЦ. ПИСАЦ, ЗОЛА	Е	М	И	Л
3. И 7. СЛОВО АЗБУКЕ	В	Е	ИСТОК ПУЊЕЊЕ ЗА МИНЕ	И
ЗИМСКА ПАДАВИНА	И	У	Е	“КРАЉИЦА СПОРТОВА”
КАЦИГА, ШЛЕМ	Е	А	К	А
ИТАЛИЈАН- СКА ЛУКА НА ЈАДРАНУ	Т	Р	С	Т
ОБИМ	О	ПЛУРАЛ (скр.) ВРГЛА ЗА ОПАКНЕ	Р	Л
БЕКРИЈЕ	Л	О	Л	Е
КРАТКА РЕКЛАМНА ЕМИСИЈА	С	Р	О	Т
МЕСТО КОД ПОДГО- РИЦЕ	Т	У	З	И
ЛОПАТИЦА ЗА ЧИШЋЕЊЕ ПЛУГА	О	Т	И	К
БУДНО СТАЊЕ	З	А	В	А

УЗ НОГУ ИЛИ ЗА ВРАТОМ

Они су верни, понизни,
срчани, стрпљиви, али
и насртљиви,
тврдоглави.
Какви ће бити
увелико зависи и
од господара

ЕНГЛЕСКИ СЕТЕ

Уграђени радар

Величина: 65-70 cm; 27-30 kg. **Први утисак:** Наизглед миран, али увек спреман да поскочи. **Нега:** Треба му омогућити много кретања; пазити на бочне праменове јер му се длака зачас замрси. **Мало историје:** Рођен је као радни пас, али увежбавање за лов код њега је заиста успешно. **Предности:** Одиста је пас за све и с њим немате много муке. Нос му је као радар, пред њим је тешко приметити траг. **Недостаци:** Понекад је мало наметљив. **Оцена:** Увек добар и миран, али по мишљењу неких сувише понизан.

ЈОРКШИРСКИ ТЕРИЈЕР

Храбро срце

Величина: 25 cm највише; 3-5 kg. **Први утисак:** Тешко му је наћи очи ако му длака није скупљена наврх главе, као „палмица”. **Нега:** Стална, ако желите да спречите да једе сопствену длаку. Користити мекану четку, може навлажену. **Мало историје:** Без обзира на не баш отмено порекло (ловац на пацове у рудницима), добро се прилагодио удобном животу. **Недостаци:** Често ишчашење чашице,

зуби подложни каменцу. **Предности:** Безгранично храбар, не плаши се ни много већих паса. **Лавеж:** Не оглашава се са „ав” већ са „вау”. **Оцена:** Интелигентан и одан.

ПОЕНТЕР

Отмен и плах

Величина: 55-62 cm; 20-30 kg. **Први утисак:** Ако га видите да стоји непомично као кип, знајте да се испред њега налази план. **Нега:** Обратити пажњу на и храну: хранљива и пуна витамина у време лова, лакша и мање обимна у време мировања. **Мало исто-**

Савршена одбрана

Величина: 68-70 cm; 30-40 kg. **Први утисак:** Привлачи пажњу, нервозан, изразито витак. Изазива осећај опрезности, не наклоности. **Нега:** Веома здрав. Избегавати сечење репа и ушију, иако неки одгајивачи то чине. **Мало историје:** Карл Доберман, немачки порезник, однеговао га је и увежбао за одбрану од разбојника. **Предности:** Савршен пас за одбрану, вешт, одан, интелигентан, жустар и неустрашив. **Недостаци:** Реагује на сваки надражај на погрешан начин. **Оцена:** Ономе ко га има крај себе даје велики осећај сигурности, али потребан му је одлучан господар.

рије: Од 17. века лов је за њега права страст. Не покорава се газди већ ловцу (ко год да је). **Предности:** Изузетан њух, један од најоштријих у псећем свету. Хитар, пре би се рекло да галопира него да трчи. **Недостаци:** Не подноси најбоље хладноћу. **Лавеж:** Разуздан, узбуђен. **Оцена:** Ненадмашан у лову. Кад се лов заврши, постаје драг гост у

ДОБЕРМАН

СИБИРСКИ ХАСКИ

Неуморни тркач

Величина: 60 cm највише; 20-27 kg; **Први утисак:** Под својом „маском“ делује замишљено. Очи могу међусобно да се разликују по боји. **Нега:** Навикнут на велика пространства, не сме да буде стешњен. Редовно неговање длаке. **Мало историје:** Хаски, што значи „поносни људи“, у ствари је назив за Ескиме којима је овај пас служио за вучу санки. **Предности:** Снажан, издржљив, упоран, али пре свега неуморан тркач. **Недостаци:** Нежнији је него што би се рекло: пати од реуматизма и упале крајника. **Лавез:** Особито завијање, оштро и продужено. **Оцена:** Леп, допадљив, спретан, али веома тврдоглав.

НЕМАЧКИ ОВЧАР

водич слепих. **Предности:** Невероватна способност учења. **Недостаци:** Зависе од господара. Многи кажу: „Вучјак је или уз ногу или за вратом“. **Лавез:** Моћан и застрашујући. **Оцена:** Захтеван је, али пружа велико задовољство.

Много тражи, али и даје

Величина: 60-65 cm; 35-40 kg. **Први утисак:** Пас са великим П. **Нега:** Обавезан преглед кукова у шестом месецу. Редовно неговање длаке. **Мало историје:** Познат већ хиљаду година као бранилац немоћних, па и данас служи као

Не боји се зиме

Величина: 55-57 cm; 27 kg приближно. **Први утисак:** Црне или жућкасте боје, у сваком случају „без мрље“. **Нега:** Свакодневно лагано четкање. Пажљиво с исхраном, склон гојењу. **Мало историје:** Пореклом из хладних предела; одлично се сналази у води; коришћен за откривање мина. **Предности:** У лету схвата наређења – довољан је један поглед, покрет или звиждук и све му је јасно. **Недостаци:** Ишчашење кука и катаракта су чести. **Лавез:** Обавештава о свом присуству, зове, шаље упозорење. **Оцена:** Бескрајно стрпљив. Сатима је у стању да чека у аутомобилу, сталожено подноси промене расположења свог господара.

ЛАБРАДОР РЕТРИВЕР

БОКСЕР

динама подложен реуматизму. **Оцена:** Воли да борави у кући што не значи да га не треба често изводити, чак веома често.

Чаробна ружноћа

Величина: 57-63 cm; 30 kg, приближно. **Први утисак:** Ружан, са патрљком од репа којим стално маше, а ипак неодољив. **Нега:** Осетљиве очи, нос и грло. Обрисати га после шетње по киши. **Мало историје:** Немачки одгајивачи уклонили су крволочност предака, али остали су му храброст, опрезност, одличан је чувар. **Предности:** Привржен деци, одлична „дадилга“. **Недостаци:** У познијим годинама

ВЕМ

Уређује: Вито Недељковић

Илуструје: Љубомир Милојевић Љубац

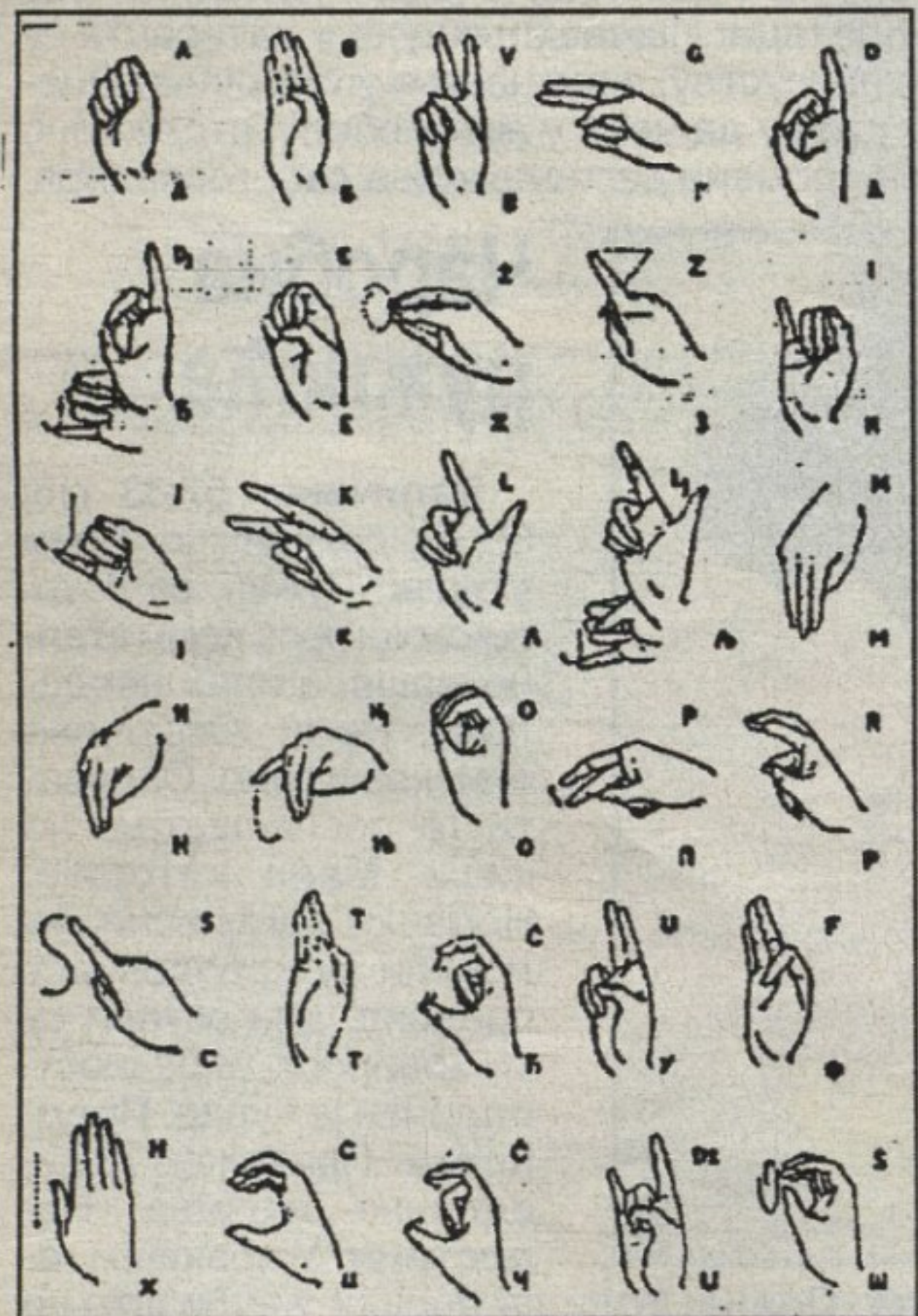
Азбука за глувонеме

Недавно се у мој комшилук доселио дечко из Босне. Хтела бих да се с њим, пошто је врло усамљен, зближим, али ми је то веома тешко будући да је он глувонем и тешко се споразумевамо. Молим те да, ако си вољан, објавиш азбуку глувонемих.

СМИЉА ЋОПИЋ
Београд

Најједноставнији начин споразумевања међу глувонемима свакако је једноручна прстна азбука која се користи као помоћно средство а коју објављујемо у овом броју.

Ваља још рећи да у развијеним земљама постоји велики избор разних електронских помагала за особе оштећеног слуха. Најбројнији су сатови, од оних ручних који вибрирањем опомињу власника да има састанак до наиз-

Помоћно средство у споразумевању глувонемих особа: једноручна прстна азбука

глед обичних електронских будилника.

Глуви користе и нарочите телефоне. Ти уређаји имају тастатуру и екран и могу да се споје са другим таквим уређајима преко телефонске везе. На притисак дугмета зову полицију или хитну помоћ и снимљеним гласом јављају им да је потребна помоћ.

Маслина за дужи век

Реци ми, молим те, да ли је истина да маслина, односно маслиново уље помаже да човек живи здравије и дуже или је то само причам ти причу? У питању је опклада. Пожури.

СТАНКО ПОПОВИЋ
Будва

Одавно је познато да је маслиново уље здравије од уља сунцокрета или соје и да има запажено место у справљању свакојаким лекарија. Многи га, пак, избегавају због несвакидашњег мириса, посебно приликом припремања јела, поготово пржења рибе.

Недавно су научници Европске заједнице утврдили да тајна одличног здравља становника Крита лежи у природном маслиновом уљу које обилато користе у исхрани. Истраживањима је утврђено да од свих Европљана управо они имају најбоље здравље, односно најнижу стопу оболелих од кардиоваскуларних болести, рака и гојазности.

Према научној студији, чије је резултате недавно пренео лондонски „Сандеј тајмс“, разлог томе је њихова исхрана у којој се обилно користи маслиново уље добијено првим цеђењем и зачињено планинским травама. Научници такође тврде да становници овог медитеранског острва користе три пута више маслиновог уља него житељи северне Европе.

Употреба овог производа за 20 одсто смањује и количину холестерола у крви.

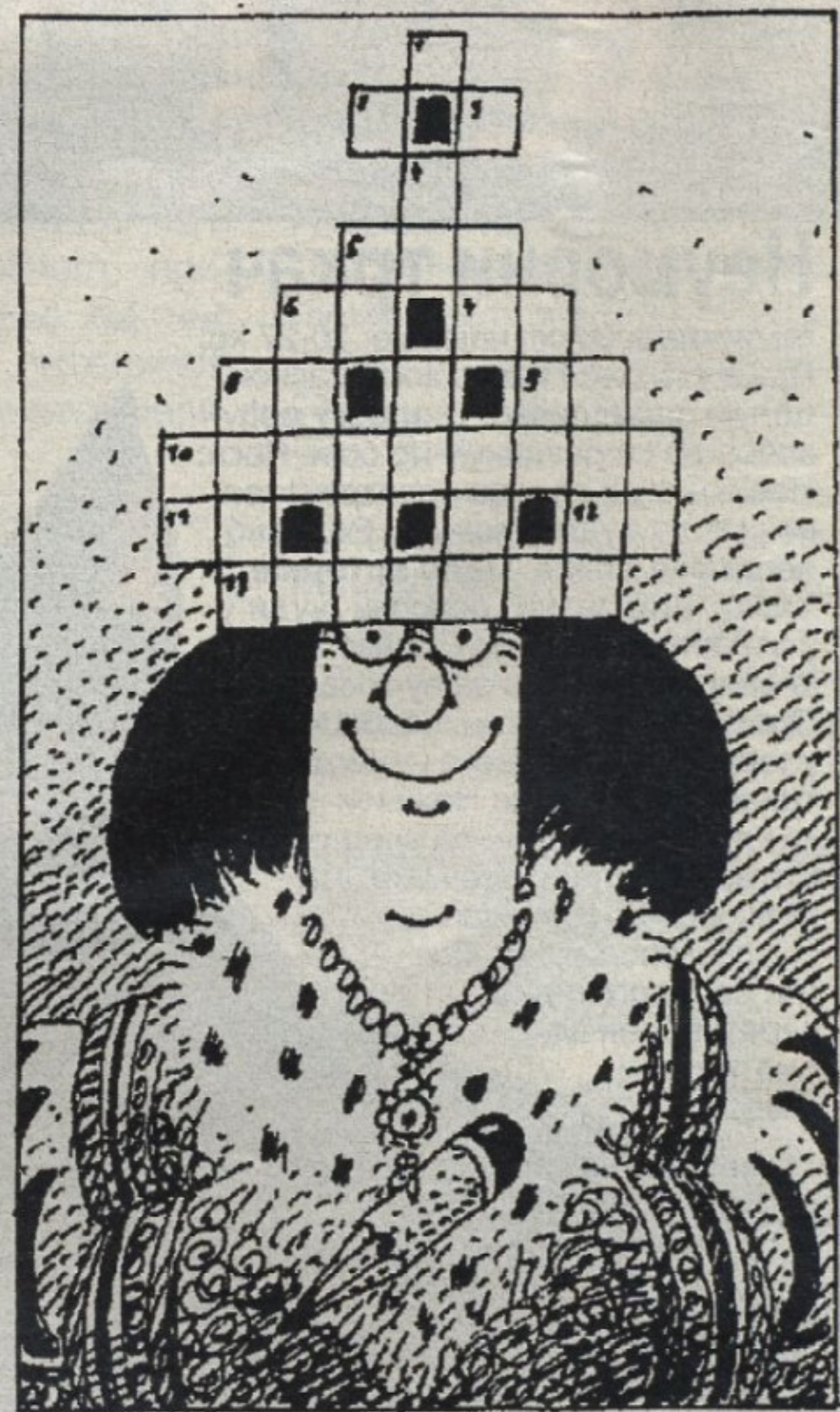
– Резултати овог истраживања довољан су разлог да се поведе велика кампања у корист употребе маслиновог уља – рекла је професор Кристина Вилијамс, нутрициониста са универзитета Рид, у близини Лондона.

Принцеза краљица укрштеница...

Необично волим да решавам укрштене речи и грабим сваку прилику да их до краја испуним. Да ли је истина да је укрштенице састављала и енглеска краљица Викторија?

СЛАВИЦА ТЕРЗИЋ
Панчево

Енглези често и с поносом истичу да је њихова краљица Викторија творац неког облика загонетке која је подсећала на укрштене речи. Та загонетка назива се двоструки акростих и само делимично личи на праоблик укрштенице. А кад је већ реч

о енглеским представницима влада-рске породице, чињеница је да се принцеза Маргарета 1954. појавила на такмичењу љубитеља укрштених речи које је припремио лист „Кантри лајф“. Захваљујући свом знању (кажу: само томе!) убедљиво је освојила прво место.

Знатижељним новинарима том приликом је изјавила: – Сви моји блиски рођаци обожавају укрштене речи, али немају храбрости да се такмиче у решавању!

Музеј сардина

Чуо сам да у Италији, тачније Венецији, постоји музеј посвећен сардинама, па бих желео да напишете нешто о њему.

ДАРКО
Ужице

У Венецији не постоји музеј сардина. Он се налази у приморском градићу Сет, у Француској, а отворио га је колекционар конзерви сардина и, како себе назива, први сардинолог Филип Анжино. Он је уједно и оснивач Удружења љубитеља сардина. Музеј је смештен у згради бившег градског купатила и у њему се налазе готово сви примерци конзерви сардина за које се у свету зна. На великим паноима посетиоци могу да прочитају све о сардинама, да виде цене из различитих раздобља, као и то како су је кроз историју рибари ловили. Наравно, ту су сви могући светски рецепти за јела од сардина и велики ресторан у коме посетиоци могу да их пробају.

Ево још једног податка: прву конзерву за сардине направио је извесни Француз Пјер Жозеф Колен из Нанта. Немамо, додуше, податак да ли је из те прве серије која се појавила 1831. године нека сачувана и да ли се налази у овом музеју.

Каталог новца

Покушавао сам да набавим неки каталог који најпотпуније приказује сав издати новац у свету, али нисам успео па вас молим да ми помогнете.

ДРАГОМИР РАЧИЋ
Нови Сад

Проверили смо, али овакви каталози код нас се не издају, а колекционари новца набављају их из иностранства. Најбољи и најпотпунији каталог кованог новца целог света је „Standard catalog of world coins” (издаје се у Висконсину, САД), а па-

пирног новца од истог издавача „Standard catalog of world paper money”. Ове каталоге можете да набавите и у Немачкој, јер се и тамо издају, а уобичејено је да се сваке године допуњују новим новцем издатим у било ком крају света, што је веома важно за нумизматичаре.

Што се нашег новца тиче, можемо да ти препоручимо „Каталог новца Србије и Црне Горе 1868–1918”. Издат је у Београду 1973. године а аутори су В. Михаиловић и Д. Глоговац.

ЕНИГМАТИКА

РЕШЕЊА

Скандинавка: Турку, харфа, Урал, камила, Бесарабија, а, труба, аут, скидати, Та, саксофон, листар, трауме, Ева, Ли, т, размерити, самба, НП, Арал, тромбон; **Ребус:** Мртво море (”М” рт, во ”М” оре); **Мозаичка укрштеница:** упис, араба, Борис Бекер, рс, курсист, Ати, Лап, ме, Јаник, ишим, Андре Агаси, Тара, Мирад, икакво, моа; **Укрштеница:** зеко, милост, виртуоз, јер, и, опсада, ВА, живот, аларм, дг, катјон, п, Улм, трајање, Камник, Амор; **Ребус:** строга оцена (”СТ” рог, ”АО” цена); **Забистрооке:** 8 и 10; **Анаграмна посетница:** математичарка; **Осмосмерка:** чекић; **Скандинавка:** Лаза, Акад, врба, нор, Ибар, кање, Отис, л, ви, акат, јата, Емил, ве, И, иње, чака, Трст, о, пл, лоле, спот, Тузи, отик, јава.

Енигматске стране припрема:

ЕД ”Ђорђе Натошевић”, Сомбор

Уређује Славко Бован

Аутори: Александар М. Јанковић, Милан Милин, Јован Недић и Славко Бован.

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК БРОЈ 2361

YU ISSN 0032-339X

Први број »Политикиног Забавника« изашао је 28. фебруара 1939. године

Главни и одговорни уредник
Зефирино Граси

Генерални директор »ПОЛИТИКЕ А. Д.«
Хаџи Драган Антић

Издаје и штампа ПОЛИТИКА А. Д.
11000 Београд, Македонска 29

Ликовно графички уредник Душан Глушац
Графички уредник сценографија Горан Војиновић
Редакција Олга Вукадиновић, Бојана Дожић, Мина Илић, Иван Лончар, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Милић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрновић, Весна Софреновић, Недељка Сташић, Миленко Тодоровић и Бранислава Црномарковић

Техничка редакција

Радое Савић и Зоран Петканић

Секретаријат Зорица Филиповић

Дойисници »ПОЛИТИКЕ« из иностранства:

Петар Поповић (Москва), Дарко Рибникар (Њујорк), Душан Симић (Лондон), Бошко Јакшић (Рим), Верица Рупар (Будимпешта) Момчило Пантелић (Пекинг), Боривој Ерделан (Атина)

Редакција »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«
Македонска 29, 11001 Београд, П. факс 124.

Телефони: секретаријат 3224-471, редакција 3224-483, техничка редакција 3226-620, централа 3224-191 и 3225-761, претплата: 3228-776.

Маркетинг агенција: Македонска 31/1, телефон 3220-645.

Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају.

На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Претплата за нашу земљу:

1 месец 39,00 дин. 3 месеца 117,00 дин.

6 месеци 234,00 дин.

Претплата на жиро рачун број:

40801-603-2-47280, уз обавезну назнаку:

»ПОЛИТИКА А. Д.« – ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ
ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК»

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО

Полугодишња – возом; 90 DEM или противвредност осталих валута. Полугодишња авионом:

I група-Европа: 150 DEM. II група-Блиски исток: 150 DEM. III група-Африка, Азија: 158 DEM.

IV група-Америка, Канада: 165 DEM. V група-Далеки исток: 165 DEM. VI група-Јужна Америка: 175 DEM. VII група-Аустралија: 178 DEM. или противвредност осталих валута

• Претплата се врши преко DEUTSCHE BANK AG FRANKFURT/M (BLZ 500 700 10) на рачун КОМЕРЦИЈАЛНЕ БАНКЕ АД, Београд, број: 9359662, у противвредности USD или DEM у корист: »ПОЛИТИКА А. Д.« – Београд, девизни рачун број: 70400-07021747 који се води код Комерцијалне банке АД - Београд. Код уплате обавезно навести - »Сврха плаћања» ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ »ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК«. Копију уплате обавезно послати на факс: ++ 381 11 3228 776 или на адресу:

»ПОЛИТИКА А. Д.« 11000 БЕОГРАД, 29. НОВЕМБРА 24, ЈУГОСЛАВИЈА

• Уплате за ОГЛАС на горе наведени рачун у Франкфурту/М, а копију уплате на факс: ++381 113226 353 или ++381 11 3249 293

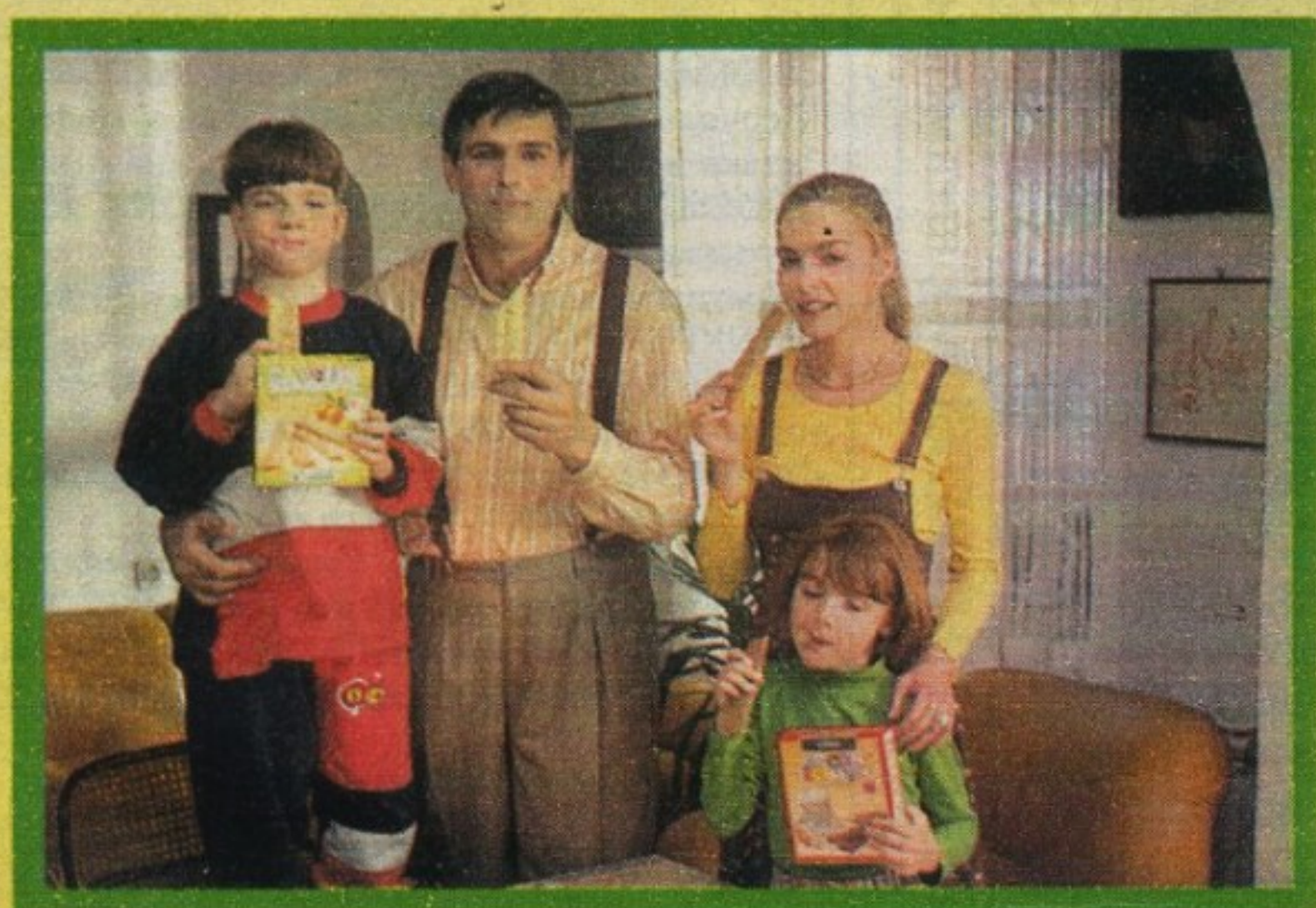
Годишњу претплату на лист не примамо.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM), штампана ствар, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника одговорних за садржину.

TAKO UKUSNI - TAKO ČAROBNI

Mama kaže da su ovo čarobni sendviči.

Čarobni sendviči dolaze
samo iz "Takova":
hrskavi i slatki - sa eurokremom
ili marmeladom.
Probaj - osetićeš da su čarobni.
Tako ukusni i prijatni!

NOVI PROGRAM

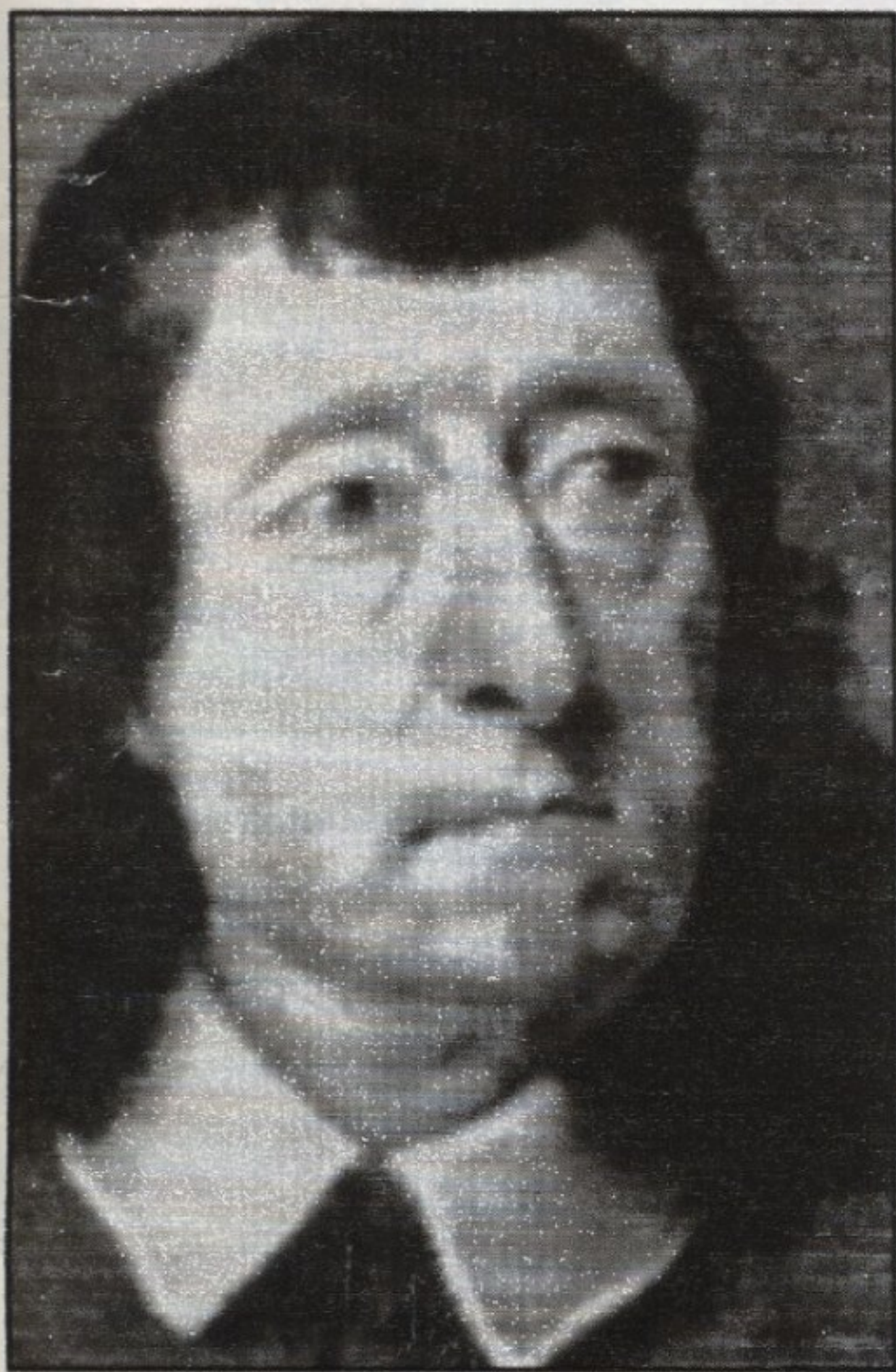
 Takovo

ЯТЕЉЕ ПОЛИТИКЛ

Сви хероји на крају постану гњаватори.

Ралф Валдо Емерсон
амерички песник и филозоф
(1803–1882)

Боље је владати у паклу, него служити у рају.

Џон Милтон
енглески песник
(1608–1674)

Бог је створио земљу, а човек град.

Вилијам Купер
енглески песник
(1731–1800)

Украдени слаткиши су најукуснији.

Коли Сибер
енглески глумац и писац
(1671–1757)

Историја је филозофија с примерима.

Дионизије Халикарнишанин
хеленски историчар,
граматичар и учитељ говорништва
(око 30–7. године пре наше ере)

Ако некога мрзите, ви у ствари мрзите нешто у њему што је део вас. Оно што није део вас, то вас не узбуђује.

Херман Хесе
немачки књижевник
(1877–1962)

Сваки човек је окружен комшилуком у коме су добровољни шпијуни.

Џејн Остин
енглеска романијерка
(1775–1817)

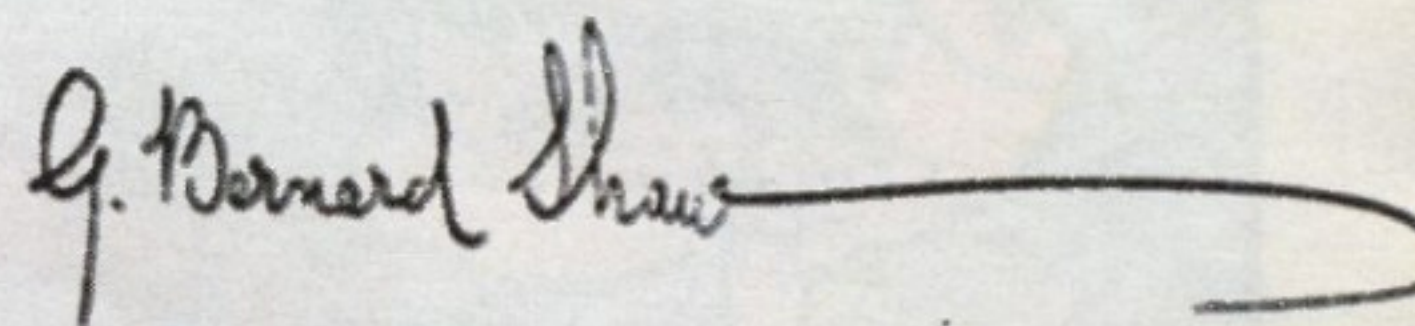
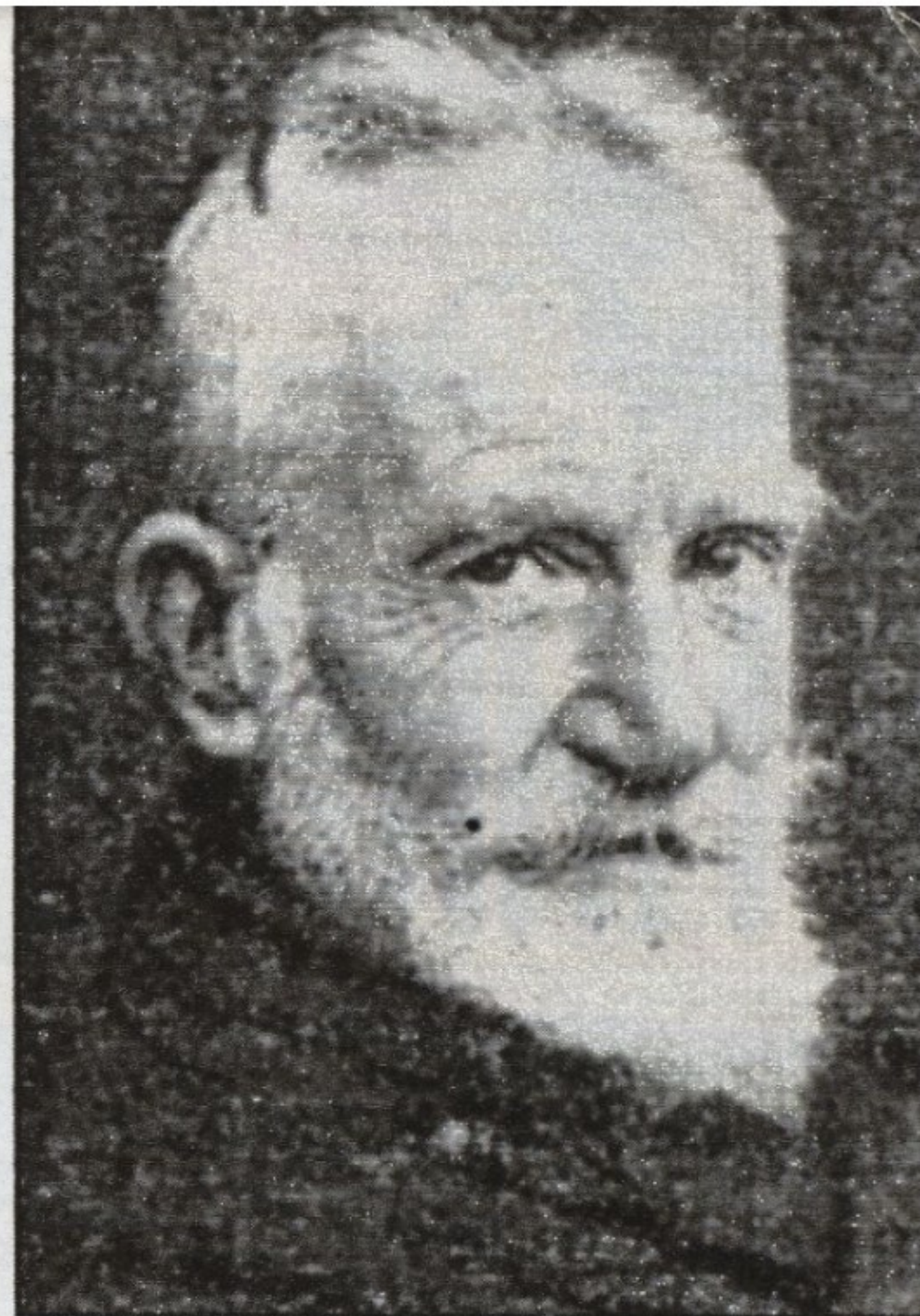
Геније ради оно што мора, а Талант оно што може.

Овен Меридит
енглески песник
(1831–1891)

Ништа није тако опасно као идеја када имате само једну идеју.

Ален, право име Емил Шартје
француски есејиста
(1868–1951)

Кућа је затвор за девојку, а радно место за жену.

Џорџ Бернард Шо
енглески драмски писац
(1856–1950)

Незнање није невиност него грех.

Роберт Браунинг
енглески књижевник
(1812–1889)

МИКИ

